

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 31853594-101-30- 4142
Konu : Kanun Tasarısı

23/12/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ekli listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'na uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Ahmet DAVUTOĞLU
Başbakan

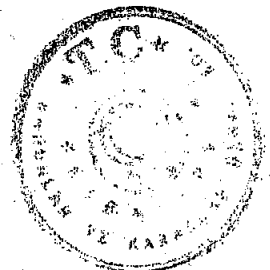
Ek: Liste

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Geriye			
Esas Komisyon	Disislen			
Tarih:	05 Şubat 2016		E.No: 1/592	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
ayy	zr	K. R.	Ab-	ram
TBMM BAŞKANI	İz			

TBMM KANUNLAR VE KARARLAR BÖLÜMÜ
23 Aralık 2015
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
23 Aralık 2015
No: 13471

40. 1/731 Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
41. 1/398 Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
42. 1/868 Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
43. 1/991 Balinacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
44. 1/1007 Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
45. 1/371 Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
46. 1/880 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
47. 1/897 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
48. 1/800 Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 31853594-101-1018- 5025

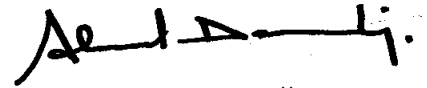
18/12/2014

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

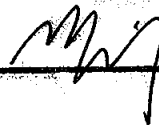
Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 24/11/2014 tarihinde kararlaştırılan "Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet DAVUTOĞLU
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Çevre			
Esas Komisyon	Dışişleri			
Tarih:	22 Aralık 2014		E. No: 11007	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
				
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR VE KARARLAR BŞK.LİĞİ
18 Aralık 2014
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
18 Aralık 2014
No : 361010

GEREKÇE

Antarktika Kıtası, bilim adamları tarafından deniz bilimleri araştırmaları, iklim değişikliğinin canlılar ve deniz seviyesi üzerindeki etkileri, balıkçılık, jeoloji, tıp, astronomi gibi alanlarda önemli araştırmaların yapıldığı ve bununla birlikte zengin maden rezervlerinin bulunduğu değerlendirilen bir bölgedir.

Antarktika Andlaşması, 1 Aralık 1959 tarihinde Antarktika çevresinde aktif olarak bilimsel araştırma yapan 12 ülke tarafından imzalanmış olup, 1961 yılında yürürlüğe girmiştir. 2014 yılı itibarıyla anılan Andlaşmaya aralarında ülkemizin de bulunduğu 50 ülke taraftır. Ülkemizin Antarktika Andlaşmasına katılması Bakanlar Kurulunca 3 Ağustos 1995 tarihinde kararlaştırılmış ve Bakanlar Kurulunun bu kararı, 18 Eylül 1995 tarih ve 22408 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

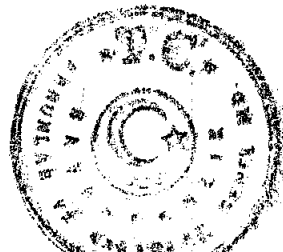
Her yıl düzenlenen Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısında oy hakkı olan devletler "Danışman Devlet" olarak adlandırılmaktadır. Andlaşmanın 9 uncu maddesi gereğince Danışman Devletler, Kıtada kayda değer bilimsel araştırma faaliyetleri gerçekleştiren ve bu amaçla Kıtada bilimsel istasyon kuran devletlerdir. Kıtada bilimsel araştırma faaliyeti gerçekleştirmeksizin Andlaşmaya taraf olan ve Andlaşmanın amaç ve ilkelerine bağlı olan devletler, "Danışman Olmayan Devlet" statüsünde bulunmakta olup, toplantılarda oy hakkı bulunmamaktadır. Mevcut durum itibarıyla aralarında ülkemizin de bulunduğu 21 ülke danışman olmayan ülke statüsündedir.

Ülkemizin "Danışman Devlet" statüsü kazanabilmesini için kıtaya bilimsel sefer düzenlemesi ya da bilimsel istasyon kurması gerekmektedir. Bununla birlikte, ülkelerin bilimsel istasyon kurulması ve işletilmesi esnasında kıtada çevreye zarar verilmemesi ile ilgili tedbirleri almalarını teminen, 4 Ekim 1991 tarihinde imzalanmış ve 1998 yılında yürürlüğe girmiş olan Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne (Madrid Protokolü) taraf olmaları beklenmektedir.

Yukarıda arzedilen hususlar ışığında;

- Ülkemizin Antarktika ile ilgili çalışmalara ilk elden dâhil olabilmesini teminen Antarktika bölgesinde bir bilimsel istasyon kurulabilmesi ve işletilebilmesi,
- Ülkemizin hiçbir ülkenin egemenliği altında olmayan Antarktika kıtasının yönetiminde söz sahibi olabilmesi,
- Ülkemiz menfaatlerine uygun olarak Antarktika kara kıtası coğrafyası kapsamında canlı ve cansız doğal kaynakların bugünkü ve gelecek nesillerin haklarını bir arada gözetken sürdürülebilir kullanımının sağlanması,
- Bilimsel araştırmaların teşviki ve milletlerarası bilimsel işbirliğinin desteklenmesi için gerçekleştirilen araştırmaların sonuçlarından ülkemizin de yararlanabilmesi,
- Ülkemizin Antarktika'ya olan ilgisinin görünürlüğünün artması, çevreye karşı duyarlılığımızın vurgulanması, diğer ülke temsilcileriyle biraraya gelinerek bilgi paylaşımı, eşgüdüm ve iletişimin ve uluslararası değişim programlarına ve projelerine katılım sağlanması ve desteklenmesi,

amacıyla, ülkemizin Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolü'ne katılması kararlaştırılmıştır.

T/790

ANTARKTİKA ANDLAŞMASI ÇEVRE KORUMA PROTOKOLÜNE
KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 3 Ağustos 1995 tarihli ve 95/7172 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile katılmamız kararlaştırılan Antarktika Andlaşması'nın eki niteliğinde olan "Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolü"ne katılmamız uygun bulunmuştur.

(2) Söz konusu Protokolün eklerine ilişkin değişiklikleri onaylamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

2014

A. Davutoğlu

AHMET DAVUTOĞLU
BAŞBAKAN

<i>B. Arınç</i> B. ARINÇ Başbakan Yardımcısı	<i>A. Babacan</i> A. BABACAN Başbakan Yardımcısı	<i>Y. Akdoğan</i> Y. AKDOĞAN Başbakan Yardımcısı	<i>N. Kurtulmuş</i> N. KURTULMUŞ Başbakan Yardımcısı
<i>B. Bozdağ</i> B. BOZDAĞ Adalet Bakanı	<i>A. İslam</i> A. İSLAM Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	<i>V. Bozkır</i> V. BOZKIR Avrupa Birliği Bakanı	<i>F. İslık</i> F. İSLİK Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı
<i>F. Çelik</i> F. ÇELİK Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	<i>I. Göllüce</i> I. GÖLLÜCE Çevre ve Şehircilik Bakanı	<i>M. Çavuşoğlu</i> M. ÇAVUŞOĞLU Dışişleri Bakanı	<i>N. Zeybekçi</i> N. ZEYBEKÇİ Ekonomi Bakanı
<i>T. Yılmaz</i> T. YILMAZ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	<i>A. Ç. Kılıç</i> A. Ç. KILIÇ Gençlik ve Spor Bakanı	<i>M. M. Eker</i> M. M. EKER Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı	<i>N. Canikli</i> N. CANIKLI Gümrük ve Ticaret Bakanı
<i>E. Akar</i> E. AKAR İçişleri Bakanı	<i>C. Yılmaz</i> C. YILMAZ Kalkınma Bakanı	<i>Ö. Çelik</i> Ö. ÇELİK Kültür ve Turizm Bakanı	<i>M. Şimşek</i> M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
<i>N. Avcı</i> N. AVCI Millî Eğitim Bakanı	<i>K. Yılmaz</i> K. YILMAZ Millî Savunma Bakanı	<i>V. Eroğlu</i> V. EROĞLU Orman ve Su İşleri Bakanı	<i>M. Müezzinoğlu</i> M. MÜEZZİNOĞLU Sağlık Bakanı
<i>L. Elvan</i> L. ELVAN Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı			

Dosya No:

101- 1018

1518

ANTARKTİKA ANDLAŞMASI ÇEVRE KORUMA PROTOKOLÜ

DİBACE

Bundan böyle Taraflar olarak anılacak olan işbu Antarktika Andlaşması Protokolüne Taraf bulunan Devletler,

Antarktika çevresinin ve bağlı ve ilgili ekosistemlerin korunma düzeyinin geliştirilmesi gerektiği kanaatiyle;

Antarktika'nın ilelebet sadece barışçıl amaçlar için kullanılmasını sürdürmek ve uluslararası anlaşmazlıklara sahne veya neden olmasını önlemek amacıyla, Antarktika Andlaşması sisteminin güçlendirilmesi gerektiği kanaatiyle;

Antarktika'nın özel hukukî ve siyasi durumunu ve de Antarktika Andlaşması Danışma Taraflarının Antarktika'da bilimum faaliyetlerin Antarktika Andlaşmasının amaç ve esaslarıyla tutarlı olmasını sağlama yönündeki sorumluluğunu göz önünde bulundurarak;

Antarktika'nın Özel Koruma Alanı olarak belirlendiğini ve Antarktika çevresinin ve bağlı ve ilişkili ekosistemlerin korunmasına yönelik Antarktika Andlaşması sistemi çerçevesinde alınan diğer önlemleri anımsayarak;

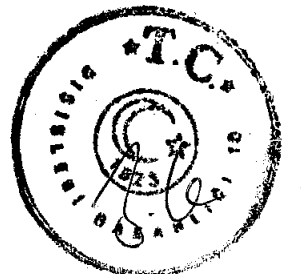
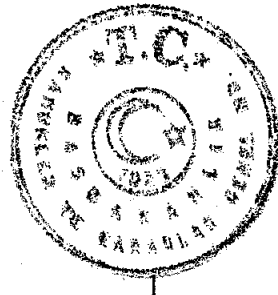
Küresel ve bölgesel önem taşıyan süreçlerin bilimsel olarak izlenmesi ve bunlar hakkında bilimsel araştırma yapılmasıyla ilgili Antarktika'nın sunduğu benzersiz fırsatları ikrar ederek;

Antarktika Deniz Canlı Kaynaklarının Korunmasına ilişkin Sözleşmenin koruma esaslarını yeniden tasdik ederek;

Antarktika çevresinin ve bağlı ve ilgili ekosistemlerin korunmasına ilişkin kapsamlı bir rejimin geliştirilmesinin bir bütün olarak insanlığın menfaatine olduğu kanaatiyle;

Antarktika Andlaşmasına bu amaçla ek oluşturmak isteğiyle;

Aşağıdaki şekilde mutabakata varmışlardır:

MADDE 1
TANIMLAR

12

İşbu Protokolün amaçları bakımından:

- (a) "Antarktika Andlaşması", 1 Aralık 1959 tarihinde Washington'da imzalanmış olan Antarktika Andlaşmasını;
- (b) "Antarktika Andlaşması bölgesi", söz konusu Andlaşmanın VI. maddesi uyarınca Antarktika Andlaşması hükümlerinin geçerli olduğu bölgeyi;
- (c) "Antarktika Andlaşması Danışma Toplantıları", Antarktika Andlaşmasının IX. maddesinde atıfta bulunulan toplantıları;
- (d) "Antarktika Andlaşması Danışma Tarafları", Andlaşmanın IX. maddesinde atıfta bulunulan toplantılara katılmak üzere temsilci atama yetkisine sahip olan Antarktika Andlaşması Akit Taraflarını;
- (e) "Antarktika Andlaşması sistemi", Antarktika Andlaşmasını, Andlaşma kapsamında yürürlükte olan önlemleri, yürürlükte olan bağlantılı ayrı uluslararası belgeleri ve bu belgeler çerçevesinde yürürlükte olan önlemleri;
- (f) "Hakem Heyeti", bu Protokolün ayrılmaz bir parçasını teşkil eden, Protokolün Lahikası uyarınca tesis edilmiş Hakem Heyetini;
- (g) "Komite", 11. madde uyarınca tesis edilmiş Çevre Koruma Komitesini ifade eder.

MADDE 2
AMAÇ VE TAYİN

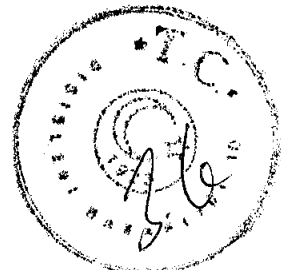
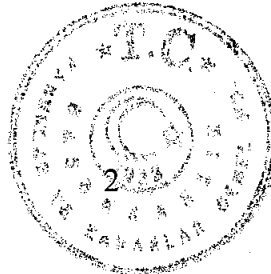
Taraflar, Antarktika çevresinin ve bağlı ve ilgili ekosistemlerin kapsamlı şekilde korunmasını kendilerine görev edinmekte olup, Antarktika'yı huzur, barış ve bilime tahsis edilmiş doğal bir rezerv olarak tayin eder.

MADDE 3
ÇEVRESEL ESASLAR

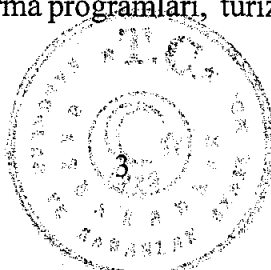
1. Antarktika çevresinin ve bağlı ve ilgili ekosistemlerin korunması, el değmemişliği ve estetik değerleri de dâhil, Antarktika'nın asli değeri ve bilhassa küresel çevrenin anlaşılmasına yönelik bilimsel araştırmalar olmak üzere, bilimsel araştırmaların yürütülmesine ilişkin bir alan olarak kıymetinin korunması, Antarktika Andlaşma bölgesindeki her türlü faaliyetin planlama ve yürütülmesinde dikkate alınacak temel hususlardır.

2. Bu amaçla:

- (a) Antarktika Andlaşma bölgesindeki faaliyetler, Antarktika çevresi ve bağlı ve ilgili ekosistemler üzerinde olabilecek olumsuz etkileri sınırlayacak şekilde planlanır ve yürütülür;
- (b) Antarktika Andlaşma bölgesindeki faaliyetler;
 - (i) hava veya iklim üzerindeki olumsuz etkileri;
 - (ii) hava veya su kalitesi üzerindeki önemli olumsuz etkileri;

- (iii) atmosfer, kara (sular da dâhil), buzul veya deniz çevrelerindeki önemli değişiklikleri;
 - (iv) hayvan ve bitki türleri veya hayvan ve bitki türü popülasyonlarının dağılımı, zenginliği veya üretkenliği üzerinde olabilecek zararlı değişiklikleri;
 - (v) tehlike veya tehdit altındaki türlerin veya bu türlerin popülasyonlarının daha fazla tehlikeye atılmasını veya
 - (vi) biyolojik, bilimsel, tarihî, estetik veya el değmemişlik açısından önemli olan alanların bozulmasını veya bu alanlara yönelik oluşabilecek önemli riski önleyecek şekilde planlanır ve yürütülür;
- (c) Antarktika Andlaşma bölgesindeki faaliyetler, bu faaliyetlerin Antarktika çevresi, bağlı ve ilgili ekosistemler üzerindeki muhtemel etkisinin önceden değerlendirilmesine ve bu konuda bilinçli kararların alınmasına yeterli düzeyde olanak tanıyacak bilgilere ve Antarktika'nın bilimsel araştırmaların yapılması açısından değerine dayalı bir şekilde planlanır ve yürütülür; bu kararlarda şu hususlar dikkate alınır:
- (i) Faaliyetin kapsadığı alan, süresi ve yoğunluğu dâhil olmak üzere faaliyetin kapsamı;
 - (ii) Faaliyetin hem tek başına hem de Antarktika Andlaşma bölgesindeki diğer faaliyetlerle birlikte müştereken yaratacağı birikimli etkiler;
 - (iii) Faaliyetin, Antarktika Andlaşma bölgesindeki başka herhangi bir faaliyeti olumsuz yönde etkileyip etkilemeyeceği;
 - (iv) Faaliyetin çevresel açıdan güvenli bir şekilde yürütülmesini sağlamak için teknoloji ve prosedürlerin mevcut olup olmadığı;
 - (v) Faaliyetin olası olumsuz etkilerini önceden tespit etmek ve erken uyarı sağlamak amacıyla kilit çevresel parametrelerin ve ekosistem bileşenlerinin izlenmesi için ve izleme sonuçları veya Antarktika çevresi, bağlı ve ilişkili ekosistemler hakkında artan bilgi ışığında gerekli olabilecek uygulama prosedürlerinin değiştirilmesini sağlayacak kapasitenin olup olmadığı ve
 - (vi) Bilhassa potansiyel çevresel etkileri olabilecek kazalar olmak üzere, kazalara hızlı ve etkin şekilde cevap verecek kapasitenin olup olmadığı;
- (d) Tahmini etkilerin doğrulanması da dâhil olmak üzere, devam eden faaliyetlerin etkilerinin değerlendirilmesini sağlayacak düzenli ve etkin izleme yapılır;
- (e) Hem Antarktika Andlaşma bölgesi içerisinde hem de dışında yürütülen faaliyetlerin, Antarktika çevresi ve bağlı ve ilgili ekosistemler üzerindeki muhtemel öngörülememiş etkilerinin önceden tespit edilmesine imkân tanıyacak düzenli ve etkin izleme yapılır.
3. Antarktika Andlaşma bölgesindeki faaliyetler, bilimsel araştırmalara öncelik verecek şekilde ve küresel çevrenin anlaşılması açısından önemli olan araştırmalar da dâhil olmak üzere bu tür araştırmaların yürütülmesi açısından Antarktika'nın değerini koruyacak şekilde planlanır ve yürütülür.
4. Antarktika Andlaşmasının VII. maddesinin 5. fıkrası uyarınca önceden bildirimin gerekli olduğu, Antarktika Andlaşma bölgesinde girişilen, ilgili lojistik destek faaliyetleri de dâhil olmak üzere bilimsel araştırma programları, turizm ve tüm diğer devlet faaliyetleri ve devlet dışı faaliyetler;

- 14.
- (a) bu maddede belirtilen esaslarla tutarlı bir şekilde yürütülür ve
 - (b) söz konusu esaslarla uyumsuz olarak Antarktika çevresi ve bağlı ve ilgili ekosistemler üzerinde etkileri olması veya böyle bir tehdit arz etmesi durumunda değiştirilir, askıya alınır veya iptal edilir.

MADDE 4

ANTARKTİKA ANDLAŞMA SİSTEMİNİN DİĞER BİLEŞENLERİYLE İLİŞKİ

1. İşbu Protokol, Antarktika Andlaşmasına ek mahiyetinde olup, Andlaşmayı değiştirmez ve tadil etmez.
2. Bu Protokolde yer alan hiçbir husus, bu Protokolün taraflarının Antarktika Andlaşma sistemi bünyesinde yürürlükte olan diğer uluslararası belgeler kapsamındaki hak ve yükümlülüklerini azaltmaz.

MADDE 5

ANTARKTİKA ANDLAŞMA SİSTEMİNİN DİĞER BİLEŞENLERİYLE TUTARLILIK

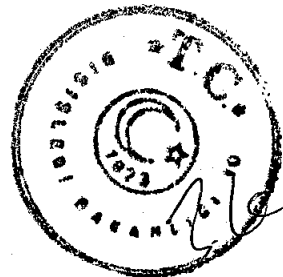
Taraflar, işbu Protokolün amaç ve ilkelerinin gerçekleştirilmesinin ve Antarktika Andlaşma sistemi içerisinde yürürlükte bulunan diğer uluslararası belgelerin amaç ve ilkelerinin gerçekleştirilmesiyle çatışmasının veya anılan belgeler ve bu Protokolün uygulanması arasında herhangi bir tutarsızlığın oluşmasının önlenmesi amacıyla, söz konusu belgelerin Akit Tarafları ve her birinin ilgili kuruluşlarıyla istişare eder ve işbirliğinde bulunur.

MADDE 6

İŞBİRLİĞİ

1. Taraflar, Antarktika Andlaşma bölgesindeki faaliyetlerin planlanması ve yürütülmesi konusunda işbirliğinde bulunur. Bu amaçla, Taraflardan her biri:

- (a) Antarktika çevresi ve bağlı ve ilgili ekosistemlerin korunmasıyla alakalı bilimsel, teknik ve eğitim değeri olan ortak programları teşvik eder;
- (b) çevresel etki değerlendirmelerinin hazırlanması hususunda diğer Taraflara münasip yardımı temin eder;
- (c) talep edilmesi hâlinde diğer Taraflara herhangi bir potansiyel çevre riski konusunda bilgi ve Antarktika çevresine veya bağlı ve ilgili ekosistemlere zarar verebilecek kazaların etkilerini en aza indirmek amacıyla yardım sağlar;
- (d) istasyon ve tesislerin belirli bir yerde aşırı yoğunlaşması sonucu oluşabilecek birikimli etkileri önlemek amacıyla planlanan istasyon ve diğer tesisler için saha seçimi konusunda diğer Taraflara danışır;
- (e) uygun durumlarda, müşterek seferler düzenler ve istasyon ve diğer tesislerin kullanımını paylaşır ve
- (f) Antarktika Andlaşması Danışma Toplantılarında üzerinde mutabık kalınan adımları atar.

2. Taraflardan her biri, Antarktika çevresinin ve bağlı ve ilgili ekosistemlerin korunmasını temin etmek amacıyla, Antarktika Andlaşma bölgesindeki faaliyetlerin planlanması ve yürütülmesi konusunda mümkün olduğu ölçüde diğer Taraflar için de faydalı olabilecek bilgileri paylaşmayı taahhüt eder.

3. Taraflar, Antarktika Andlaşma bölgesindeki faaliyetlerin söz konusu alanlarda olumsuz çevresel etkilerinin olmamasını temin etmek amacıyla, Antarktika Andlaşma bölgesine komşu bölgelerde yetki kullanan Taraflarla işbirliği içerisinde hareket eder.

MADDE 7

MADEN KAYNAKLARI FAALİYETLERİNİN YASAKLANMASI

Bilimsel araştırma dışında maden kaynaklarıyla ilgili her türlü faaliyet yasaklanır.

MADDE 8

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

1. Aşağıda 2. fıkrada yer alan teklif edilen faaliyetler, söz konusu faaliyetlerin aşağıda sayılan özellikleri taşıyıp taşımadığına göre, faaliyetlerin Antarktika çevresi veya bağlı veya ilgili ekosistemler üzerindeki etkilerinin önceden değerlendirilmesi için Ek I'de belirtilmiş olan usullere tâbi olur:

- (a) Küçük veya geçici bir etkiden daha az;
- (b) Küçük veya geçici bir etki veya
- (c) Küçük veya geçici bir etkiden daha fazla.

2. Taraflardan her biri, Ek I'de belirtilmiş olan değerlendirme usullerinin, Antarktika Andlaşmasının VII. maddesinin 5. fıkrası uyarınca önceden bildirimin gerekli olduğu, Antarktika Andlaşma bölgesinde girişilen, ilgili lojistik destek faaliyetleri de dâhil olmak üzere bilimsel araştırma programları, turizm ve tüm diğer devlet faaliyetleri ve devlet dışı faaliyetler hakkında karar verilmesine yönelik planlama süreçlerinde uygulanmasını sağlar.

3. Ek I'de belirtilen değerlendirme usulleri, söz konusu değişikliğin mevcut bir faaliyetin yoğunluğunun artması veya azalmasından, yeni bir faaliyetin eklenmesinden, bir tesisin işletmeden kaldırılmasından veya başka bir nedenden kaynaklansın, faaliyetlerdeki her türlü değişiklik için geçerli olacaktır.

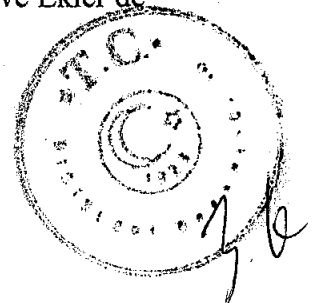
4. Faaliyetlerin birden fazla Tarafça müşterek olarak planlanması durumunda, müdahil olan Taraflar aralarından birini, Ek I'de belirtilen çevresel etki değerlendirme usullerinin uygulanmasını koordine etmesi için görevlendirir.

MADDE 9

EKLER

1. Bu Protokolün Ekleri, Protokolün ayrılmaz bir parçasını teşkil eder.

2. Antarktika Andlaşmasının IX. maddesi uyarınca I-IV. Ekler dışında ilave Ekler de kabul edilerek yürürlüğe konulabilir.

3. Eklerde hızlandırılmış şekilde tadil ve değişikliklerin yürürlüğe gireceğine dair hüküm yer alması koşuluyla, Eklerde yapılan tadil ve değişiklikler Antarktika Andlaşmasının IX. maddesi uyarınca kabul edilerek yürürlüğe konulabilir.

4. Herhangi bir tadil veya değişikliğin yürürlüğe girmesiyle ilgili olarak bir Ekte aksine hüküm yer almadığı sürece, Ekler ve yukarıdaki 2. ve 3. fıkralar uyarınca eklere ait yürürlüğe konmuş tadil ve değişiklikler, Antarktika Andlaşması Danışma Tarafı olmayan veya ilgili tadil veya değişikliklerin kabul edildiği tarihte Antarktika Andlaşması Danışma Tarafı olmayan Antarktika Andlaşması Akit Tarafı için, söz konusu Akit Tarafın onay bildirimi Depoziter tarafından teslim alındığında yürürlüğe girer.

5. Herhangi bir Ekte aksine hüküm olması haricinde, Ekler, 18-20. maddelerde belirtilen uyumsuzlukların halliyle ilgili usullere tâbi olur.

MADDE 10

ANTARKTİKA ANDLAŞMASI DANIŞMA TOPLANTILARI

1. Antarktika Andlaşması Danışma Toplantıları, mevcut en iyi bilimsel ve teknik bilgiyi kullanarak:

- (a) İşbu Protokolün hükümlerine uygun biçimde, Antarktika çevresinin ve bağlı ve ilgili ekosistemlerin kapsamlı şekilde korunmasına dair genel politikayı tanımlar ve
- (b) Bu Protokolün uygulanmasına yönelik olarak Antarktika Andlaşmasının IX. maddesi çerçevesinde önlemler alır.

2. Antarktika Andlaşması Danışma Toplantıları, Komitenin çalışmalarını gözden geçirir ve yukarıda 1. fıkroda anılan görevlerin ifasıyla ilgili tamamen Komitenin bilgi ve önerilerini ve de Antarktika Araştırması Bilimsel Komitesinin önerilerini kullanır.

MADDE 11

ÇEVRE KORUMA KOMİTESİ

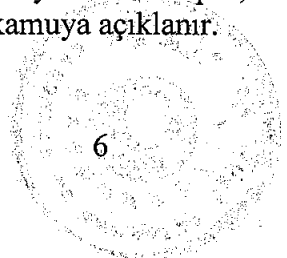
1. İşbu Protokolle Çevre Koruma Komitesi tesis edilmiştir.

2. Taraflardan her biri, Komitenin üyesi olma ve beraberinde uzman ve danışmanların da bulunabileceği bir temsilci atama hakkına sahiptir.

3. Komitedeki gözlemci statüsü, işbu Protokole taraf olmayan Antarktika Andlaşması Taraflarından herhangi birine açıktır.

4. Komite, Antarktika Araştırmaları Bilimsel Komitesi Başkanını ve Antarktika Deniz Canlı Kaynaklarının Korunması Bilimsel Komitesi Başkanını, toplantılarına gözlemci olarak katılması için davet eder. Komite ayrıca, Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısının onayıyla çalışmalarında katkı sağlayabilecek diğer ilgili bilimsel, çevresel ve teknik kuruluşları toplantılarına gözlemci olarak katılmak üzere davet eder.

5. Komite, her bir toplantı oturumuna ilişkin olarak Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısına bir rapor sunar. Rapor, ilgili oturumda görüşülen tüm konuları kapsar ve bu konulara ilişkin belirtilen görüşleri yansıtır. Rapor, Taraflara ve oturuma katılan gözlemcilere dağıtılır ve daha sonra kamuya açıklanır.

6. Komite, usul kurallarını belirler; bunlar Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısının onayına tâbidir.

MADDE 12

KOMİTENİN GÖREVLERİ

1. Komitenin görevleri, Eklerinin uygulanması da dâhil işbu Protokolün uygulanmasıyla bağlantılı olarak, Antarktika Andlaşması Danışma Toplantılarında görüşülmek üzere Taraflara görüş bildirmek ve tavsiyelerde bulunmak ve Antarktika Andlaşması Danışma Toplantılarında kendisine verilen görevleri yerine getirmektir. Komite bilhassa şu hususlarla ilgili tavsiyelerde bulunur:

- (a) Bu Protokol uyarınca alınmış olan önlemlerin etkinliği;
- (b) Bu önlemleri güncelleme, güçlendirme veya başka türlü geliştirme ihtiyacı;
- (c) Uygun olduğu hallerde ilave Ekler kabul etme ihtiyacı da dâhil, ilave önlem alma ihtiyacı;
- (d) Yukarıdaki 8. maddede ve Ek I'de ortaya konmuş olan çevresel etki değerlendirme usullerinin uygulanması ve hayata geçirilmesi;
- (e) Antarktika Andlaşma bölgesindeki faaliyetlerin çevresel etkilerini en aza indirme veya azaltma yolları;
- (f) Çevresel acil durumlarda gerçekleştirilecek eylemler de dâhil acil eylem gerektiren durumlara ilişkin usuller;
- (g) Antarktika Koruma Alanı sisteminin işletimi ve geliştirilmesi;
- (h) Denetim raporlarına ilişkin formatlar ve denetimlerin yürütülmesine dair kontrol listeleri de dâhil denetim usulleri;
- (i) Çevre korumasıyla ilgili bilgilerin toplanması, arşivlenmesi, teatisi ve değerlendirilmesi;
- (j) Antarktika çevresinin durumu ve
- (k) Bu Protokolün uygulanmasına ilişkin, çevrenin izlenmesi de dâhil bilimsel araştırma gereksinimi.

2. Bu görevleri yerine getirirken Komite, gerektiğinde, Antarktika Araştırmaları Bilimsel Komitesine, Antarktika Deniz Canlı Kaynaklarının Korunması Bilimsel Komitesine ve diğer ilgili bilimsel, çevresel ve teknik kuruluşlara da danışır.

MADDE 13

BU PROTOKOLE UYGUNLUK

1. Taraflardan her biri, bu Protokole uyulmasını sağlamak amacıyla yetkisi dahilinde, kanun ve yönetmeliklerin çıkartılması, idari eylem ve icra önlemlerinin alınması da dâhil gerekli önlemleri alır.

2. Taraflardan her biri, Birleşmiş Milletler Andlaşmasıyla tutarlı bir biçimde, hiç kimsenin işbu Protokole aykırı bir faaliyette bulunmamasını sağlamak için gerekli çabayı gösterir.

3. Taraflardan her biri, diğer bütün Taraflara yukarıdaki 1 ve 2. fıkralar uyarınca almış olduğu önlemler konusunda bildirimde bulunur.

4. Taraflardan her biri, bu Protokolün amaç ve ilkelerinin uygulanmasını etkilediğini düşündüğü her türlü faaliyete tüm diğer Tarafların dikkatini çeker.

18

5. Antarktika Andlaşması Danışma Toplantıları, bu Protokolün Tarafı olmayan herhangi bir Devletin dikkatini, söz konusu Devlet, bu Devletin kuruluşları, araçları, gerçek veya tüzel kişileri, gemileri, uçakları ve diğer ulaşım araçları tarafından gerçekleştirilen ve bu Protokolün amaç ve ilkelerinin uygulanmasını etkileyen faaliyetlere çeker.

MADDE 14 DENETİM

1. Antarktika çevresinin ve bağlı ve ilgili ekosistemlerin korunmasını teşvik etmek ve bu Protokole uygunluğu sağlamak amacıyla, Antarktika Andlaşması Danışma Tarafları, gözlemciler tarafından münferiden veya müştereken, Antarktika Andlaşmasının VII. maddesi uyarınca denetimler yapılması için gerekli düzenlemeleri sağlar.

2. Gözlemciler:

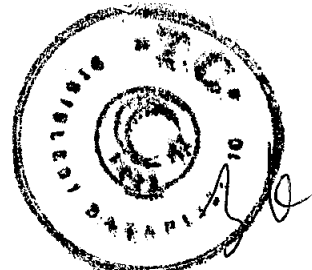
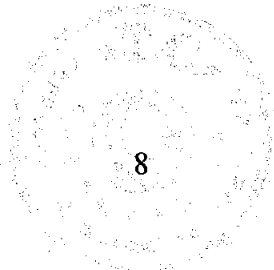
- (a) Antarktika Andlaşması Danışma Taraflarından birinin belirlediği ve söz konusu Tarafın vatandaşı olan gözlemciler ve
- (b) Antarktika Andlaşması Danışma Toplantılarında, Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısıyla tesis edilecek usuller çerçevesinde denetimler gerçekleştirmek üzere belirlenen herhangi bir gözlemcidir.

3. Taraflar, denetimleri yürüten gözlemcilerle tam bir işbirliği içerisinde hareket eder ve denetimler sırasında gözlemcilere Antarktika Andlaşmasının VII. maddesinin 3. fıkrası uyarınca denetime açık tüm istasyon bölümlerine, tesislere, donanımlara, gemilere ve uçaklara ve buralarda tutulan ve işbu Protokol uyarınca gerekli olan tüm kayıtlara erişimlerini sağlar.

4. Denetim raporları; istasyonları, tesisleri, donanımları, gemi ve uçakları rapor kapsamına alınmış olan Taraflara gönderilir. Söz konusu Taraflara yorum yapma imkânı verildikten sonra, raporlar ve raporlara ilişkin her nevi yorum, tüm Taraflara ve Komiteye dağıtılır, bir sonraki Antarktika Danışma Toplantısında görüşülür ve daha sonra kamuya açıklanır.

MADDE 15 ACİL DURUMLARA MÜDAHALE

1. Antarktika Andlaşma bölgesindeki çevresel acil durumlara müdahale etmek amacıyla Taraflardan her biri;
 - (a) Antarktika Andlaşmasının VII. maddesinin 5. fıkrası uyarınca önceden bildirimin gerekli olduğu bilimsel araştırma programları uyarınca Antarktika Andlaşma bölgesindeki, ilgili lojistik destek faaliyetleri de dâhil olmak üzere bilimsel araştırma programları, turizm ve tüm diğer devlet faaliyetleri ve devlet dışı faaliyetlerin yürütülmesi sırasında ortaya çıkabilecek acil durumlara hızlı ve etkin bir şekilde müdahale etmeyi;
 - (b) Antarktika çevresi ve bağlı ve ilgili ekosistemler üzerinde potansiyel olumsuz etkileri olabilecek olaylara müdahale etmek için acil durum planları belirlemeyi kabul eder.

19

2. Bu amaçla, Taraflar:

- (a) Bu acil durum planların hazırlanması ve uygulanması hususunda işbirliği içinde hareket eder; ve
- (b) Çevresel acil durumların hızlı şekilde bildirilmesi ve acil durumlara ortak müdahale edilmesiyle ilgili usuller tesis eder.

3. Bu maddenin uygulanmasında Taraflar, ilgili uluslararası kuruluşların önerilerinden yararlanır.

MADDE 16 **SORUMLULUK**

Antarktika çevresinin ve bağlı ve ilgili ekosistemlerin kapsamlı şekilde korunmasına yönelik işbu Protokolün amaçlarıyla tutarlı olarak Taraflar, Antarktika Andlaşma bölgesinde yürütülen ve bu Protokol kapsamına giren faaliyetlerden doğan zararlara ait sorumlulukla ilgili kural ve usuller belirlemeyi taahhüt ederler. Bu kural ve usuller, 9. maddenin 2. fıkrası uyarınca kabul edilir ve bir veya daha fazla Eke dâhil edilir.

MADDE 17 **TARAFLARIN YILLIK RAPORU**

1. Taraflardan her biri, bu Protokolün uygulanması için atılan adımlara ilişkin yıllık rapor sunar. Bu raporlar, 13. maddenin 3. fıkrası uyarınca yapılan bildirimleri, 15. madde uyarınca hazırlanan acil durum planlarını ve işbu Protokol uyarınca gerekli kılınan ve bilgi dağıtım ve değişimi başka bir hükümle düzenlenmeyen diğer bildirim ve bilgileri kapsar.

2. Yukarıdaki 1. fıkra uyarınca hazırlanan raporlar, Tarafların tamamına ve Komiteye dağıtılır, bir sonraki Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısında görüşülür ve daha sonra kamuya açıklanır.

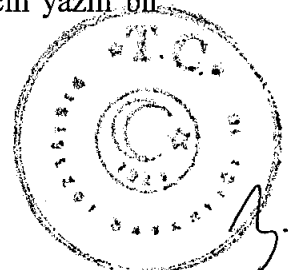
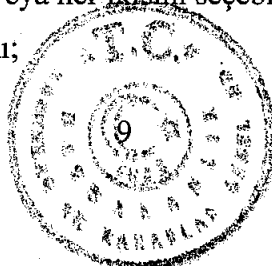
MADDE 18 **UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ**

Bu Protokolün yorumlanması veya uygulanmasıyla ilgili herhangi bir uyuşmazlığın doğması hâlinde, uyuşmazlık tarafları, taraflardan herhangi birinin talebiyle, söz konusu uyuşmazlığın görüşme, soruşturma, arabuluculuk, uzlaşma, tahkim, yargısal çözüm veya tarafların kabul edeceği diğer barışçıl yollarla çözülmesi amacıyla mümkün olan en kısa süre içerisinde istişare eder.

MADDE 19 **UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM USULÜNÜN SEÇİMİ**

1. Taraflardan her biri, işbu Protokolün imzalanması, onaylanması, kabul edilmesi, uygun bulunması ya da bu Protokole katılınması sırasında veya bu süreden sonra 7, 8 ve 15 maddelerin veya bir Ekte aksinin belirtildiği durumlar dışında, herhangi bir Ekin hükümlerinin ve bu madde ve hükümlerle ilgili olduğu ölçüde, 13. maddenin yorumlanması ve uygulanmasıyla ilgili doğacak uyuşmazlıkların çözümü için yazılı bir beyanla aşağıdaki yollardan birini veya her ikisini seçebilir:

- (a) Uluslararası Adalet Divanı;
- (b) Hakem Heyeti.

2. Yukarıdaki 1. fıkra kapsamında yapılan herhangi bir beyan, 18. maddenin ve 20. maddenin 2. fıkrasının işleyişine hâlel getirmez.
3. Yukarıdaki 1. fıkra uyarınca beyanda bulunmayan veya kendisiyle ilgili herhangi bir beyanın artık yürürlükte olmadığı Taraflar, Hakem Heyetinin yetkisini kabul etmiş sayılırlar.
4. Uyuşmazlığın taraflarının uyuşmazlığın çözümü için aynı yöntemi kabul etmiş olması durumunda, taraflar aksi yönde mutabakata varmadıkça, söz konusu uyuşmazlık sadece o usule göre çözülür.
5. Uyuşmazlığın taraflarının uyuşmazlığın çözümü için aynı yöntemi kabul etmemiş olması veya tarafların her ikisinin de her iki yöntemi de kabul etmiş olması durumunda, taraflar aksi yönde mutabakata varmadıkça, söz konusu uyuşmazlık yalnızca Hakem Heyetine sunulur.
6. Yukarıdaki 1. fıkra uyarınca yapılan herhangi bir beyan, kendi hükümleri uyarınca süresi dolana kadar veya Depozitere yazılı bir iptal bildiriminin tevdi edilmesini izleyen 3 aylık sürenin sonuna kadar yürürlükte kalır.
7. Yeni bir beyan veya iptal bildirimi yapılması veya beyan süresinin sona ermesi hiçbir şekilde, uyuşmazlığın tarafları aksi yönde mutabakata varmadığı sürece, Uluslararası Adalet Divanı ve Hakem Heyeti önünde bulunan süreçleri etkilemez.
8. Bu maddede atıfta bulunulan beyan ve bildirimler, bunların örneklerini tüm Taraflara iletecek olan Depozitere tevdi edilir.

MADDE 20

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜNE İLİŞKİN USUL

1. Bu Protokolün 7., 8. ve 15. maddelerinin veya bir Ekte aksinin belirtildiği durumlar hariç, herhangi bir Ekin hükümlerinin ve bu madde ve hükümlerle ilgili olduğu ölçüde, 13. maddenin yorumlanması ve uygulanmasıyla ilgili olarak ortaya çıkan bir uyuşmazlığın tarafları, 18. madde uyarınca, istişare talebinden sonra 12 aylık bir süre içerisinde bu uyuşmazlığın çözümü için bir yöntem üzerinde mutabakata varmadığı takdirde, söz konusu uyuşmazlık, taraflardan herhangi birinin talebiyle, 19. maddenin 4. ve 5. fıkralarında belirtilen usule göre çözülür.
2. Hakem Heyeti, Antarktika Andlaşmasının IV. maddesi kapsamındaki hiçbir konu hakkında karar veya hüküm verme yetkisine sahip değildir. Ayrıca, Protokoldeki hiçbir husus, Uluslararası Adalet Divanına veya Taraflar arasındaki uyuşmazlıkların çözümü amacıyla tesis edilen başka bir heyete, Antarktika Andlaşmasının IV. maddesi kapsamındaki hiçbir konuda karar veya hüküm verme konusunda yetki veya yargı yetkisi veriyor şeklinde yorumlanamaz.

MADDE 21

İMZA

Bu Protokol, 4 Ekim 1991 tarihinde Madrid'de ve daha sonra 3 Ekim 1992 tarihine kadar Washington'da, Antarktika Andlaşmasına Akit Taraf olan her Devlet için imzaya açıktır.

MADDE 22
ONAY, KABUL, UYGUN BULMA VEYA KATILIM

1. Bu Protokol, Protokolü imzalayan Devletlerin onay, kabul veya uygun bulmalarına tâbidir.
2. Bu Protokol 3 Ekim 1992 tarihinden sonra, Antarktika Andlaşmasına Akit Taraf olan her Devletin katılımına açıktır.
3. Onay, kabul, uygun bulma veya katılım belgeleri, bu Protokolle Depoziter olarak belirlenmiş olan Amerika Birleşik Devletleri Hükümetine tevdi edilir.
4. Antarktika Andlaşması Danışma Tarafları, bu Protokolün yürürlüğe girdiği tarihten sonra, Antarktika Andlaşması Akit Taraflarından birinin, Antarktika Andlaşmasının IX. maddesinin 2. fıkrası uyarınca Antarktika Andlaşması Danışma Toplantılarına katılacak temsilciler tayin etme yetkisine ilişkin bir bildirimini, sözkonusu Tarafın bu Protokolü onaylamadığı, kabul etmediği, uygun bulmadığı veya bu Protokole katılmadığı sürece işleme almaz.

MADDE 23
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

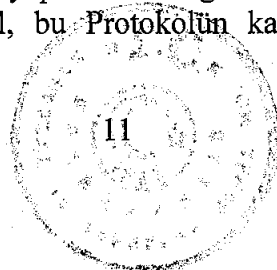
1. Bu Protokol, kabul edildiği tarihte Antarktika Andlaşması Danışma Tarafları olan tüm Devletlerce onay, kabul, uygun bulma veya katılım belgelerinin tevdi edilmiş olduğu tarihi izleyen otuzuncu günde yürürlüğe girer.
2. Bu Protokolün yürürlüğe girdiği tarihten sonra onay, kabul, uygun bulma veya katılım belgesi tevdi eden Antarktika Andlaşması Akit Taraflarının her biri için bu Protokol, belgelerin tevdi edilmesinden sonraki otuzuncu günde yürürlüğe girer.

MADDE 24
ÇEKİNCELER

Bu Protokole çekince konulmasına izin verilmez.

MADDE 25
DEĞİŞİKLİK VEYA TADİL

1. İşbu Protokol, 9. maddesinin hükümlerine hâlel getirmeksizin, Antarktika Andlaşmasının XII. maddesinin 1. fıkrasının (a) ve (b) bentleriyle belirlenen usuller uyarınca her zaman tadil edilebilir veya değiştirilebilir.
2. Bu Protokolün yürürlüğe girdiği tarihi takiben 50 yıllık süre dolduktan sonra, Antarktika Andlaşması Danışma Taraflarının herhangi birinin Depozitere göndereceği bir bildirimle talep etmesi durumunda, bu Protokolün işleyişini gözden geçirmek için mümkün olan en kısa sürede bir konferans yapılır.
3. Yukarıdaki 2. fıkra uyarınca yapılan herhangi bir Gözden Geçirme Konferansında teklif edilen değişiklik veya tadil, bu Protokolün kabul edildiği tarihte Antarktika

Andlaşması Danışma Tarafı olan Devletlerin 3/4'ünü kapsayan Tarafların çoğunluğunun
oyuyla kabul edilir.

4. Yukarıdaki 3. fıkra uyarınca kabul edilen değişiklik veya tadil, bu Protokolün kabul edildiği tarihte Antarktika Andlaşması Danışma Tarafı olan tüm Devletlerin onayı, kabulü, uygun bulması veya katılımı da dâhil, Antarktika Andlaşması Danışma Taraflarının 3/4'ünün onayı, kabulü, uygun bulması veya katılımıyla yürürlüğe girer.

5. (a) Yukarıdaki 7. Maddeyle ilgili olarak, Antarktika maden kaynakları faaliyetlerine ilişkin yasak, bu tür faaliyetlerin kabul edilebilir olup olmadığının ve kabul edilebilir ise hangi koşullar altında kabul edilebilir olduğunun belirlenmesine ilişkin mutabık kalınan bir yöntemi de kapsayan Antarktika maden kaynağı faaliyetleri üzerinde geçerli bağlayıcı yasal bir düzenleme olmadığı sürece devam eder. Bu düzenleme, Antarktika Andlaşmasının IV. maddesinde atıfta bulunulan tüm Devletlerin menfaatlerini tamamen korur ve burada yer alan esasları uygular. Bu nedenle, yukarıdaki 2. fıkroda anılan Gözden Geçirme Konferansında 7. maddeye ilişkin bir değişiklik veya tadil teklif edilirse, bu, bağlayıcı yasal bir düzenlemeyi de kapsar.

(b) Bu tür bir değişiklik veya tadilin kabul tarihinden itibaren 3 yıl içerisinde yürürlüğe girmemesi durumunda Taraflardan herhangi biri, bu tarihten sonra her zaman Depozitere Protokolden çekildiği bildiriminde bulunabilir ve söz konusu çekilme, bildirimin Depoziter tarafından alınmasından 2 yıl sonra geçerli olur.

MADDE 26

DEPOZİTER TARAFINDAN YAPILACAK BİLDİRİMLER

Depoziter, aşağıdaki hususlarda tüm Antarktika Andlaşması Taraflarını bilgilendirir:

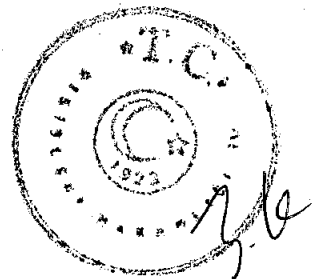
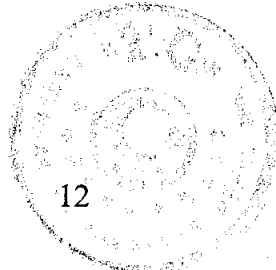
- (a) Bu Protokolün imzaları ve onay, kabul, uygun bulma veya katılım belgelerinin tevdii;
- (b) Bu Protokolün ve olası ilave Eklerin yürürlüğe girdiği tarih;
- (c) Protokolde yapılan herhangi bir değişiklik veya tadilin yürürlüğe girdiği tarih;
- (d) 19. madde uyarınca beyan ve bildirimlerin tevdii ve
- (e) 25. maddenin 5. fıkrasının (b) bendi uyarınca alınan bildirimler.

MADDE 27

GEÇERLİ METİNLER VE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER TESCİLİ

1. Her biri eşit düzeyde geçerli olmak üzere İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca dillerinde düzenlenen işbu Protokol, usulünce onaylanmış nüshalarını Antarktika Andlaşmasının tüm Akit Taraflarına iletecek olan Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin arşivlerinde korunur.

2. Bu Protokol, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 102. maddesi uyarınca Depoziter tarafından tescil ettirilir.

PROTOKOLÜN LAHİKASI

TAHKİM

Madde 1

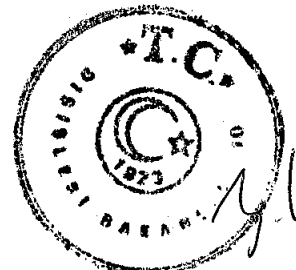
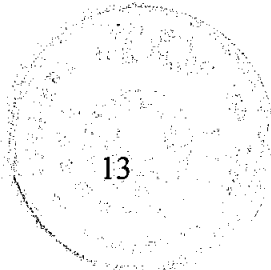
1. Hakem Heyeti, bu Lahika da dâhil olmak üzere Protokole uygun şekilde tesis edilir ve buna uygun şekilde görevini ifa eder.
2. Bu Lahikada atıfta bulunulan Sekreter, Daimi Hakemlik Mahkemesinin Genel Sekreteridir.

Madde 2

1. Taraflardan her biri, en az biri bu Protokolün ilgili taraf bakımından yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde belirlenecek olan azami üç Hakem belirleme hakkına sahiptir. Her bir Hakem, Antarktika konularında deneyimli, uluslararası hukuk konusunda kapsamlı bilgiye sahip, tarafsızlığı, yetkinliği ve dürüstlüğüyle tanınan bir kişi olacaktır. Bu şekilde belirlenmiş kişilerin isimleri Hakem listesini teşkil eder. Taraflardan her biri her zaman listede en az bir Hakem bulundurur.
2. Aşağıdaki 3. fıkraya tâbi olmak üzere, Taraflardan birinin belirlediği bir Hakem, beş yıllık bir süre boyunca listede kalır ve ilave beş yıllık süreler için aynı Tarafça tekrar belirlenebilir.
3. Bir Hakemi belirlemiş olan Taraf, söz konusu Hakemin adını listeden çıkarabilir. Hakemlerden birinin ölmesi veya Taraflardan birinin herhangi bir nedenle kendi tayin ettiği bir Hakemin ismini listeden çıkarması durumunda, söz konusu Hakemi belirleyen Taraf derhal Sekreteri bilgilendirir. İsmi listeden çıkarılan bir Hakem, atanmış olduğu Hakem Heyetinin bakmakta olduğu işler tamamlanana kadar söz konusu Hakem Heyeti bünyesinde görev yapmaya devam eder.
4. Sekreter, bu madde uyarınca belirlenmiş Hakemlerin güncel bir listesinin tutulmasını sağlar.

Madde 3

1. Hakem Heyeti, aşağıdaki şekilde tayin edilecek üç Hakemden oluşur:
 - (a) İşlemleri başlatan uyuşmazlık tarafı, 2. maddede atıfta bulunulan listeden, kendi vatandaşı olabilecek bir Hakemi tayin eder. Bu tayin, 4. maddede atıfta bulunulan bildirimde dâhil edilir.
 - (b) Söz konusu bildirimin alınmasından sonraki 40 gün içerisinde, diğer uyuşmazlık tarafı, 2. maddede atıfta bulunulan listeden kendi vatandaşı olabilecek ikinci Hakemi tayin eder.
 - (c) İkinci Hakemin tayin edilmesinden sonraki 60 gün içerisinde söz konusu uyuşmazlığın tarafları, anlaşarak 2. maddede atıfta bulunulan listeden üçüncü Hakemi tayin eder.

Üçüncü Hakem, uyuşmazlık taraflarının hiçbirinin vatandaşı veya uyuşmazlık taraflarından birinin 2. maddede atıfta bulunulan liste için belirlediği bir kişi veya ilk iki Hakemden biriyle aynı uyruktan olmaz. Üçüncü Hakem, Hakem Heyetinin Başkanı olur.

- (d) İkinci Hakemin belirtilen süre içerisinde tayin edilmemesi durumunda veya uyuşmazlık taraflarının, üçüncü Hakemin tayin edilmesi hususunda belirtilen süre içerisinde anlaşmaya varamaması durumunda Hakem veya Hakemler, uyuşmazlık taraflarından herhangi birinin talebiyle ve bu talebin alınmasından sonraki 30 gün içerisinde, 2. maddede anılan listeden ve yukarıdaki (b) ve (c) bentlerinde belirtilmiş koşullara tâbi bir şekilde Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atanır. Bu bentte kendisine verilmiş olan görevleri ifa ederken Divan Başkanı, uyuşmazlık taraflarına danışır.
- (e) Uluslararası Adalet Divanı Başkanının, kendisine yukarıdaki (d) bendi kapsamında verilmiş görevleri ifa edememesi durumunda veya uyuşmazlık taraflarından birinin vatandaşı olması durumunda söz konusu görevler Divan Başkan Yardımcısı tarafından ifa edilir, ancak şu şartla ki, Başkan Yardımcısının da görevleri ifa edememesi veya uyuşmazlık taraflarından herhangi birinin vatandaşı olması durumunda söz konusu görevler, Divanın müsait olan ve uyuşmazlık taraflarının vatandaşı olmayan en kıdemli üyesi tarafından ifa edilir.

2. Herhangi bir boş mevki, ilk tayin için belirlenen şekilde doldurulur.

3. İki den fazla Tarafın dâhil olduğu uyuşmazlıklarda, menfaatleri aynı doğrultuda olan Taraflar, yukarıdaki 1. fıkranın (b) bendinde belirtilen süre içerisinde anlaşarak tek bir Hakem atar.

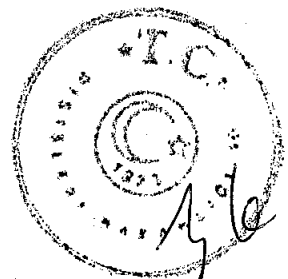
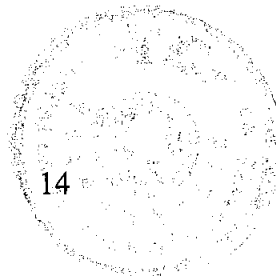
Madde 4

İşlemleri başlatan uyuşmazlık tarafı, uyuşmazlığın diğer tarafı veya taraflarını ve Sekreteri durumdan yazılı olarak haberdar eder. Söz konusu bildirim, talebe ilişkin bir beyanı ve dayandığı esasları içerir. Bildirim, Sekreter tarafından tüm Taraflara iletilir.

Madde 5

1. Uyuşmazlık tarafları aksi yönde mutabakata varmadığı sürece tahkim, Hakem Heyetinin kayıtlarının tutulacağı Lahey'de yapılır. Hakem Heyeti, usule ilişkin kendi kurallarını belirler ve kabul eder. Bu kurallar, uyuşmazlığa konu tarafların her birinin savlarını sunmasına ve davada dinlenilmesine tam anlamıyla olanak sağlar ve işlemlerin hızlı bir şekilde yürütülmesini sağlar.

2. Hakem Heyeti, uyuşmazlıktan doğan karşı talep ve iddiaları dinleyebilir ve bunları karara bağlayabilir.

Madde 6

1. Hakem Heyeti, Protokol kapsamında *prima facie* (ilk bakışta) yetkili olduğu kanaatine varırsa:
 - (a) Uyuşmazlık taraflarından herhangi birinin talebiyle, söz konusu uyuşmazlık taraflarının karşılıklı haklarını korumak için gerekli gördüğü geçici önlemleri bildirebilir;
 - (b) Antarktika çevresine veya bağlı veya ilgili ekosistemlerine karşı oluşabilecek ciddi zararı önlemek için, koşullara göre uygun gördüğü geçici önlemleri belirleyebilir.
2. Uyuşmazlık tarafları, yukarıdaki 1. fıkranın (b) bendi uyarınca belirlenen ve 10. madde uyarınca karara bağlanmamış geçici önlemlere derhal uyar.
3. Protokolün 20. maddesindeki süre kaydına bakılmaksızın, herhangi bir uyuşmazlık tarafı, 4. maddeye uygun bir biçimde diğer uyuşmazlık tarafına veya taraflarına ve Sekretere bildirimde bulunmak suretiyle her zaman, bu madde uyarınca acil geçici önlemlerin belirlenmesi veya bildirilmesi için olağanüstü acil bir durum olarak Hakem Heyetinin tesis edilmesini talep edebilir. Bu tür bir durumda 3. maddenin 1. fıkrasının (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen sürelerin her birinin 14 güne düşürülmesi kaydıyla, 3. madde uyarınca mümkün olan en kısa sürede Hakem Heyeti tesis edilir. Hakem Heyeti, Başkanın atanmasından sonraki iki ay içerisinde acil geçici önlemlere ilişkin taleple ilgili kararını verir.
4. Hakem Heyetinin yukarıdaki 3. fıkraya uygun bir şekilde acil geçici önlemlerle ilgili talep hakkındaki kararından sonra, uyuşmazlığın çözümü, Protokolün 18., 19. ve 20. maddelerine göre devam eder.

Madde 7

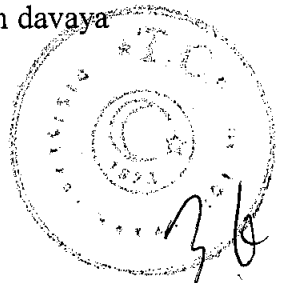
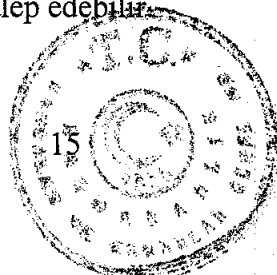
Hakem Heyeti aksine karar vermediği sürece, Hakem Heyetinin vereceği karardan ciddi şekilde etkilenebilecek genel veya hususi hukuki menfaatinin olduğunu düşünen herhangi bir Taraf davaya müdahil olabilir.

Madde 8

Uyuşmazlık tarafları, Hakem Heyetinin çalışmalarını kolaylaştırır ve bilhassa kendi hukuklarına uygun olarak ve kendi tasarruflarında bulunan her türlü imkânı kullanarak, ilgili tüm evrak ve bilgileri Hakem Heyetine temin eder ve gerektiğinde Hakem Heyetinin tanık veya bilirkişi çağırmasına ve ifadelerini almasına imkân tanır.

Madde 9

Taraflardan herhangi birinin Hakem Heyeti huzuruna çıkmaması veya kendini davada savunmaması durumunda herhangi bir diğer uyuşmazlık tarafı, Hakem Heyetinin davaya devam etmesini ve kararını vermesini talep edebilir.

Madde 10

1. Hakem Heyeti, Protokol hükümleri ve bu hükümlerle çelişki içerisinde olmayan diğer geçerli uluslararası kural ve esaslara dayanarak, kendisine sunulan bu uyuşmazlıklar hakkında karar verir.
2. Hakem Heyeti, uyuşmazlık taraflarının kabul etmesi durumunda, kendisine sunulmuş bir uyuşmazlık hakkında *ex aequo et bono* (hakkaniyet ve nesafete göre) karar verebilir.

Madde 11

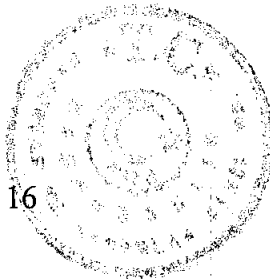
1. Kararını vermeden önce Hakem Heyeti, uyuşmazlıkla ilgili yetkili olduğuna ve iddia veya karşı iddianın gerçekte ve hukukta temelinin olduğuna kanaat getirir.
2. Karar, beraberinde gerekçeleriyle birlikte Sekretere tebliğ edilir; Sekreter ise bunu tüm Taraflara iletir.
3. Karar, uyuşmazlık tarafları ve işlemlere müdahil olmuş Taraflar açısından nihai ve bağlayıcı olup, gecikmeksizin karara uyulur. Hakem Heyeti, uyuşmazlık taraflarından birinin talebi veya müdahil olan Tarafların talebiyle kararı yorumlar.
4. Karar, ilgili dava dışında başka bir husus açısından bağlayıcılık arz etmez.
5. Hakem Heyeti aksine karar vermedikçe, Hakemlerin ücretleri de dâhil olmak üzere Hakem Heyetinin giderleri, uyuşmazlık taraflarınca eşit olarak karşılanır.

Madde 12

Yukarıda 5., 6. ve 11. maddelerde atıfta bulunulanlar da dâhil Hakem Heyetinin tüm kararları Hakemlerin oy çokluğuyla alınır; Hakemler oy kullanmaktan imtina edemez.

Madde 13

1. Antarktika Andlaşmasının IX. maddesinin 1. fıkrasına göre kabul edilecek bir önlemlerle bu Lahikada tadil veya değişiklik yapılabilir. Önlem aksini belirtmediği takdirde ve tadil veya değişikliğin kabul edildiği Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısının bitişinden itibaren bir yıllık bir süre zarfında Antarktika Andlaşması Danışma Taraflarından biri veya daha fazlası bu sürenin uzatılmasını istediğini veya Önlemi onaylamasının mümkün olmadığını Depozitere bildirmediği sürece, tadil veya değişiklik onaylanmış kabul edilir ve bu süre sonunda yürürlüğe girer.
2. Bu Lahikada yapılan, Yukarıdaki 1. fıkra uyarınca yürürlüğe giren her türlü değişiklik veya tadil, Depoziter tarafından ilgili onay bildirimi alındığında, onay bildirimini sunan Taraf için de yürürlüğe girmiş olur.

ANTARKTİKA ANDLAŞMASI ÇEVRE KORUMA PROTOKOLÜ EK I

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

MADDE 1

ÖN AŞAMA

1. Protokolün 8. maddesinde atıfta bulunulan, teklif edilen faaliyetlerin çevresel etkileri, faaliyetlere başlanmadan önce, uygun ulusal usullere göre değerlendirilir.
2. Herhangi bir faaliyetin, küçük veya geçici bir etkiden daha az etkisi olduğu belirlendiğinde, faaliyete devam edilebilir.

MADDE 2

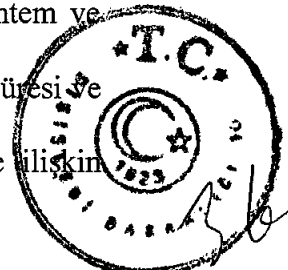
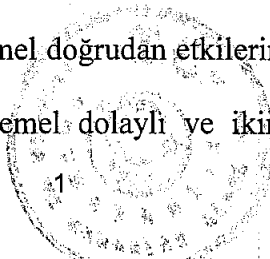
İLK ÇEVRESEL DEĞERLENDİRME

1. Bir faaliyetin küçük veya geçici bir etkiden daha az etkisi olduğu tespit edilmediği sürece veya 3. madde uyarınca Kapsamlı bir Çevresel Değerlendirme hazırlanıyor olmadığı sürece, İlk Çevresel Değerlendirme hazırlanır. İlk Çevresel Değerlendirme, teklif edilen bir faaliyetin küçük veya geçici bir etkiden daha fazla bir etkisi olup olmayacağını değerlendirmek için yeterli ölçüde ayrıntı ihtiva eder ve:
 - (a) Amacı, yeri, süresi ve yoğunluğu dâhil teklif edilen faaliyete ilişkin açıklamayı ve
 - (b) Teklif edilen faaliyete ilişkin alternatiflerin değerlendirilmesini ve mevcut ve bilinen planlanmış faaliyetler ışığında birikimli etkilerin değerlendirilmesi dâhil, faaliyetin neden olabileceği etkileri kapsar.
2. Yapılan İlk Çevresel Değerlendirmenin, teklif edilen bir faaliyetin küçük veya geçici bir etkiden daha fazla bir etkisinin olmayacağını göstermesi durumunda, faaliyetin etkisini değerlendirmek ve doğrulamak için izlemenin de dâhil olabileceği uygun usullerin uygulanması koşuluyla söz konusu faaliyete devam edilebilir.

MADDE 3

KAPSAMLI ÇEVRESEL DEĞERLENDİRME

1. Yapılan İlk Çevresel Değerlendirmenin, teklif edilen faaliyetin küçük veya geçici bir etkiden daha fazla etkisi olabileceğini göstermesi veya bu yönde bir tespitin yapılması durumunda, Kapsamlı Çevresel Değerlendirme hazırlanır.
2. Kapsamlı Çevresel Değerlendirme:
 - (a) Amacı, yeri, süresi ve yoğunluğu dâhil teklif edilen faaliyete ilişkin bir açıklamayı ve devam ettirilmemesi alternatifi dâhil faaliyetin muhtemel alternatiflerini ve bu alternatiflerin sonuçlarını;
 - (b) Tahmin edilen değişikliklerin kıyaslanacağı ilk çevresel referans durumuna ilişkin bir açıklamayı ve teklif edilen faaliyetin gerçekleşmediği durumda gelecek çevresel referans durumun tahminini;
 - (c) Teklif edilen faaliyetin etkilerinin tahmin edilmesi için kullanılan yöntem ve verilere ilişkin bir açıklamayı;
 - (d) Teklif edilen faaliyetin muhtemel doğrudan etkilerinin yapısı, boyutu, süresi ve yoğunluğuna ilişkin tahmini;
 - (e) Teklif edilen faaliyetin muhtemel dolaylı ve ikincil diğer etkilerine ilişkin

28

- değerlendirmeyi;
- (f) Mevcut faaliyetler ve diğer bilinen planlanmış faaliyetler ışığında teklif edilen faaliyetin birikimli etkilerine ilişkin değerlendirmeyi;
 - (g) Teklif edilen faaliyetin etkilerini en aza indirmek veya hafifletmek ve öngörülemeyen etkilerin tespit edilebilmesi için alınabilecek, faaliyetin olumsuz etkilerine karşı önceden uyarı oluşturacak ve kazalara hızlı ve etkin şekilde müdahale edilmesini sağlayacak izleme programları dâhil önlemlerin belirlenmesini;
 - (h) Teklif edilen faaliyetin kaçınılmaz etkilerinin belirlenmesini;
 - (i) Teklif edilen faaliyetin bilimsel araştırmaların yapılması veya diğer mevcut fayda ve değerler üzerindeki etkilerinin değerlendirmesini;
 - (j) Bu fıkra çerçevesinde gerek görülen bilgilerin derlenmesinde karşılaşılan bilgi açıklıkları ve belirsizliklerin tespitini;
 - (k) Bu fıkra çerçevesinde sunulan bilgilerin teknik olmayan bir özetini; ve
 - (l) Kapsamlı Çevresel Değerlendirmeyi hazırlayan kişinin veya kuruluşun adı ve adresi ve buna ilişkin yorum ve açıklamaların yönlendirileceği adresi kapsar.
3. Kapsamlı Çevresel Değerlendirme Taslağı, kamuya açık hale getirilip yorum için tüm Taraflara dağıtılır ve Taraflar da, bunu kamuya açık hale getirir. Yorumların alınması için 90 günlük bir süre verilir.

4. Kapsamlı Çevresel Değerlendirme Taslağı, Taraflara dağıtıldığı anda ve bir sonraki Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısından en az 120 gün önce uygun şekilde değerlendirilebilmesi için Komiteye de iletilir.

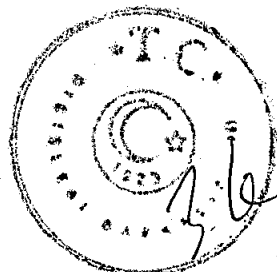
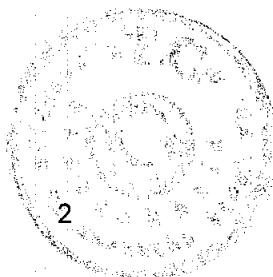
5. Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısının Komitenin görüşü temelinde Kapsamlı Çevresel Değerlendirme Taslağını değerlendirme fırsatı olmadığı sürece, Antarktika Andlaşması bölgesinde teklif edilen faaliyete devam edilmesi yönünde nihai bir karar alınamaz; ancak teklif edilen bir faaliyeti gerçekleştirmeye yönelik hiçbir karar, bu fıkranın uygulanması çerçevesinde Kapsamlı Çevresel Değerlendirme Taslağının dağıtıldığı tarihten itibaren 15 aydan fazla geciktirilemez.

6. Nihai bir Kapsamlı Çevresel Değerlendirme, Kapsamlı Çevresel Değerlendirme Taslağıyla ilgili alınan görüşleri de ele alır ve bunları ihtiva eder veya özetler. Nihai Kapsamlı Çevresel Değerlendirme, bununla ilgili kararlara ilişkin bildirimler ve teklif edilen faaliyetin avantajlarına kıyasla tahmin edilen etkilerin boyutuna ilişkin her türlü değerlendirme, Antarktika Andlaşma bölgesinde teklif edilen faaliyete başlanmadan en az 60 gün önce tüm Taraflara dağıtılır ve Taraflar da bunu kamunun erişimine sunar.

MADDE 4

KARARLARIN KAPSAMLI ÇEVRESEL DEĞERLENDİRMELERİ ESAS ALMASI

Yukarıdaki 3. maddeye tâbi olan teklif edilen bir faaliyetin gerçekleştirilip gerçekleştirilmeyeceğine ilişkin; eğer gerçekleştirilecekse, orijinal haliyle mi, değiştirilmiş olarak mı gerçekleştirileceğine ilişkin her türlü karar, Kapsamlı Çevresel Değerlendirmeyi ve diğer ilgili değerlendirmeleri esas alır.

29

MADDE 5
İZLEME

1. Temel çevresel göstergelerin uygun şekilde izlenmesi de dâhil olmak üzere, Kapsamlı Çevresel Değerlendirmenin tamamlanmasının ardından devam edecek faaliyetlerin etkisinin değerlendirilmesi ve doğrulanması için uygun usuller devreye sokulur.

2. Yukarıdaki 1. fıkrada ve 2. maddenin 2. fıkrasında atıfta bulunulan usuller, diğerleriyle beraber, aşağıdakileri sağlamak üzere, faaliyetin etkilerinin düzenli ve doğrulanabilir şekilde kaydedilmesini sağlayacak şekilde tasarlanır:

- (a) Değerlendirmelerin, söz konusu etkilerin Protokolle tutarlı olduğu ölçüde yapılması ve
- (b) Etkilerin en aza indirilmesi veya hafifletilmesi için yararlı bilgilerin ve uygun olduğu hallerde, faaliyetin askıya alınması, iptal edilmesi veya değiştirilmesi ihtiyacına ilişkin bilgilerin temin edilmesi.

MADDE 6
BİLGİLERİN DAĞITILMASI

1. Aşağıdaki bilgiler, Taraflara dağıtılır, Komiteye iletilir ve kamunun erişimine sunulur:

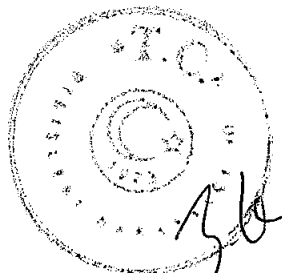
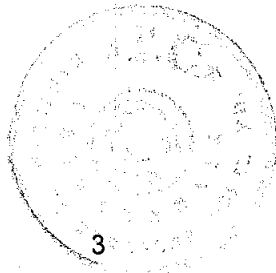
- (a) 1. maddede atıfta bulunulan usullere ilişkin bir açıklama;
- (b) 2. madde uyarınca hazırlanmış İlk Çevresel Değerlendirmelerin ve bunun sonucunda alınan kararların yıllık listesi;
- (c) 2. maddenin 2. fıkrası ve 5. madde uyarınca devreye sokulan usullerden edinilen önemli bilgiler ve bunun sonucu gerçekleştirilen eylemler ve
- (d) 3. Maddenin 6. fıkrasında atıfta bulunulan bilgiler.

2. Yukarıda 2. madde uyarınca hazırlanmış herhangi bir İlk Çevresel Değerlendirmeyi, talep hâlinde elde etmek mümkündür.

MADDE 7
ACİL DURUMLAR

1. İşbu Ek, bu Ekte belirtilen usuller tamamlanmaksızın harekete geçilmesini gerektiren, insan hayatının güvenliği veya yüksek değerdeki gemilerin, uçakların, donanımların ve tesislerin güvenliği veya çevrenin korunmasıyla ilgili acil durumlarda uygulanmaz.

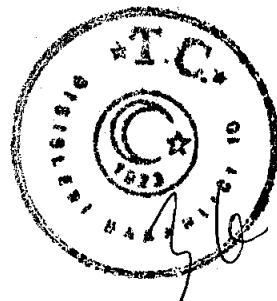
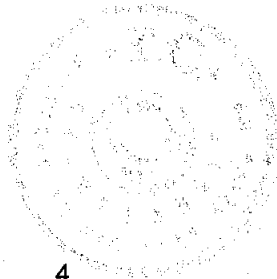
2. Acil durumlarda yürütülen, bunların dışında Kapsamlı Çevresel Değerlendirmenin hazırlanmasını gerektirecek olan faaliyetlerle ilgili bildirim derhal Tüm Taraflara ve Komiteye dağıtılır ve yürütülen faaliyetlerle ilgili olarak, bu faaliyetleri izleyen 90 gün içerisinde tüm yönlerini içeren bir açıklama yapılır.

MADDE 8
TADİL VEYA DEĞİŞİKLİK

1. Bu Ek, Antarktika Andlaşmasının IX. maddesinin 1. fıkrasına göre kabul edilecek bir önlemle tadil edilebilir veya değiştirilebilir. Söz konusu önlem aksini belirtmediği takdirde ve tadil veya değişikliğin kabul edildiği Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısının bitişinden itibaren bir yıllık bir süre zarfında Antarktika Andlaşması Danışma Taraflarından biri veya daha fazlası bu sürenin uzatılmasını istediğini veya önlemi onaylamasının mümkün olmadığını Depozitere bildirmediği sürece, tadil veya değişiklik onaylanmış kabul edilir ve bu süre sonunda yürürlüğe girer.

2. Bu ekte yapılan, yukarıdaki 1. fıkra uyarınca yürürlüğe giren her türlü değişiklik veya tadil, Depoziter tarafından ilgili onay bildirimi alındığında, onay bildirimini sunan Taraf için de yürürlüğe girmiş olur.

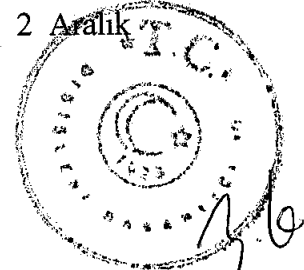
ANTARKTİKA ANDLAŞMASI ÇEVRESEL KORUMA PROTOKOLÜ EK II

ANTARKTİKA HAYVANLARININ VE BİTKİLERİNİN KORUMA ALTINA ALINMASI

MADDE 1 TANIMLAR

İşbu Ek çerçevesinde:

- (a) "Yerli memeli", Antarktika Andlaşması bölgesine özgü veya doğal göçlerle dönemsel olarak burada bulunan Memeliler Sınıfına ait herhangi bir hayvan türünün herhangi bir üyesini ifade eder;
- (b) "Yerli kuş", yaşam döngüsünün herhangi bir evresinde bulunan (yumurtalar da dâhil), Antarktika Andlaşma bölgesine özgü veya doğal göçler ile dönemsel olarak burada bulunan Kuşlar Sınıfına ait herhangi bir hayvan türünün herhangi bir üyesini ifade eder;
- (c) "Yerli bitki", yaşam döngülerinin herhangi bir evresinde bulunan (tohum ve diğer bitkilerin üremesini sağlayan yapılar da dâhil), kara yosunları, likenler, mantarlar ve su yosunları da dâhil olmak üzere Antarktika Andlaşma bölgesine özgü karasal veya tatlı suda bulunan bitkileri ifade eder;
- (d) "Yerli omurgasızlar", Antarktika Andlaşma bölgesine özgü yaşamlarının herhangi bir evresindeki karasal veya tatlı suda bulunan omurgasızları ifade eder;
- (e) "Yetkili makam", işbu Ek çerçevesinde izin verme konusunda Taraflardan birinin yetkilendirdiği herhangi bir kişi veya kurumu ifade eder;
- (f) "İzin", yetkili makam tarafından verilmiş yazılı resmî izni ifade eder;
- (g) "Almak" veya "alma", yerli bir memeliyi veya kuşu öldürme, sakatlama, ele geçirme veya rahatsız etme veya yerel dağılımlarını ve miktarlarını ciddi şekilde etkileyecek miktarda yerli bitkiyi yok etme veya bunlara zarar verme anlamına gelir;
- (h) "Zarar verici müdahale":
 - (i) Helikopter veya diğer hava taşıtları ile, kuş ve fok topluluklarını rahatsız edecek şekilde uçuş veya iniş yapmayı;
 - (ii) Hoverkraft ve küçük botlar da dâhil, araç veya gemilerin, kuş ve fok topluluklarını rahatsız edecek şekilde kullanılmasını;
 - (iii) Patlayıcı veya ateşli silahların kuş ve fok topluluklarını rahatsız edecek şekilde kullanılmasını;
 - (iv) Yavrulayan veya tüy döken kuşların veya kuş ve fok topluluklarının yürüyen kişilerce bilerek rahatsız edilmesini;
 - (v) Yerli kara bitkisi topluluklarına uçakların inişi, araçların kullanımı veya üzerlerinde yürüme veya başka şekillerde ciddi şekilde zarar verilmesini ve
 - (vi) Yerli memeli, kuş, bitki veya omurgasız türlerinin yaşam alanlarında veya popülasyonlarında ciddi şekilde olumsuz değişiklik doğuracak her türlü faaliyeti ifade eder.
 - (vii) "Balınacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme", 2 Aralık 1946 tarihinde Washington'da akdedilen Sözleşmeyi ifade eder.

MADDE 2
ACIL DURUMLAR

1. İşbu Ek, insan hayatının veya gemilerin, uçakların veya yüksek değerdeki donanımların ve tesislerin güvenliği veya çevrenin korunması ile ilgili acil durumlarda uygulanmaz.
2. Acil durumlarda yürütülen faaliyetler ile ilgili bildirim derhal tüm Taraflara ve Komiteye dağıtılır.

MADDE 3
YERLİ HAYVAN VE BİTKİLERİN KORUNMASI

1. Verilen bir izin uyarınca olması hariç, alma veya zarar verici müdahale yasaklanmıştır.
2. Mezkur izinler, ne zaman, nerede ve kim tarafından yürütüleceği de dâhil izin verilen faaliyeti belirtir ve sadece aşağıdaki hâllerde verilir:
 - (a) Bilimsel çalışma veya bilimsel bilgi amaçlı numune temin etmek için;
 - (b) Müzelere, herbaryumlara, hayvanat bahçelerine veya botanik bahçelerine veya diğer eğitsel veya kültürel enstitülere veya diğer kullanımlara numune temin etmek için ve
 - (c) Yukarıdaki (a) veya (b) bendi çerçevesinde izin verilmemiş olan bilimsel faaliyetlerin veya bilimsel destek tesislerinin inşası ve kullanımının kaçınılmaz sonuçlarını öngörmek için.
3. Bu tür izinler, aşağıdaki hususları sağlamak için sınırlı düzeyde verilir:
 - (a) Yukarıdaki 2. fıkarda belirtilen amaçları gerçekleştirmek için gerekli olandan daha fazla memeli, kuş veya bitkinin alınmamasını sağlamak için;
 - (b) Sadece az sayıda yerli memeli veya kuşun öldürülmesini ve hiçbir koşulda, diğer izinli alımlarla birlikte bir sonraki sezonda normal üremeye normalde yerleri doldurulabilecek kadar olandan daha fazla yerel popülasyondan yerli memeli veya kuşun öldürülmemesini sağlamak için ve
 - (c) Türlerin çeşitliliği ve varlıkları için hayati öneme sahip yaşam alanlarının ve de Antarktika Andlaşma bölgesinde mevcut olan ekolojik sistemlerin dengesinin devam ettirilmesini sağlamak için.
4. Bu Eke eklenmiş olan Lahika A'da belirtilen herhangi bir yerli memeli, kuş ve bitki türü, "Özel Olarak Korunan Türler" olarak belirlenir ve bunlara Taraflarca özel koruma tanınır.
5. Alımın aşağıdaki amaçlar için olması hariç, Özel Olarak Korunan Türleri almak için izin verilmez:
 - (a) Alımın zorunlu bir bilimsel amaç için olması;
 - (b) Alımın, söz konusu türün veya yerel popülasyonun hayatını devam ettirmesini veya ıslahını tehlikeye atmayacak olması ve
 - (c) Alımın, yerine göre öldürücü nitelikte olmayan teknikler kullanması.

6. Yerli memelilerin veya kuşların alımları, mümkün olan en az acıya neden olacak biçimde sağlanır.

MADDE 4

YERLİ OLMAYAN TÜRLERİN, PARAZİTLERİN VE HASTALIKLARIN GİRİŞİ

1. Antarktika Andlaşma bölgesinin yerlisi olmayan hiçbir hayvan veya bitki türü, bir izin uyarınca olması hariç, Antarktika Andlaşma bölgesindeki karaya veya buz sahanlığına veya suya getirilemez.

2. Köpekler, karaya veya buz sahanlıklarına getirilemez ve hâlihazırda bu bölgelerde bulunan köpekler ise 1 Nisan 1994 tarihine kadar oradan çıkarılır.

3. Yukarıdaki 1.fıkra kapsamındaki izinler, yalnızca bu Ekin Lahika B'sinde belirtilen hayvan ve bitkilerin girişi için verilir ve bunların türü, sayısı ve uygunsa, yaşı ve cinsiyeti ile kaçmalarını veya yerli hayvan veya bitkiler ile temaslarını önlemek için alınacak önlemler belirtilir.

4. Yukarıdaki 1. ve 3. fıkralar uyarınca izin verilen herhangi bir bitki veya hayvan, izin süresinin sona ermesinden önce, Antarktika Andlaşma bölgesinden çıkarılır veya yakıp kül etme yoluyla veya yerli hayvan veya bitkiler için oluşabilecek riski ortadan kaldıran eşit düzeyde etkin yöntemlerle bertaraf edilir. İzinde, bu yükümlülük belirtilir. Yavruları da dâhil bölgenin yerlisi olmayan, Antarktika Andlaşma bölgesine getirilmiş tüm diğer bitki veya hayvanlar, yerli hayvan veya bitkilere herhangi bir risk teşkil etmediği tespit edilmediyse, bölgeyi arındırmak amacıyla buradan götürülür veya yakıp kül etme veya eşdeğer etkin yöntemlerle ortadan kaldırılır.

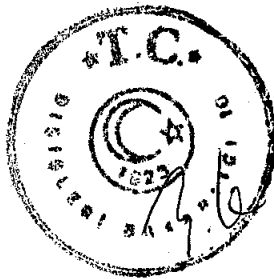
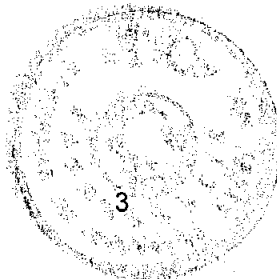
5. Bu maddede belirtilen hiçbir husus, bu amaçla canlı hayvan getirilmemesi ve tüm bitkilerin, hayvan parçalarının ve ürünlerinin dikkatli şekilde kontrol altında tutulması ve Protokolün III sayılı Eki ve işbu Ekin Lahika C'si uyarınca bertaraf edilmesi koşuluyla, Antarktika Andlaşma bölgesine getirilen gıdaların ithali için geçerli olmaz.

6. Taraflardan her biri, işbu Ekin Lahika C'sinde belirtilenler de dâhil olmak üzere, yerli hayvan ve bitkilerde mevcut olmayan mikro-organizmaların (örneğin: virüsler, bakteriler, parazitler, mayalar ve mantarlar) girişini engellemek için tedbirler alınmasını gerekli kılar.

MADDE 5

BİLGİLENDİRME

Taraflardan her biri, Antarktika Andlaşma Bölgesinde bulunan veya bu bölgeye girme niyetinde olan tüm kişilere, söz konusu kişilerin bu Ekin hükümlerini anlamasını ve bunlara riayet etmesini sağlamak amacıyla bilhassa yasaklanmış faaliyetleri ortaya koyan ve Özel Olarak Korunan Türlerin ve ilgili Koruma Altındaki Bölgelerin listesini içeren bilgileri hazırlar ve ulaşılabilir kılar.

34

MADDE 6
BİLGİ TEATİSİ

1. Taraflar:

- (a) Antarktika Andlaşma bölgesinde alınan her bir yerli memeli, kuş veya bitki türünün sayısı veya miktarı ile ilgili kayıt (izin kayıtları da dâhil) ve istatistiklerin yıllık olarak toplanması ve teati edilmesi için;
- (b) Antarktika Andlaşma bölgesindeki yerli memelilerin, kuşların, bitkilerin ve omurgasızların durumu ve türlerin veya popülasyonun ne derecede korumaya ihtiyacı olduğuyula ilgili bilgi elde edilmesi ve bu bilgilerin teati edilmesi için;
- (c) Aşağıdaki 2. fıkra uyarınca Taraflarca bu bilgilerin teslim edileceği ortak bir usulün tesis edilmesi için tedbirler alır.

2. Taraflardan her biri, yukarıdaki 1. fıkra uyarınca atılan herhangi bir adıma ve bir önceki 1 Temmuz- 30 Haziran döneminde bu Ek kapsamında çıkarılan izinlerin sayısı ve yapısına ilişkin olarak, her yıl Kasım ayının sonundan önce Tarafları ve Komiteyi bilgilendirir.

MADDE 7

ANTARKTİKA ANDLAŞMA SİSTEMİ DIŞINDA KALAN DİĞER ANLAŞMALARLA İLİŞKİ

Bu ekte yer alan hiçbir husus, Tarafların Balınacılığın Düzenlenmesine ilişkin Uluslararası Sözleşmeden doğan hak ve yükümlülüklerine istisna oluşturmaz.

MADDE 8

DENETİM

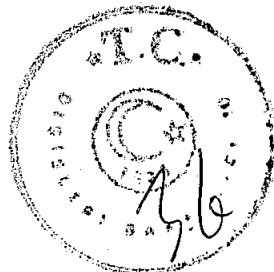
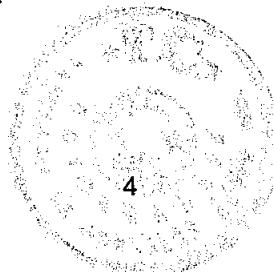
Taraflar, Komiteden gelen her türlü öneriyi de nazara alarak Antarktika hayvan ve bitkilerinin koruma altına alınmasına ilişkin önlemleri sürekli denetim altında tutar.

MADDE 9

TADİL VEYA DEĞİŞİKLİK

1. Bu Ek, Antarktika Andlaşmasının IX. maddesinin 1. fıkrasına göre kabul edilecek bir önlem ile tadil edilebilir veya değiştirilebilir. Söz konusu önlem aksini belirtmediği takdirde ve tadil veya değişikliğin kabul edildiği Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısının bitişinden itibaren bir yıllık bir süre zarfında Antarktika Andlaşması Danışma Taraflarından biri veya daha fazlası bu sürenin uzatılmasını istediğini veya önlemi onaylamasının mümkün olmadığını Depozitere bildirmediği sürece, tadil veya değişiklik onaylanmış kabul edilir ve bu süre sonunda yürürlüğe girer.

2. Bu ekte yapılan, yukarıdaki 1. fıkra uyarınca yürürlüğe giren her türlü değişiklik veya tadil, Depoziter tarafından ilgili onay bildirimini alındığında, onay bildirimini sunan Taraf için de yürürlüğe girmiş olur.

35

EKİN LAHİKALARI

LAHİKA A: ÖZEL OLARAK KORUNAN TÜRLER

Ommatophoca rossii, Ross Fokları.

LAHİKA B: HAYVAN VE BİTKİLERİN GETİRİLMESİ

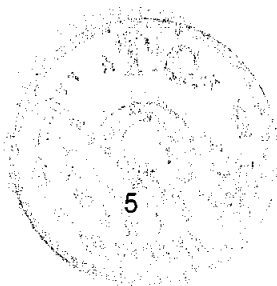
Aşağıda sayılan hayvan ve bitkiler, bu Ekin 4. maddesi uyarınca çıkarılan izinlere uygun bir şekilde Antarktika Andlaşma bölgesine getirilebilir:

- (a) Evcil bitkiler ve
- (b) Virüsler, bakteriler, mayalar ve mantarlar da dâhil laboratuvar hayvan ve bitkileri.

LAHİKA C: MİKROORGANİZMALARIN GİRİŞİNİ ÖNLEMeye YÖNELİK TEDBİRLER

1. Kümes hayvanları. Antarktika Andlaşma bölgesine hiçbir canlı kümes hayvanı veya başka canlı kuş getirilmez. İşlenmiş kümes hayvanları, Antarktika Andlaşma bölgesine gönderilmek üzere paketlenmeden önce, Newcastle Hastalığı, tüberküloz ve maya mantarı enfeksiyonu gibi herhangi bir hastalık belirtisi olup olmadığını belirlemek için incelenir. Her türlü kümes hayvanı veya tüketilmeyen parçaları, Antarktika Andlaşma bölgesinden çıkartılır veya yerli hayvan veya bitkilere karşı oluşabilecek riskleri ortadan kaldıracak yakıp kül etme yöntemi veya eşdeğer yöntemler ile bertaraf edilir.

2. Steril olmayan toprağın getirilmesinden mümkün olan en üst seviyede kaçınılır.

36

ANTARKTİKA ANDLAŞMASI ÇEVRE KORUMA PROTOKOLÜ EK III

ATIKLARIN BERTARAF EDİLMESİ VE ATIK YÖNETİMİ

MADDE 1

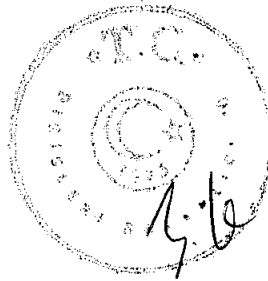
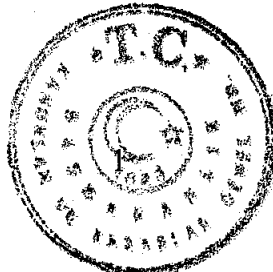
GENEL YÜKÜMLÜLÜKLER

1. İşbu Ek, Antarktika Andlaşmasının VII. maddesinin 5. fıkrası uyarınca önceden bildirimin gerekli olduğu, Antarktika Andlaşma bölgesinde girişilen, ilgili lojistik destek faaliyetleri de dâhil olmak üzere bilimsel araştırma programlarına, turizme ve tüm diğer devlet faaliyetlerine ve devlet dışı faaliyetlere uygulanır.
2. Antarktika Andlaşma bölgesinde üretilen veya bertaraf edilen atık miktarı, Antarktika çevresi üzerindeki etkisini en aza indirmek ve Antarktika'nın doğal değerlerine, bilimsel araştırmalara ve Antarktika'nın Antarktika Andlaşması ile tutarlı diğer kullanımlarına müdahaleyi en aza indirmek amacıyla mümkün olduğu kadar azaltılır.
3. Atıkların depolanması, bertaraf edilmesi ve Antarktika Andlaşma bölgesinden çıkarılması ile geri dönüşümü ve kaynakların azaltılması, Antarktika Andlaşma bölgesindeki faaliyetlerin planlanması ve yürütülmesinde dikkate alınacak önemli hususlardır.
4. Antarktika Andlaşma bölgesinden çıkarılan atıklar, mümkün olduğu ölçüde, söz konusu atığa neden olan faaliyetlerin düzenlendiği ülkeye veya ilgili uluslararası sözleşmeler uyarınca bu tür atıkların bertaraf edilmesi için düzenlemelerin yapıldığı herhangi bir başka ülkeye iade edilir.
5. Karadaki veya Antarktika faaliyetlerinin terk edilmiş iş sahalarında bulunan eski ve mevcut atık bertaraf sahaları, bu tür atıklara neden olanlar ve bu sahaları kullananlar tarafından temizlenir. Bu yükümlülük, aşağıdakileri gerektiriyor şeklinde yorumlanmaz:
 - (a) Tarihi yer veya eser olarak belirlenmiş herhangi bir yapının kaldırılmasını veya
 - (b) Uygulanabilir seçeneklerden herhangi biri yoluyla yapının veya atık malzemelerin kaldırılmasının, yapının veya atık malzemelerin halihazır yerinde bırakılmasından daha fazla olumsuz çevresel etki doğuracağı durumlarda, yapı veya atık malzemelerinin kaldırılmasını.

MADDE 2

ATIKLARIN, ANTARKTİKA ANDLAŞMA BÖLGESİNDEN ÇIKARILARAK BERTARAF EDİLMESİ

1. İşbu Ekin yürürlüğe girmesinden sonra oluştuysa, aşağıdaki atıklar, söz konusu atıklara neden olanlar tarafından Antarktika Andlaşma bölgesinden çıkarılır:
 - (a) Radyoaktif malzemeler;
 - (b) Elektrik bataryaları;
 - (c) Sıvı ve katı yakıtlar;
 - (d) Zararlı düzeyde ağır metal veya son derece zehirli veya zararlı inatçı bileşenler içeren atıklar;

- 37
- (e) Polivinilklorür (PVC), poliüretan köpük, polistiren köpük, lastik ve makine yağları, işlenmiş kereste ve yakıldığında zararlı emisyonlar doğuracak katkıları ihtiva eden diğer ürünler;
 - (f) Bu tür konteynerlerin 3. maddenin 1. fıkrası uyarınca yakılması koşuluyla, düşük yoğunluktaki polietilen konteynerler hariç (atıkların depolanması için torbalar gibi) tüm diğer plastik atıklar;
 - (g) Yakıt varilleri ve
 - (h) Diğer katı ve yanıcı olmayan atıklar;

Ancak, yukarıdaki (g) ve (h) bentlerinde atıfta bulunulan varil ve katı ve yanıcı olmayan atıkların kaldırılması yükümlülüğü, uygulanabilir seçeneklerden herhangi biri yoluyla bu tür atıkların kaldırılmasının, atıkları halihazır yerlerinde bırakmaktan daha fazla olumsuz çevresel etkisinin olacağı durumlar için geçerli değildir.

2. Yukarıdaki 1. fıkra kapsamına girmeyen sıvı atıklar ve pis su ve evsel sıvı atıklar, mümkün olduğu ölçüde, bu tür atıklara neden olanlar tarafından Antarktika Andlaşma bölgesinden çıkarılır.

3. Yakılmadığı, otoklavla veya steril hale getirmek için diğer şekilde işlem görmediği müddetçe, aşağıda belirtilen atıklar, bu atıklara neden olanlar tarafından Antarktika Andlaşma bölgesinden çıkarılır:

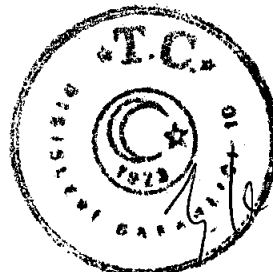
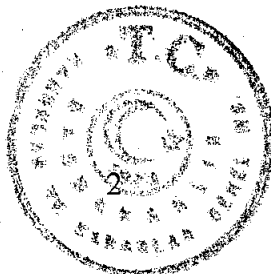
- (a) Bölgeye dışarıdan getirilen hayvanların leş kalıntıları;
- (b) Mikro-organizmaların laboratuvar kültürü ve bitki patojenleri ve
- (c) Bölgeye getirilmiş kuş ürünleri.

MADDE 3

ATIKLARIN YAKILARAK BERTARAF EDİLMESİ

1. Aşağıdaki 2. fıkraya tâbi olmak üzere, Antarktika Andlaşma bölgesinden çıkarılmamış 2. maddenin 1. fıkrasında anılanlar hariç yanıcı atıklar, mümkün olduğunca zararlı emisyonları azaltan yakma fırınlarında yakılır. Diğerlerinin yanında Komite ve Antarktika Bilimsel Araştırma Komitesi tarafından önerilebilecek tüm emisyon standartları ve teçhizat kılavuzları dikkate alınır. Bu yakma işleminin katı kalıntıları, Antarktika Andlaşma bölgesinden çıkarılır.

2. Atıkların açıkta yakılma işlemleri en geç 1998/1999 sezonunun sonuna kadar olmak üzere en kısa sürede aşamalı olarak sonlandırılır. Aşamalı olarak sonlandırma tamamlanana kadar, atıkların açıkta yakma yoluyla bertaraf edilmesi gerekli olduğunda, katı parçacıkların birikmesini sınırlamak ve Antarktika Andlaşması kapsamında koruma altına alınan bölgeler de dâhil özel biyolojik, bilimsel, tarihi, estetik önemi veya doğal yaşam değeri olan alanlar üzerinde bunların birikmesini önlemek için rüzgârın yönü, hızı ve yakılacak atıkların türü dikkate alınır.

MADDE 4

DİĞER KARADA ATIK BERTARAF EDİLMESİ YOLLARI

1. Yukarıda 2. ve 3. maddelere uygun şekilde bertaraf edilmeyen veya kaldırılmayan atıklar, buzsuz alanlar üzerinde veya taze su sistemleri içerisine bertaraf edilmez.
2. Yukarıdaki 2. maddeye uygun şekilde Antarktika Andlaşma bölgesinden çıkarılmayan pis su, evsel sıvı atıklar ve diğer sıvı atıklar, mümkün olduğu ölçüde, deniz buzu, buz sahanlıkları veya karadaki buz kütleleri üzerinde bertaraf edilmez; ancak buz sahanlıklarının karadaki kısımlarında veya karadaki buz kütleleri üzerinde bulunan istasyonların ürettiği atıkları bu şekilde bertaraf etmenin uygulanabilir tek seçenek olduğu durumlarda derin buz çukurlarında bertaraf edilmesi mümkündür. Bu tür çukurlar, buzsuz bölgelerde veya yüksek ablasyonun olduğu yerlerde sonlanan bilinen buz akıntı hatları üzerinde bulunmaz.
3. Saha kamplarında oluşan atıklar, mümkün olduğu ölçüde, bu tür atıklara neden olanlar tarafından, bu Eke uygun şekilde bertaraf için destek istasyonlarına veya gemilere götürülür.

MADDE 5

ATIKLARIN DENİZDE BERTARAF EDİLMESİ

1. Pis su ve evsel sıvı atıklar, atığı alan deniz çevresinin özümseme kapasitesini de dikkate alarak ve aşağıdaki şartlarla, doğrudan denize tahliye edilebilir:
 - (a) söz konusu tahliyenin, mümkün olan durumlarda, ilk dilüsyon ve hızlı yayılma için koşulların mevcut olduğu yerlerde olması koşuluyla ve
 - (b) büyük miktardaki bu tür atıklar (güney yazında ortalama haftalık kullanımın yaklaşık 30 birey veya daha fazla olduğu bir istasyonda oluşan atıklar), en azından maserasyon yoluyla arıtılır.
2. Dönen Biyolojik Disk işlemi veya benzer işlemler ile pis su artırımının yan ürünü, söz konusu bertarafın yerel çevreyi olumsuz şekilde etkilememesi ve denizde gerçekleşen bu tür bir bertarafın Protokolün Ek IV'üne göre yapılması koşuluyla, denizin içine atılabilir.

MADDE 6

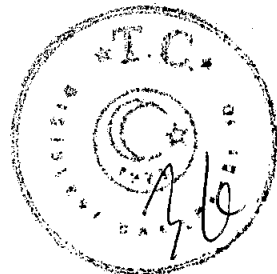
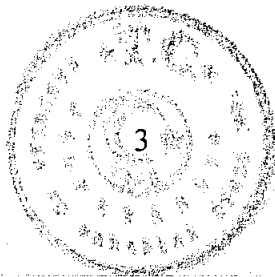
ATIKLARIN DEPOLANMASI

Antarktika Andlaşma bölgesinden götürülecek veya başka şekilde bertaraf edilecek tüm atıklar, bunların çevreye dağılması önlenecek bir şekilde depolanır.

MADDE 7

YASAKLANMIŞ ÜRÜNLER

Hiçbir poliklorlanmış bifenil (PCB), steril olmayan toprak, polistiren boncuklar, yongalar veya benzer paketleme şekilleri veya böcek ilaçları (bilimsel, tıbbi veya hijyen amacıyla gerekli olanlar dışındakiler), karaya veya buz sahanlıklarına veya Antarktika Andlaşma bölgesindeki suya sokulmaz.

MADDE 8
ATIK YÖNETİMİ PLANLAMASI

1. Antarktika Andlaşma bölgesinde kendi faaliyet yürüten Taraflardan her biri, bu faaliyetler ile ilgili olarak, atıkların kaydedilmesine esas teşkil edecek ve bilimsel faaliyet ve ilgili lojistik desteğin çevresel etkilerinin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirmek için bir atık bertaraf sınıflandırma sistemi tesis eder. Bu amaçla, atıklar şu şekilde sınıflandırılır:

- (a) Pis su ve evsel sıvı atıklar (Grup 1);
- (b) Yakıt ve yağlar da dâhil diğer sıvı atıklar ve kimyasallar (Grup 2);
- (c) Yakılacak katı maddeler (Grup 3);
- (d) Diğer katı atıklar (Grup 4) ve
- (e) Radyoaktif malzemeler (Grup 5).

2. Atıkların Antarktika çevresi üzerindeki etkilerini azaltmak için Taraflardan her biri, her bir sabit saha, ve genel olarak saha kampları ve her bir gemi için (sabit saha işlemlerinin veya gemilerin bir parçası olan küçük botlar dışında ve gemiler için mevcut yönetim planlarını da dikkate alarak) kendi atık yönetimi planlarını (atık azaltma, depolama ve bertaraf da dâhil) hazırlar, yıllık olarak gözden geçirir ve günceller:

- (a) Mevcut atık bertaraf sahalarının ve terk edilmiş iş sahalarının temizlenmesine yönelik programlar;
- (b) Nihai bertaraf da dâhil mevcut ve planlanan atık yönetimi düzenlemeleri;
- (c) Atık ve atık yönetiminin çevresel etkilerinin analiz edilmesi için mevcut ve planlanan düzenlemeler ve
- (d) Atıkların ve atık yönetiminin çevresel etkilerinin azaltılmasına yönelik diğer çalışmalar.

3. Taraflardan her biri, mümkün olduğu ölçüde, daha önceki faaliyetlerin yerlerinin (kirişler, yakıt depoları, uçak enkazları) gelecekteki bilimsel programların planlanmasında (kar kimyası, yosunlardaki kirleticiler veya buz çekirdeği sondajı) dikkate alınabilmesini sağlamak için, bu bilgiler kaybolmadan önce söz konusu yerlere ait bir envanter de hazırlar.

MADDE 9
ATIK YÖNETİMİ PLANLARININ DAĞITILMASI VE GÖZDEN GEÇİRİLMESİ

1. Yukarıdaki 8. madde uyarınca hazırlanan atık yönetimi planları, bunların uygulanmasına dair raporlar ve 8. Maddenin 3. fıkrasında atıfta bulunulan envanterler, Antarktika Andlaşmasının III. ve VII. maddeleri ve Antarktika Andlaşmasının IX. maddesi kapsamındaki ilgili Tavsiyeler uyarınca gerçekleştirilen yıllık bilgi alışverişine dâhil edilir.

2. Taraflardan her biri, kendi atık yönetimi planlarının ve bunların uygulanmasının denetimine ilişkin raporlarının nüshalarını Komiteye gönderir.

3. Komite, atık yönetimi planlarını ve bunlara ilişkin raporları gözden geçirebilir ve etkilerin azaltılmasına ve planların değiştirilmesi ve geliştirilmesine ilişkin öneriler de dâhil, Tarafların değerlendirmesi için yorumlar sunabilir.

4. Taraflar, mevcut düşük atık yaratan teknolojiler, mevcut tesislerin tekrar dönüştürülmesi, atık sulara ilişkin özel gereksinimler ve uygun bertaraf ve tahliye yöntemleri hakkında bilgi alışverişi yapabilir ve tavsiyelerde bulunabilir.

40

MADDE 10
YÖNETİM UYGULAMALARI

Taraflardan her biri:

- (a) Atık yönetimi planları geliştirmek ve takip etmekten sorumlu olacak bir atık yönetimi görevlisi belirler; arazide, bu sorumluluk her bir sahadaki uygun bir kişiye devredilir;
- (b) Kendi düzenlendiği seferlerde yer alan kişilerin, kendi faaliyet ve işlemlerinin Antarktika çevresi üzerindeki etkilerini azaltmak ve onları bu Ekin gereklilikleri hakkında bilgilendirmek için hazırlanmış eğitimler almasını sağlar ve
- (c) Polivinil klorid (PVC) ürünlerin kullanılmamasını teşvik eder ve Antarktika Andlaşma bölgesine düzenlediği seferlerde, söz konusu ürünlerin bu Eke uygun şekilde daha sonra kaldırılması amacıyla bölgeye getirebilecekleri PVC ürünler hakkında bilgi verilmiş olmasını sağlar.

MADDE 11
GÖZDEN GEÇİRME

İşbu Ek, atık bertaraf teknolojisi ve usullerindeki gelişimleri yansıtmaları için güncellenmesini ve bu şekilde Antarktika çevresinin azami düzeyde korunmasını sağlamak için düzenli olarak gözden geçirilir.

MADDE 12
ACİL DURUMLAR

1. İşbu Ek, insan hayatının veya yüksek değerli gemi, uçak veya donanım ve tesislerin güvenliği veya çevrenin korunması ile ilgili acil durumlarda uygulanmaz.
2. Acil durumlarda yürütülen faaliyetler ile ilgili bildirim derhal tüm Taraflara ve Komiteye dağıtılır.

MADDE 13
TADİL VEYA DEĞİŞİKLİK

1. Bu Ek, Antarktika Andlaşmasının IX. maddesinin 1. fıkrasına göre kabul edilecek bir önlem ile tadil edilebilir veya değiştirilebilir. Söz konusu önlem aksini belirtmediği takdirde ve tadil veya değişikliğin kabul edildiği Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısının bitişinden itibaren bir yıllık bir süre zarfında Antarktika Andlaşması Danışma Taraflarından biri veya daha fazlası bu sürenin uzatılmasını istediğini veya önlemi onaylamasının mümkün olmadığını Depozitere bildirmediği sürece, tadil veya değişiklik onaylanmış kabul edilir ve bu süre sonunda yürürlüğe girer.
2. Bu ekte yapılan, yukarıdaki 1. fıkra uyarınca yürürlüğe giren her türlü değişiklik veya tadil, Depoziter tarafından ilgili onay bildirimini alındığında, onay bildirimini sunan Taraf için de yürürlüğe girmiş olur.

ANTARKTİKA ANDLAŞMASI ÇEVRE KORUMA PROTOKOLÜ EK IV

DENİZ KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ

MADDE 1

TANIMLAR

İşbu Ek çerçevesinde:

- (a) "Tahliye", her ne surette olursa olsun, kaçak, tasfiye, dökülme, sızma, pompalama, çıkartma veya boşaltma da dâhil bir gemiden kaynaklanan herhangi bir salımı/tahliyeyi ifade eder;
- (b) "Çöp", taze balık ve balık parçaları hariç olmak üzere, 3. ve 4. madde kapsamına giren maddeler dışında geminin normal çalışması sırasında oluşan her türlü yiyecek, evsel ve işletme atığını ifade eder;
- (c) "MARPOL 73/78", 1978 tarihli Protokol ve daha sonra yürürlüğe giren diğer tadiller ile değiştirilmiş olan 1973 tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmenin ifade eder;
- (d) "Zararlı sıvı maddeler", MARPOL 73/78'in Ek II'de tanımlanmış olan her türlü zararlı sıvı maddeyi ifade eder;
- (e) "Petrol", ham petrol, akaryakıt (fuel oil), kirli motor yağı, yakıt tortusu ve rafine petrol ürünleri de dâhil (4. maddenin hükümlerine tâbi olan petrokimyasallar dışında) her şekildeki petrolü ifade eder;
- (f) "Petrollü karışım" herhangi bir petrol muhtevası içeren karışımı ifade eder; ve
- (g) "Gemi", deniz çevresinde kullanılan her tipteki gemiyi ve hidrofil botları, hava yastıklı araçları, batiskafı, yüzen araçları ve sabit veya yüzen platformları ifade eder.

MADDE 2

UYGULAMA

İşbu Ek, Taraflardan her biri ile ilgili olarak, bayraklarını açmaya yetkili tüm gemileri ve Antarktika Andlaşma bölgesinde Antarktika faaliyetlerine dâhil olan veya bu faaliyetleri destekleyen diğer tüm gemileri kapsar.

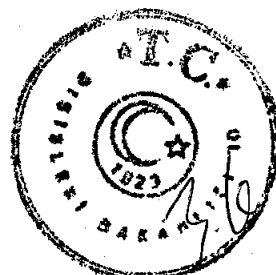
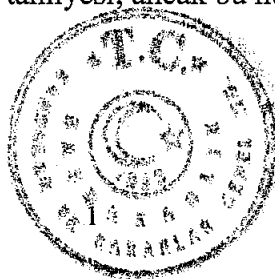
MADDE 3

PETROL TAHLİYESİ

1. MARPOL 73/78'in EK I'i kapsamında izin verilen durumlar hariç, petrol veya petrollü karışımların denize her türlü tahliyesi yasaklanır. Antarktika Andlaşma bölgesinde işletilirken gemiler, denize tahliye edilemeyecek olan tüm kirli yakıt tortularını, balastı, tank yıkama sularını ve tüm diğer petrollü kalıntıları ve karışımları gemide tutar. Gemiler bu kalıntıları yalnızca Antarktika Andlaşma bölgesi dışında, karşılama tesislerinde veya MARPOL 73/78'in Ek I'i uyarınca izin verilmiş başka bir şekilde tahliye eder.

2. Bu madde aşağıda belirtilen durumları kapsamaz:

- (a) Bir geminin veya teçhizatının hasar görmesinden kaynaklanan petrol veya petrollü karışımların denize tahliyesi; ancak bu hüküm:

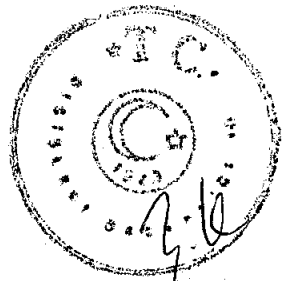
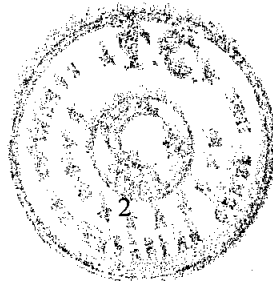
- hr
- (i) Tahliye tespit edildikten sonra tahliyenin önlenmesi veya en aza indirgenmesi amacıyla hasar meydana geldikten sonra veya tüm makul tedbirlerin alınması koşuluyla; ve
 - (ii) Gemi sahibinin veya Gemi Kaptanının zarar verme kastıyla veya dikkatsizce ve zararın muhtemel olduğunu bilerek hareket ettiği durumların dışında geçerlidir;
 - (b) Kirlilikten kaynaklanan zararı en aza indirmek amacıyla belirli kirlilik olayları ile mücadele etmek için kullanılan petrol içeren maddelerin denize tahliyesi.

MADDE 4
ZARARLI SIVI MADDELERİN TAHLİYESİ

Herhangi bir zararlı sıvı maddenin ve diğer kimyasal maddelerin veya başka maddelerin, deniz çevresine zarar verecek miktar veya derişimde denize tahliyesi yasaktır.

MADDE 5
ÇÖPLERİN ATILMASI

1. Sentetik halatlar, sentetik balık ağıları ve plastik çöp torbaları da dâhil fakat bunlarla sınırlı olmamak üzere, bütün plastiklerin denize atılması yasaktır.
2. Kâğıt ürünler, bez parçaları, cam, metal, şişeler, çanaklar, kül, talaş, koruma, kaplama ve paketleme malzemeleri de dâhil tüm diğer çöplerin denize atılması yasaktır.
3. MARPOL 73/78'in Ek V'inde izin verilen durumlar hariç olmak üzere, söz konusu tahliyenin karadan ve buz sahanlığından mümkün olduğunca uzakta yapılması, her koşulda en yakın karadan veya buz sahanlığından en az 12 deniz mili uzağında yapılması koşuluyla, parçalayıcı veya öğütücüden geçirildiğinde gıda atıklarının denize atılmasına izin verilebilir. Bu tür ufalanmış veya çekilmiş gıda atıkları, 25 milimetreden daha büyük olmayan açıklıkları bulunan elekten geçebilir durumda olmalıdır.
4. Bu madde kapsamına giren herhangi bir madde veya malzeme tahliye veya bertaraf amacıyla, farklı tahliye veya bertaraf kuralları olan madde veya malzemeler ile karıştırıldığında, en katı tahliye veya bertaraf kuralları geçerli olur.
5. Yukarıdaki 1. ve 2. fıkraların hükümleri aşağıdakileri kapsamaz:
 - (a) Kaçağın önlenmesi veya en aza indirilmesi amacıyla hasar meydana gelmeden önce veya meydana geldikten sonra tüm makul tedbirlerin alınması koşuluyla, gemi veya teçizatındaki hasardan kaynaklanan çöp kaçağı veya
 - (b) Böyle bir kaybı önlemek için tüm makul tedbirlerin alınmış olması koşuluyla, sentetik balık ağılarının kazara kaybedilmesi.
6. Taraflar, uygun olduğunda, çöp kayıt defterlerinin kullanılmasını şart koşarlar.

MADDE 6
PİS SULARIN TAHLİYESİ

1. Antarktika'daki faaliyetleri aşırı derecede etkileyecek olması durumu hariç:
 - (a) Taraflardan her biri, arıtılmamış pis suların karadan veya buz sahanlıklarından 12 deniz mili içerisinde denize tahliye edilmesini yasaklar ("pis su", MARPOL 73/78'in Ek IV'te tanımlandığı şekildedir);
 - (b) Bu mesafenin ötesinde, bekleme tankında depolanmış pis sular, aniden boşaltılmaz, ancak orta derece bir hız ile boşaltılır ve mümkün olduğunda, gemi 4 knottan daha düşük olmayan bir hızda seyir halindeyken boşaltılır.

Bu fıkra, en fazla 10 kişiyi taşımaya izinli gemileri kapsamaz.

2. Taraflar, yerine göre, pis su kayıt defteri tutulmasını şart koşar.

MADDE 7
ACİL DURUMLAR

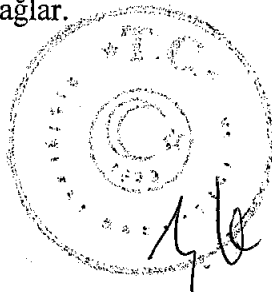
1. Bu Ekin 3, 4, 5 ve 6. maddeleri, bir geminin ve gemidekilerin güvenliği veya denizde bir yaşamın kurtarılması ile ilgili acil durumları kapsamaz.
2. Acil durumlarda yürütülen faaliyetler ile ilgili bildirim derhal tüm Taraflara ve Komiteye dağıtılır.

MADDE 8
BAĞLI VE İLGİLİ EKO-SİSTEMLER ÜZERİNDEKİ ETKİ

İşbu Ekin hükümleri uygulanırken, Antarktika Andlaşma bölgesi dışında, bağlı ve ilişkili eko-sistemler üzerinde olumsuz etkilerden kaçınılması ihtiyacına gerekli özen gösterilir.

MADDE 9
GEMİ TUTMA KAPASİTESİ VE KARŞILAMA TESİSLERİ

1. Taraflardan her biri, bayrağını açma hakkı bulunan tüm gemilerin ve Antarktika faaliyetlerine dâhil olan veya bu faaliyetleri destekleyen diğer gemilerin, Antarktika Andlaşma bölgesine girmeden önce, yakıt tortusu, kirli balast, tank yıkama suyu ve diğer petrollü kalıntı ve karışımların tutulması için yeterli kapasitede tank veya tanklarla donatılmış olmasını ve Antarktika Andlaşma bölgesinde çalıştırılırken çöplerin tutulması için gemide yeterli kapasitenin olmasını ve söz konusu bölgeyi terk ettikten sonra bu tür petrollü kalıntı ve çöpleri bir karşılama tesisinde boşaltmak için düzenlemeler yapmış olmasını sağlamayı taahhüt eder. Gemiler ayrıca, zararlı sıvı maddelerin tutulması için yeterli kapasiteye de sahip olur.
2. Antarktika Andlaşma bölgesine gitmek üzere yola çıkan veya buradan gelen gemilerin yanaştığı limanların sahibi Taraflardan her biri, mümkün olan en kısa süre içerisinde, herhangi bir gereksiz gecikmeye neden olmaksızın gemiden çıkan yakıt tortusu, kirli balast, tank yıkama suyu, diğer petrollü kalıntı ve karışımların ve çöplerin, bunları kullanan gemilerin ihtiyaçlarına göre alınması için yeterli tesislerin temin edilmesini sağlar.

3. Antarktika Andlaşma bölgesine giden veya buradan gelen, diğer Tarafların limanlarını kullanan gemileri işleten Taraflar, liman karşılama tesislerinin kurulmasının Antarktika Andlaşma bölgesine bitişik bulunan Taraflar üzerinde haksız bir yük oluşturmamasını sağlamak için, söz konusu Taraflar ile istişare eder.

MADDE 10

GEMİLERİN TASARIMI, YAPIMI, GEMİLERE PERSONEL TAHSİSİ VE GEMİLERİN TEÇHİZATI

Antarktika faaliyetlerinde yer alan veya bu faaliyetleri destekleyen gemilerin tasarımı, yapımı, bu gemilere personel tahsis ve gemilerin teçhizatında, Taraflardan her biri işbu Ekin amaçlarını dikkate alır.

MADDE 11

DEVLETİN BAĞIŞIKLIĞI

1. İşbu Ek, bir Devlet tarafından sahip olunan veya kullanılan ve halihazırda sadece devletin ticaret dışı hizmetleri için kullanılan her türlü savaş gemisi, deniz kuvvetleri yardımcı gemisi ve diğer gemileri kapsamaz. Ancak Taraflardan her biri, kendilerinin sahip olduğu veya işlettiği bu gemilerin kullanımını veya kullanım kapasitelerini bozmayan gerekli önlemleri almak suretiyle, bu tür gemilerin mümkün ve makul olduğu ölçüde bu Ek ile tutarlı bir şekilde faaliyet göstermesini sağlar.

2. Yukarıdaki 1. fıkranın uygulanmasında, Taraflardan her biri Antarktika çevresini korumanın önemini dikkate alır.

3. Taraflardan her biri, bu hükmü nasıl uyguladığı hakkında diğer Tarafları bilgilendirir.

4. Protokolün 18 ila 20. maddelerinde belirtilen uyuşmazlıkların çözümü usulü bu madde için geçerli değildir.

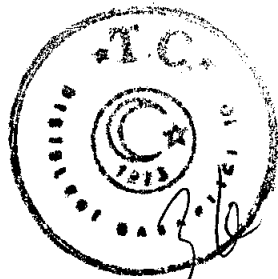
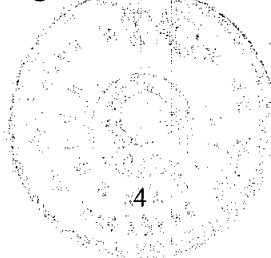
MADDE 12

ÖNLEYİCİ TEDBİRLER VE ACİL DURUMA HAZIR OLMA VE MÜDAHALE

1. Antarktika Andlaşma bölgesindeki deniz kirliliği ile ilgili acil durumlara veya bu yöndeki tehditlere daha etkin şekilde müdahale edebilmek için Taraflar, Protokolün 15. maddesi uyarınca, Antarktika Andlaşma bölgesinde kullanılan (sabit sahaların veya gemilerin faaliyetlerinin parçası olan küçük botlar hariç) gemiler ve bilhassa, yük olarak petrol taşıyan gemilere yönelik, deniz çevresine giren sahil tesisinden kaynaklanan petrol dökülmelerine yönelik acil durumlar da dâhil, Antarktika Andlaşma bölgesindeki deniz kirliliğine müdahale için acil durum planları geliştirir. Bu amaçla Taraflar:

- (a) bu tür planların hazırlanması ve uygulanması hususunda işbirliği yaparlar; ve
- (b) Komitenin, Uluslararası Denizcilik Örgütü ve diğer uluslararası kuruluşların görüş ve tavsiyesini alırlar.

2. Taraflar ayrıca, kirlilik ile ilgili acil durumlara ortak müdahale için usuller tesis ederler ve bu usullere uygun şekilde gerekli müdahale eylemlerini gerçekleştirirler.

145

MADDE 13
GÖZDEN GEÇİRME

Taraflar, Antarktika deniz çevresinin kirlenmesini önlemek, azaltmak ve buna müdahale etmek için, bu Ekin amaçlarını gerçekleştirmek amacıyla MARPOL 73/78 kapsamında yapılan ve kabul edilen tadiller ve yeni yönetmelikler de dâhil bu Ekin hükümlerini ve diğer tedbirleri sürekli olarak gözden geçirirler.

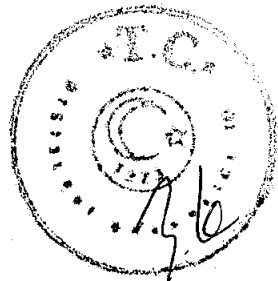
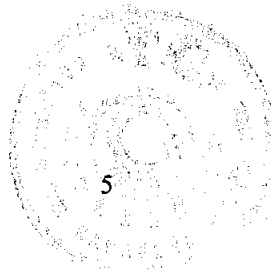
MADDE 14
MARPOL 73/78 İLE İLİŞKİ

MARPOL 73/78'e de Taraf olan Taraflar ile ilgili olarak, bu Ekteki hiçbir husus, sözkonusu sözleşmeden doğan hak ve yükümlülükleri azaltmaz.

MADDE 15
TADİL VEYA DEĞİŞİKLİK

1. Bu Ek, Antarktika Andlaşmasının IX. maddesinin 1. fıkrasına göre kabul edilecek bir önlem ile tadil edilebilir veya değiştirilebilir. Sözkonusu önlem aksini belirtmediği takdirde ve tadil veya değişikliğin kabul edildiği Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısının bitişinden itibaren bir yıllık bir süre zarfında Antarktika Andlaşması Danışma Taraflarından biri veya daha fazlası bu sürenin uzatılmasını istediğini veya Önlemi onaylamasının mümkün olmadığını Depozitere bildirmediği sürece, tadil veya değişiklik onaylanmış kabul edilir ve bu süre sonunda yürürlüğe girer.

2. Bu ekte yapılan, yukarıdaki 1. fıkra uyarınca yürürlüğe giren her türlü değişiklik veya tadil, Depoziter tarafından ilgili onay bildirimi alındığında, onay bildirimini sunan Taraf için de yürürlüğe girmiş olur.

**ANTARKTİKA ANDLAŞMASI ÇEVRE KORUMA PROTOKOLÜ EK V
BÖLGE KORUNMASI VE YÖNETİMİ**

**MADDE 1
TANIMLAR**

İşbu Ek çerçevesinde:

- (a) "İlgili makam", işbu Ek çerçevesinde izin verme konusunda Taraflardan birinin yetkilendirdiği herhangi bir kişi veya kurumu ifade eder;
- (b) "İzin", ilgili makam tarafından verilen yazılı resmi izni ifade eder;
- (c) "Yönetim Planı", Antarktika Özel Korumalı Bölgesinde veya Antarktika Özel Yönetimli Bölgesindeki faaliyetlerin yönetilmesi ve buralardaki özel değerlerin veya değerlerin korunmasına yönelik bir planı ifade eder.

**MADDE 2
AMAÇLAR**

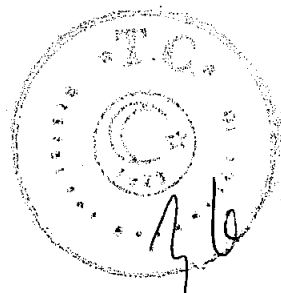
Bu Ekte belirtilen amaçlar çerçevesinde, herhangi bir deniz bölgesi de dâhil tüm bölgeler, Antarktika Özel Korumalı Bölgesi veya Antarktika Özel Yönetimli Bölgesi olarak belirlenebilir. Bu Bölgelerdeki faaliyetler, bu Ekin hükümleri uyarınca kabul edilen Yönetim Planlarına uygun olarak yasaklanır, sınırlanır veya yönetilir.

**MADDE 3
ANTARKTİKA ÖZEL KORUMALI BÖLGELERİ**

1. Deniz bölgesi de dâhil her türlü bölge, önemli çevresel, bilimsel, tarihi, estetik veya doğal yaşam değerlerini, bu değerlerin herhangi bir kombinasyonunu veya devam eden ve yahut planlanan bilimsel araştırmaları korumak amacıyla Antarktika Özel Korumalı Bölgesi olarak belirlenebilir.

2. Taraflar, sistematik çevresel-coğrafi bir çerçeve içerisinde, aşağıdakileri Antarktika Özel Korumalı Bölgeleri olarak belirler ve bu bölgeler kapsamına almaya çaba gösterir:

- (a) İnsan faaliyetlerinden etkilenmiş yerlerle gelecekte kıyaslama yapılabilmesi için insan müdahalesinden korunmuş bölgeler;
- (b) Buz ve su ekosistemleri de dâhil başlıca temsili kara ekosistemlerinin ve deniz ekosistemlerinin örnekleri;
- (c) Burada yavrulayan başlıca yerli kuş ve memeli kolonileri de dâhil, önemli veya sıra dışı tür karışımlarının yer aldığı bölgeler;
- (d) Herhangi bir türün tipik yeri veya tek bilinen yaşam alanı;

- (e) Devam eden veya planlanan bilimsel araştırmalar için özel önemi olan bölgeler
(f) Olağanüstü jeolojik, buzulbilimsel veya jeomorfolojik özelliklerin örnekleri;
(g) Olağanüstü estetik ve doğal yaşam değeri olan bölgeler;
(h) Tanınmış tarihi değeri olan sahalar veya eserler ve
(i) Yukarıdaki 1. fıkrada belirtilen değerlerin korunması için uygun olabilecek diğer bölgeler.

3. Daha önceki Antarktika Andlaşması Danışma Toplantılarında Özel Korunmalı Bölgeler ve Özel Bilimsel Değeri olan Alanlar olarak belirlenmiş olan bölgeler Antarktika Özel Korunmalı Bölgeleri olarak tayin edilmiş olup, buna göre tekrardan adlandırılır ve numaralandırılır.

4. Bir Antarktika Özel Korunmalı Bölgesine giriş, 7. madde uyarınca çıkarılan bir izne uygun şekilde olması haricinde yasaktır.

MADDE 4

ANTARKTİKA ÖZEL YÖNETİMLİ BÖLGELERİ

1. Deniz bölgeleri de dâhil, faaliyetlerin yürütüldüğü veya gelecekte faaliyetlerin yürütülebileceği bölgeler, faaliyetlerin planlama ve koordinasyonuna yardımcı olmak, muhtemel ihtilafları önlemek, Taraflar arasındaki işbirliğini geliştirmek veya çevresel etkileri en aza indirmek için Antarktika Özel Yönetimli Bölgeleri olarak belirlenebilir.

2. Antarktika Özel Yönetimli Bölgeleri şunları kapsayabilir:

- (a) Karşılıklı müdahale riski veya birikimli çevresel etki riskinin söz konusu olduğu faaliyetlerin yürütüldüğü bölgeler ve
(b) Tanınmış tarihi değeri olan sahalar veya eserler.

3. Antarktika Özel Yönetimli Bölgelerine giriş izin gerektirmez.

4. Yukarıdaki 3. fıkraya bakılmaksızın, Antarktika Özel Yönetimli Bölgeleri, 7. Madde uyarınca verilen bir izinle girilmesi haricinde girişi yasak olan bir veya birden fazla Antarktika Özel Korunmalı Bölgesi içerebilir.

MADDE 5

YÖNETİM PLANLARI

1. Herhangi bir Taraf, Komite, Antarktika Bilimsel Araştırma Komitesi veya Antarktika Deniz Canlı Kaynaklarının Korunması Komisyonu, Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısına bir Yönetim Planı teklif etmek suretiyle herhangi bir bölgenin Antarktika Özel Korunmalı Bölgesi veya Antarktika Özel Yönetimli Bölgesi olarak belirlenmesi teklifini getirebilir.

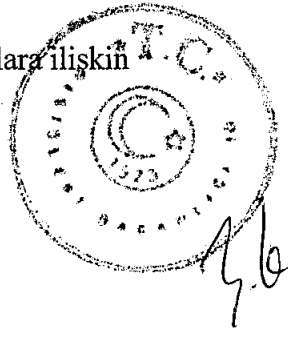
2. Bu şekilde belirlenmesi teklif edilen bölge, özel koruma ve yönetimin gerekli görüldüğü değerlerin korunabilmesi için yeterli boyuta sahip olmalıdır.

45

3. Teklif Edilen Yönetim Planları, duruma göre, şunları içerir:

- (a) Özel korumayı veya yönetimi gerekli kılan değer veya değerlere ilişkin bir açıklama;
- (b) Bu değerlerin korunması veya yönetilmesi için Yönetim Planının amaç ve hedeflerine ilişkin bir açıklama;
- (c) Özel koruma veya yönetimin gerekli görüldüğü değerleri korumak için üstlenilecek yönetim faaliyetleri;
- (d) Varsa, bu belirlemenin süresi;
- (e) Aşağıdakiler de dâhil bölgenin tasviri:
 - (i) Coğrafi koordinatlar, sınır işaretleri ve bölgeyi tasvir eden doğal özellikler;
 - (ii) Denizden yaklaşma ve demir atmalar da dâhil bölgeye karadan, denizden veya havadan ulaşım, bölgedeki yaya ve araç yolları ile uçak rota ve iniş bölgeleri;
 - (iii) Bilimsel istasyonlar, araştırma veya barınak tesisleri de dâhil, bölge içerisindeki veya yakınındaki yapıların yeri; ve
 - (iv) İşbu Ek kapsamında tayin edilen diğer Antarktika Özel Korunmalı Bölgeleri veya Antarktika Özel Yönetimli Bölgeleri veya Antarktika Andlaşma sisteminin diğer unsurları çerçevesinde alınmış önlemlere göre belirlenmiş diğer korunmalı bölgeler;
- (f) Bölgede, yukarıdaki (b) bendinde belirtilmiş olan amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi amacıyla faaliyetlerin yasaklandığı, kısıtlandığı veya yönetildiği sahaların belirlenmesi;
- (g) Bölgeyi çevreleyen özellikler ve bölge içerisindeki önemli özellikler açısından bölgenin sınırını açıkça belirten harita ve fotoğraflar;
- (h) Destekleyici belgeler;
- (i) Antarktika Özel Korunmalı Bölgesi olarak belirlenmesi teklif edilen herhangi bir alan ile ilgili olarak, aşağıdaki hususlara ilişkin ilgili makam tarafından verilebilecek izinlerin verilme şartlarının net bir şekilde açıklanması;
 - (i) Bölgeye giriş ve bölge içerisinde veya üzerinde hareket;
 - (ii) Zaman ve yer ile ilgili kısıtlamalar dâhil bölgede yürütülen veya yürütülebilecek faaliyetler;
 - (iii) Yapıların kurulması, değiştirilmesi veya kaldırılması;
 - (iv) Saha kamplarının yeri;
 - (v) Bölgeye getirilebilecek malzeme ve organizmalara ilişkin kısıtlamalar;
 - (vi) Yerli hayvan ve bitkilerin alınması veya bunlara zararlı şekilde müdahale edilmesi;
 - (vii) İzin sahibi tarafından bölgeye getirilmemiş herhangi bir şeyin toplanması veya kaldırılması;
 - (viii) Atıkların bertaraf edilmesi;
 - (ix) Yönetim Planının amaç ve hedeflerinin gerçekleştirilmeye devam edilebilmesini sağlamak için gerekli olabilecek önlemler ve
 - (x) Bölgeye yapılacak ziyaretler için ilgili makama sunulacak raporlara ilişkin zorunluluklar;

- 69
- (j) Antarktika Özel Korumalı Bölgesi olarak belirlenmesi teklif edilen bir alan ile ilgili olarak; aşağıdakilere ilişkin davranış kuralları:
- (i) Bölgeye giriş ve bölge içerisinde veya üzerinde hareket;
 - (ii) Zaman ve yer ile ilgili kısıtlamalar dâhil bölgede yürütülen veya yürütülebilecek faaliyetler;
 - (iii) Yapıların kurulması, değiştirilmesi veya kaldırılması;
 - (iv) Saha kamplarının yeri;
 - (v) Yerli hayvan ve bitkilerin alınması veya bunlara zararlı şekilde müdahale edilmesi;
 - (vi) Ziyaretçi tarafından bölgeye getirilmemiş herhangi bir şeyin toplanması veya kaldırılması;
 - (vii) Atıkların bertaraf edilmesi ve
 - (viii) Bölgeye yapılacak ziyaretler için ilgili makama sunulacak raporlara ilişkin zorunluluklar ve
- (k) Tarafların, yürütmeyi teklif ettikleri faaliyetlerden önce bilgi alışverişi yapması gereken durumlarla ilgili hükümler.

MADDE 6 **BELİRLEME PROSEDÜRLERİ**

1. Teklif Edilen Yönetim Planları, Komiteye, Antarktika Bilimsel Araştırma Komitesine ve yerine göre, Antarktika Deniz Canlı Kaynaklarının Korunması Komisyonuna sunulur. Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısına sunulacak önerileri hazırlarken Komite, Antarktika Bilimsel Araştırma Komitesi ve yerine göre, Antarktika Deniz Canlı Kaynaklarının Korunması Komisyonu tarafından sunulan görüş ve önerileri de dikkate alır. Daha sonra Yönetim Planları Antarktika Andlaşması Danışma Taraflarınca Antarktika Andlaşmasının IX. maddesinin 1. fıkrası uyarınca Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısında alınacak bir önlemle onaylanabilir. Önlem aksini belirtmediği takdirde, kabul edildiği Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısının bitişinden sonraki 90 gün içerisinde Antarktika Andlaşması Danışma Taraflarından biri veya daha fazlası bu sürenin uzatılmasını istediğini veya önlemi onaylamasının mümkün olmadığını bildirmediği takdirde, bu sürenin sonunda Plan onaylanmış kabul edilir.

2. Protokolün 4. ve 5. maddelerindeki hükümlere istinaden, Antarktika Deniz Canlı Kaynaklarının Korunması Komisyonunun önceden onayını almadan hiçbir deniz bölgesi Antarktika Özel Korumalı Bölgesi veya Antarktika Özel Yönetimli Bölgesi olarak belirlenmez.

3. Yönetim Planı aksini öngörmediği takdirde, Antarktika Özel Korumalı Bölgesi veya Antarktika Özel Yönetimli Bölgesi, belirsiz bir süre için tayin edilmiş olur. En az her beş yılda bir olmak üzere Yönetim Planı gözden geçirilir. Gerekğinde Plan güncellenir.

4. Yönetim Planları, yukarıdaki 1. fıkra uyarınca tadil edilebilir veya iptal edilebilir.

5. Onaylandıktan sonra Yönetim Planları derhal Depoziter tarafından bütün Taraflara dağıtılır. Depoziter, hâlihazırda onaylanmış tüm Yönetim Planlarının kaydını tutar.

MADDE 7

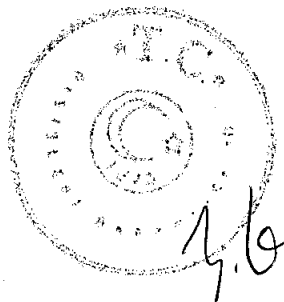
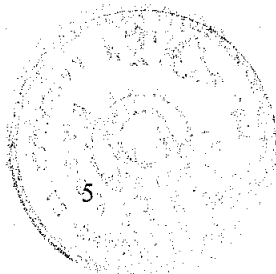
İZİNLER

1. Taraflardan her biri, o bölgeye ilişkin Yönetim Planının gerekliliklerine uygun bir şekilde Antarktika Özel Korumalı Bölge içerisine girmek ve bu bölgede faaliyette bulunabilmek için izinleri verecek uygun bir makam tayin eder. İzin ile beraber Yönetim Planının ilgili bölümleri de verilir ve Bölgenin genişliği ve yeri, izin verilen faaliyetler, faaliyetlere ne zaman, nerede ve kim tarafından izin verildiği ve Yönetim Planının getirdiği diğer şartlar da belirtilir.
2. Daha önceki Antarktika Andlaşması Danışma Toplantılarında belirlenmiş ve Yönetim Planı olmayan bir Özel Korumalı Bölgenin olması durumunda, ilgili makam, başka bir yerde gerçekleştirilemeyecek ve o Bölgedeki doğal ekolojik sistemi tehlikeye atmayacak zorunlu bir bilimsel amaç için izin verebilir.
3. Taraflardan her biri izin sahiplerinin, ilgili Antarktika Özel Korumalı Bölgesindeyken iznin bir kopyasını beraberinde bulundurmalarını şart koşar.

MADDE 8

TARİHİ YERLER VE ESERLER

1. Antarktika Özel Korumalı Bölgesi veya Antarktika Özel Yönetimli Bölgesi olarak belirlenen veya bu Bölgeler içerisinde bulunan bilindik tarihi değeri yüksek yerler ve tarihi eserler Tarihi Yerler ve Eserler olarak listelenir.
2. Taraflardan her biri, Antarktika Özel Korumalı Bölgesi veya Antarktika Özel Yönetimli Bölgesi olarak tayin edilmemiş veya böyle bir Bölge içerisinde bulunmayan, bilindik tarihi değeri yüksek yerlerin veya eserlerin, Tarihi Yer ve Eser olarak listelenmesini teklif edebilir. Listeye alma teklifi Antarktika Andlaşmasının IX. maddesinin 1. fıkrası uyarınca Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısında alınacak bir önlem ile Antarktika Andlaşması Danışma Taraflarınca onaylanabilir. Önlem aksini belirtmediği sürece teklifin kabul edildiği Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısının kapanmasından sonraki 90 gün içerisinde Antarktika Andlaşması Danışma Taraflarından biri veya daha fazlası bu sürenin uzatılmasını istediğini veya önlemi onaylamasının mümkün olmadığını Depozitere bildirmediği takdirde, teklif bu sürenin sonunda onaylanmış kabul edilir.
3. Daha önceki Antarktika Andlaşması Danışma Toplantılarında bu şekilde listelenmiş olan mevcut Tarihi Yerler ve Eserler, işbu madde kapsamında Tarihi Yer ve Eser listesine dâhil edilir.
4. Listelenmiş Tarihi Yerlere ve Eserlere zarar verilmez, bunlar kaldırılmaz veya imha edilmez.
5. Tarihi Yer ve Eserler listesi, yukarıdaki 2. fıkra uyarınca tadil edilebilir. Depoziter, mevcut Tarihi Yer ve Eserlerin bir listesini tutar.

MADDE 9
BİLGİ VE TANITIM

1. Antarktika'yı ziyaret eden veya ziyaret etmeyi düşünen kişilerin, işbu Madde hükümlerini anlaması ve bunlara riayet etmesini sağlamak için Taraflardan her biri, bilhassa aşağıdakileri açıklayan bilgileri kamuoyunun istifadesine sunar:

- (a) Antarktika Özel Korumalı Bölgelerinin ve Antarktika Özel Yönetimli Bölgelerinin yerleri;
- (b) Bu Bölgelerin listesi ve haritaları;
- (c) Her bir Bölgeye ilişkin yasaklar listesini de içeren Yönetim Planları;
- (d) Tarihi Yer ve Eserlerin yeri ve varsa ilgili yasak ve kısıtlamalar.

2. Taraflardan her biri, Antarktika Özel Korumalı Bölgelerin, Antarktika Özel Yönetimli Bölgelerin ve Tarihi Yer ve Eserlerin yerinin ve mümkünse sınırlarının topografik haritalarda, hidrograf haritalarında ve diğer ilgili yayınlarda gösterilmesini sağlar.

3. Taraflar, uygun durumlarda, Antarktika Özel Korumalı Bölgeleri, Antarktika Özel Yönetimli Bölgeleri ile Tarihi Yer ve Eserlerin sınırlarının sahada uygun şekilde işaretlenmesini sağlamak için işbirliği yapar.

MADDE 10
BİLGİ TEATİSİ

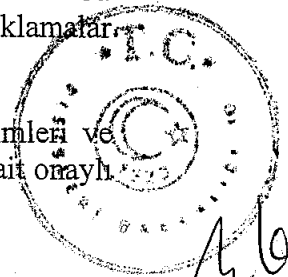
1. Taraflar aşağıdaki hususlar için düzenlemeler yapar:

- (a) Antarktika Özel Korumalı Bölgelerine yapılan denetim ziyaretlerinin ve Antarktika Özel Yönetimli Bölgelerine yapılan denetim ziyaretlerinin raporları da dâhil ziyaret raporlarının ve izinlerin kayıtlarını da içeren kayıtların toplanması ve teatisi;
- (b) Antarktika Özel Korumalı Bölgeleri, Antarktika Özel Yönetimli Bölgeleri veya Tarihi Yer ve Eserlerden herhangi birinde oluşabilecek önemli değişiklik veya zarar ile ilgili bilgi edinilmesi ve bu bilgilerin teatisi ve
- (c) Aşağıdaki 2. fıkra uyarınca Taraflarca kayıtların ve bilgilerin teslim edileceği ortak formların oluşturulması.

2. Taraflardan her biri, bir önceki 1 Temmuz-30 Haziran döneminde bu Ek kapsamında çıkarılan izinlerin sayısı ve yapısı ile ilgili, her yılın Kasım ayının sonundan önce Tarafları ve Komiteyi bilgilendirir.

3. Antarktika Özel Korumalı Bölgelerinde veya Antarktika Özel Yönetimli Bölgelerinde araştırma faaliyeti veya diğer faaliyetleri yürüten, bu faaliyetleri finanse eden veya bunlara yetki veren Taraflardan her biri, bu tür faaliyetlerin bir kaydını tutar ve Antarktika Andlaşması uyarınca yıllık bilgi teatisinde, bir önceki yıl içerisinde bu bölgelerde kendi yetkisi altındaki kişilerce yürütülen faaliyetlere ilişkin özet açıklamalar sunar.

4. Taraflardan her biri, her yıl Kasım ayının sonundan önce, saha denetimleri ve Antarktika Özel Korumalı Bölgelerine veya Antarktika Özel Yönetimli Bölgelerine ait onaylı

52

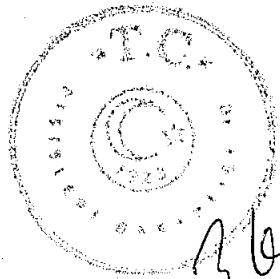
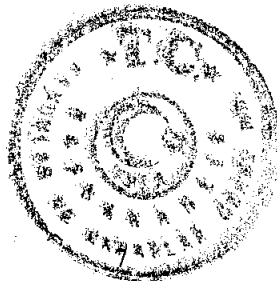
Yönetim Planı hükümlerine aykırı faaliyet vakalarını çözmek için hangi adımları attığı da dâhil, işbu Eki uygulamak için hayata geçirdiği önlemleri diğer Taraflara ve Komiteye bildirir.

MADDE 11
ACİL DURUMLAR

1. İşbu Ekte ortaya konan ve yetkilendirilen kısıtlamalar, insan hayatının, gemilerin, uçakların veya yüksek değerdeki donanımların ve tesislerin güvenliği veya çevrenin korunması ile ilgili acil durumlarda uygulanmaz.
2. Acil durumlarda yürütülen faaliyetler ile ilgili bildirim derhal tüm Taraflara ve Komiteye dağıtılır.

MADDE 12
TADİL VEYA DEĞİŞİKLİK

1. Bu Ek, Antarktika Andlaşmasının IX. maddesinin 1. fıkrasına uygun olarak kabul edilecek bir önlem ile tadil edilebilir veya değiştirilebilir. Önlem aksini belirtmediği takdirde ve tadil veya değişikliğin kabul edildiği Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısının bitişinden itibaren bir yıllık bir süre zarfında Antarktika Andlaşması Danışma Taraflarından biri veya daha fazlası bu sürenin uzatılmasını istediğini veya önlemi onaylamasının mümkün olmadığını Depozitere bildirmediği sürece, tadil veya değişiklik onaylanmış kabul edilir ve bu süre sonunda yürürlüğe girer.
2. Bu ekte yapılan, yukarıdaki 1. fıkra uyarınca yürürlüğe giren her türlü değişiklik veya tadil, Depoziter tarafından ilgili onay bildirimini alındığında, onay bildirimini sunan Taraf için de yürürlüğe girmiş olur.

Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolü Ek VI

Çevresel Acil Durumlardan Doğan Sorumluluk

Dibace

Taraflar,

Çevresel acil durumların Antarktika çevresi ve bağlı ve ilgili ekosistemler üzerindeki etkisini önlemenin, en aza indirmenin ve sınırlamanın önemini *kabul ederek*;

Protokolün 3. maddesini, bilhassa Antarktika Andlaşması bölgesinde faaliyetlerin, bilimsel araştırmalara öncelik tanıyacak ve bu tür bilimsel araştırmalar yapılması için Antarktika'nın değerini koruyacak şekilde planlanması ve yürütülmesi hususunu *anımsayarak*;

Protokolün 15. maddesinde öngörülmüş olan çevresel acil durumlara karşı hızlı ve etkin müdahaleleri hayata geçirme ve Antarktika çevresi veya bağlı ve ilgili ekosistemler üzerinde potansiyel olumsuz etkileri olabilecek olaylara müdahale etmek için acil durum planları belirleme yükümlülüğünü *anımsayarak*;

Tarafların, Antarktika çevresinin ve bağlı ve ilgili ekosistemlerin kapsamlı şekilde korunmasına yönelik olarak Protokolün amaçlarıyla tutarlı olarak bir veya birden fazla Protokol ekinde, Andlaşma bölgesinde yürütülen ve Protokol kapsamına giren faaliyetlerden doğan zararlara ait sorumlulukla ilgili kural ve usuller belirlemeyi kabul ettiği Protokolün 16. maddesini *anımsayarak*;

Ayrıca, Protokolün 16. maddesi uyarınca bir sorumluluk rejiminin tesisine yönelik ilk adım mahiyetinde, bir Ekin çevresel acil durumların sorumluluk yönlerini ele almasıyla ilgili olarak XXIV. Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısının 3 (2001) sayılı Kararına *dikkat çekerek*;

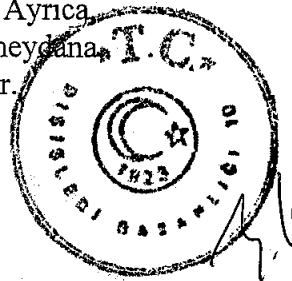
Antarktika Andlaşmasının IV. maddesi ve Protokolün 8. maddesini *göz önünde bulundurarak*;

Aşağıdaki hususlarda **mutabakata varmıştır**:

Madde 1

Kapsam

İşbu Ek, Antarktika Andlaşmasının VII. maddesinin 5. fıkrası uyarınca önceden bildirimin gerekli olduğu bilimsel araştırma programları uyarınca Antarktika Andlaşma bölgesindeki, ilgili lojistik destek faaliyetleri de dâhil olmak üzere bilimsel araştırma programları, turizm ve tüm diğer devlet faaliyetleri ve devlet dışı faaliyetlerin yürütülmesi sırasında ortaya çıkabilecek acil durumlara uygulanır. Bu tür acil durumların önlenmesi ve bunlara müdahale edilmesine ilişkin önlemler ve planlar da bu Ekte yer alır. Bu Ek, Antarktika Andlaşma bölgesine giren tüm turist gemileri için de geçerlidir. Ayrıca, 13. madde uyarınca alınabilecek karara göre, Antarktika Andlaşması bölgesinde meydana gelen ve diğer gemiler ve faaliyetlerle ilgili olan çevresel acil durumları da kapsar.

Sh

Madde 2
Tanımlar

İşbu Ek çerçevesinde:

(a) "Karar", Antarktika Andlaşması Danışma Toplantılarının Usul Kuralları uyarınca alınmış ve XIX. Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısının 1 (1995) sayılı Kararında atıfta bulunulan bir Kararı ifade eder;

(b) "Çevresel acil durum", işbu Ekin yürürlüğe girmesinden sonra meydana gelmiş olan ve Antarktika çevresinde ciddi ve zararlı bir etkiye neden olan veya kısa süre içinde neden olma tehdidi barındıran, kazara olan herhangi bir olayı ifade eder;

(c) "Operatör", Antarktika Andlaşması bölgesinde yürütülecek faaliyetleri organize eden devlet veya devlet dışı gerçek veya tüzel kişiyi ifade eder. Operatör, Antarktika Sözleşme bölgesinde yürütülecek faaliyetleri organize eden devlet veya devlet dışı gerçek veya tüzel kişinin çalışanı, yüklenicisi, alt yüklenicisi veya temsilcisi olan veya ona hizmet eden kişileri ve Devlet operatörü namına hareket eden bir yüklenici veya alt yüklenici olan tüzel kişileri kapsamaz.

(d) "Taraf Operatörü", Antarktika Sözleşmesi bölgesinde yürütülecek faaliyetleri, ilgili Tarafın ülkesinde organize eden operatörü ifade eder ve:

(i) Bu faaliyetler, Antarktika Andlaşması bölgesi için ilgili Tarafın iznine tâbidir veya

(ii) Antarktika Andlaşması bölgesindeki faaliyetlere resmi olarak izin vermeyen bir Taraf söz konusu olduğunda ise, bu faaliyetler ilgili Tarafın benzer bir düzenleyici sürecine tâbidir.

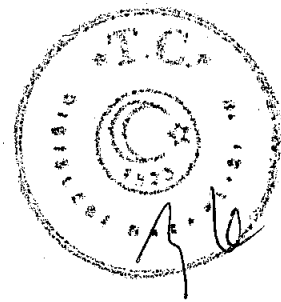
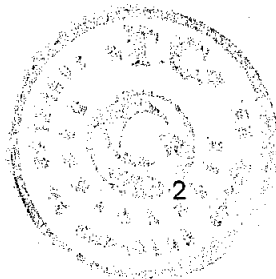
"Operatörü", "operatörün Tarafı" ve "bu operatörün Tarafı" terimleri de bu tanıma uygun şekilde yorumlanır;

(e) "Makul", önleyici önlemler veya müdahale eylemi için kullanıldığında, uygun, uygulanabilir, orantılı ve aşağıdakiler de dâhil nesnel ölçütlere ve bilgilere dayalı önlem ve eylemleri ifade eder:

- (i) Antarktika çevresine karşı riskler ve bunun doğal telafi/eski haline dönme hızı;
- (ii) İnsan hayatı ve güvenliğine karşı riskler ve
- (iii) Teknolojik ve ekonomik yapılabilirlik;

(f) "Müdahale eylemi", çevresel acil durum meydana geldikten sonra, çevresel acil durumun etkisini önlemek, en aza indirmek veya sınırlamak için alınan, uygun durumlarda temizleme ve acil durumun ve etkisinin boyutunun belirlenmesini de içerebilecek, makul önlemleri ifade eder;

(g) "Taraflar", Protokolün 9. maddesi uyarınca işbu Ekin yürürlüğe girmiş olduğu Devletleri ifade eder.

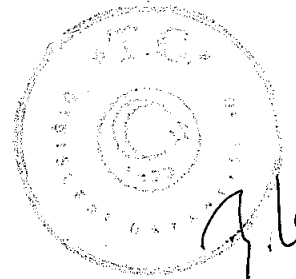
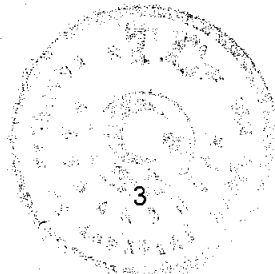

Madde 3
Önleyici Önlemler

1. Taraflardan her biri operatörlerinin, çevresel acil durumların ve muhtemel olumsuz etkilerinin riskini azaltmaya yönelik makul önlemler almasını şart koşar.
2. Önleyici önlemler şunları içerebilir:
 - (a) Tesislerin ve ulaşım araçlarının tasarım ve yapısına dâhil edilmiş özel yapılar veya donanımlar;
 - (b) Tesislerin ve ulaşım araçlarının işletim veya bakımına dâhil edilmiş özel usuller; ve
 - (c) Personele özel eğitim verilmesi.

Madde 4
Acil Durum Planları

1. Taraflardan her biri, operatörlerinin:
 - (a) Antarktika çevresi veya bağlı ve ilgili ekosistemler üzerinde olası olumsuz etkileri olabilecek olaylara müdahale etmek için acil durum planları belirlemesini ve
 - (b) Bu acil durum planlarının hazırlanması ve uygulanması hususunda işbirliği içinde hareket etmesini şart koşar.
2. Acil durum planları, duruma göre, aşağıdaki unsurları içerir:
 - (a) Olayın mahiyetine ilişkin bir değerlendirme yapılmasıyla ilgili usuller;
 - (b) Bildirim usulleri;
 - (c) Kaynakların tespit edilmesi ve seferber edilmesi;
 - (d) Müdahale planları;
 - (e) Eğitim;
 - (f) Kayıt tutma ve
 - (g) Seferberliğin sonlandırılması.
3. Taraflardan her biri, çevresel acil durumların ivedilikle bildirilmesi ve çevresel acil durumlara ortak müdahaleyle ilgili usuller belirler ve uygular ve çevresel acil durumlara sebep olan operatörleri tarafından bildirim usullerinin ve ortak müdahale usullerinin kullanılmasını teşvik eder.

Sb

Madde 5
Müdahale Eylemi

1. Taraflardan her biri operatörlerinin, söz konusu operatörün faaliyetlerinden kaynaklanan çevresel acil durumlara karşı hızlı ve etkin müdahale gerçekleştirmesini şart koşar.
2. Bir operatörün hızlı ve etkin şekilde acil duruma müdahale etmemesi durumunda, söz konusu operatörün Tarafı ve diğer Taraflar, kendileri adına bu tür işlemleri yapmak için özel olarak yetkilendirilmiş temsilci ve operatörleri aracılığıyla yapılması da dâhil, bu tür müdahaleyi yapmaya teşvik edilmektedir.
 - a) Yukarıdaki 2. fıkra uyarınca çevresel acil durumlara müdahale etmek isteyen diğer Taraflar, söz konusu operatörün Tarafının kendisinin müdahale etmesi için Antarktika Andlaşması Sekreterliğine ve operatörün Tarafına bu yöndeki niyetlerini önceden bildirir; ancak Antarktika çevresine önemli ve zararlı etkinin kısa sürede gerçekleşeceği ve her koşulda hemen müdahale etmenin makul bir adım olacağı durumlar istisnadır.
 - b) Bu diğer Taraflar, Antarktika çevresine önemli ve zararlı etkinin çok yakın olduğu ve her koşulda hemen müdahale etmenin makul olacağı veya operatörün Tarafının müdahaleyi kendisi yapacağını makul bir süre içerisinde Antarktika Andlaşması Sekreterliğine bildirmediği veya bu bildirimden sonra makul bir süre içerisinde müdahalenin yapılmamış olması durumları hariç, yukarıdaki 2. fıkra uyarınca çevresel acil müdahale etmezler.
 - c) Operatörün Tarafının müdahaleyi kendisi yapması, fakat başka Taraf veya Tarafların da yardım etmesini kabul etmesi durumunda, operatörün Tarafı müdahale faaliyetlerini koordine eder.
4. Ancak, hangi Tarafın, şayet böyle bir Taraf varsa, operatörün Tarafı olduğunun belirsiz olduğu veya birden fazla böyle Tarafın olabileceği durumlarda, müdahale eden Taraflar, uygun danışmalarda bulunmak için elinden geleni yapar ve mümkünse Antarktika Andlaşması Sekreterliğine bilgi verir.
5. Müdahale eden Taraflar, müdahale eden, çevresel acil durum yakınlarında faaliyet yürüten veya çevresel acil durumdan başka bir biçimde etkilenmiş olan diğer tüm Taraflar ile danışmalarda bulunur ve koordineli şekilde çalışır ve mümkün olduğu durumlarda Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısı nezdinde daimi gözlemci delegeler, diğer kuruluşlar veya diğer ilgili uzmanlar tarafından verilen tüm uzman görüşlerini dikkate alır.

Madde 6
Sorumluluk

1. Faaliyetlerinden dolayı meydana gelmiş çevresel acil durumlara hızlı ve etkin şekilde müdahale edemeyen operatör, 5. maddenin 2. fıkrası uyarınca diğer Tarafların gerçekleştirdiği müdahalenin masraflarını ödemekten sorumlu olur.
2. (a) Bir Devlet operatörünün hızlı ve etkin müdahale gerçekleştirmesi gerektiği, fakat gerçekleştirmediği ve herhangi bir Tarafça herhangi bir müdahalenin yapılmadığı durumda, Devlet operatörü, yapılmış olması gereken müdahalenin masraflarını 12. maddede belirtilen fona ödemekle yükümlüdür.

57

(b) Devlet operatörü olmayan bir operatörün hızlı ve etkin müdahale gerçekleştirmesi gerektiği, fakat herhangi bir Tarafça herhangi bir müdahalenin yapılmadığı durumlarda, Devlet operatörü olmayan operatör, yapılmış olması gereken müdahaleyle ilgili masrafları mümkün olduğunca yansıtan bir tutarı ödemekten sorumlu olur. Söz konusu tutar doğrudan 12. maddede belirtilmiş fona, o operatörün Tarafına veya 7. maddenin 3. fıkrasında anılan mekanizmayı uygulayan Tarafa ödenir. Bu parayı alan Taraf, 12. maddede atıfta bulunulan fona en az operatörden alınan paraya eşit bir miktarda katkıda bulunmak için elinden geleni yapar.

3. Kusursuz sorumluluk geçerlidir.

4. İki veya daha fazla operatörün faaliyetlerinden dolayı herhangi bir acil durum olduğunda, söz konusu operatörler müştereken ve müteselsilen sorumlu olur, ancak çevresel acil durumun yalnızca bir kısmının kendi faaliyetlerinden kaynaklandığını kanıtlayan bir operatör, sadece bu kısımdan sorumlu olur.

5. Bir Taraf, savaş gemileri, deniz kuvvetleri yardımcı gemisi veya sahip olduğu veya işlettiği ve o sırada ticari olmayan devlet hizmetleri için kullandığı diğer gemi veya uçakların neden olduğu çevresel acil durumlara hızlı ve etkin şekilde müdahale edememesiyle ilgili olarak işbu Madde kapsamında sorumlu olmakla birlikte, bu Ekte belirtilen hiçbir husus, bu tür savaş gemileri, deniz kuvvetleri yardımcı gemisi veya diğer gemi veya uçakların uluslararası hukuktan doğan devlet muafiyetine halel getirmeyi amaçlamamaktadır.

Madde 7

Davalar

1. Yukarıdaki 6. maddenin 1.fıkrası kapsamındaki sorumlulukla ilgili olarak Devlet operatörü olmayan bir tarafa karşı sadece 5. maddenin 2. fıkrası uyarınca müdahale eylemi gerçekleştirmiş olan bir Taraf dava açabilir ve bu dava, operatörün kurulu bulunduğu veya ana iş merkezinin bulunduğu veya ikamet ettiği yerdeki en fazla bir Tarafın mahkemelerinde açılabilir. Ancak, operatör Taraflardan birinde kurulu değilse veya ana iş merkezi Taraflardan birinde değilse veya olağan ikamet yeri Taraflardan birinde değilse, söz konusu dava 2. maddenin (d) fıkrasında yer alan anlam çerçevesinde operatörün Tarafındaki mahkemelerde açılabilir. Bu tür tazminat davaları, müdahale eylemi başladıktan sonraki üç yıl içerisinde veya davayı açan Tarafın, hangisi daha geçse, operatörün kimliğini öğrendiği veya mantıken öğrenmiş olması gerektiği tarihi izleyen üç yıl içerisinde açılır. Hiçbir durumda Devlet operatörü olmayan bir operatöre karşı açılan dava, müdahale eyleminin başladığı tarihten sonra 15 yıldan uzun bir süre zarfında başlatılmaz.

2. Taraflardan her biri mahkemelerinin, yukarıdaki 1. fıkra çerçevesinde bu davaların görülmesini sağlayacak gerekli yargı yetkisine sahip olmasını sağlar.

3. Taraflardan her biri, 2. maddenin (d) fıkrası bağlamında Devlet operatörü olmayan operatörleri bakımından ve mümkün olduğunca da söz konusu Tarafı kurulu bulunan veya ana iş merkezi o Tarafı bulunan veya ikameti o Tarafı bulunan Devlet operatörü olmayan operatörler bakımından 6. maddenin 2. fıkrasının (b) bendinin uygulanması için iç hukukunda bir mekanizmanın bulunmasını sağlar. Taraflardan her biri, Protokolün 13.

58

maddesinin 3. fıkrası uyarınca bu mekanizmadan diğer tüm Tarafları haberdar eder. İşbu fıkra kapsamında Devlet operatörü olmayan belirli bir operatöre karşı 6. maddenin 2. fıkrasının (b) bendinin uygulanmasını sağlayabilecek birden fazla Tarafın olması durumunda, söz konusu Taraflar bu uygulamayı hangi Tarafın yürüteceği konusunda aralarında görüşmelidirler. Bu fıkra bahsedilen mekanizma, mekanizmayı uygulamaya koymak isteyen Taraf çevresel acil durumdan haberdar olduktan sonra en geç 15 yıl içerisinde uygulamaya konur.

4. Bir Tarafın 6. maddenin 1. fıkrası kapsamında Devlet operatörü sıfatıyla sorumluluğu, yalnızca, Taraflarca tesis edilebilecek bir soruşturma usulü, Protokolün 18, 19 ve 20. maddelerinin hükümleri ve duruma göre Protokolün Tahkimle ilgili Lahikasına göre çözüme kavuşturulur.

5. (a) Bir Tarafın 6. maddenin 2. fıkrasının (a) bendi kapsamında Devlet operatörü sıfatıyla sorumluluğu, yalnızca Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısı yoluyla çözüme kavuşturulur; çözülememesi durumunda ise Taraflarca tesis edilebilecek soruşturma usulü, Protokolün 18, 19 ve 20. maddelerinin hükümleri ve duruma göre Protokolün Tahkimle ilgili Lahikasına göre çözüme kavuşturulur.

(b) Devlet operatörü tarafından gerçekleştirilmiş olması gereken ancak gerçekleştirilmemiş olan müdahale eyleminin maliyetleri, 12. maddede atıfta bulunulan fona ödenmek üzere bir Kararla onaylanır. Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısı gerektiğinde Çevre Koruma Komitesinin tavsiyesine başvurulmalıdır.

6. İşbu Ek çerçevesinde, Protokolün 19. maddesinin 4. fıkrası, 19. maddesinin 5. fıkrası ve 20. maddesinin 1. fıkrasının hükümleri ve duruma göre, Protokolün Tahkimle ilgili Lahikası yalnızca, çevresel acil durumla ilgili üstlenilmiş müdahale eyleminin tazminatı veya bir Tarafın fona yapılacak ödemeyle ilgili olarak Devlet operatörü sıfatıyla sorumluluğu için geçerlidir.

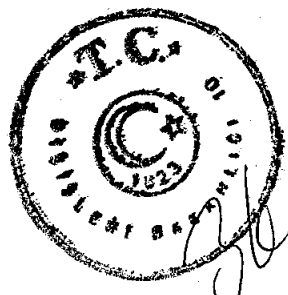
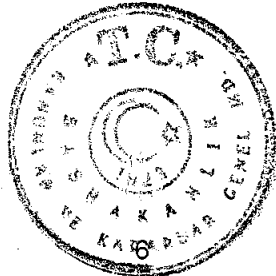
Madde 8

Sorumluluktan Muafiyet

1. Bir operatör, çevresel acil durumun aşağıdaki nedenlerden kaynaklandığını kanıtlaması durumunda, 6. madde uyarınca sorumlu olmaz:

(a) İnsan hayatını ve güvenliğini koruma altına almak için gereken eylem veya ihmal;

(b) Çevresel acil durumların riskini ve bunların olası olumsuz etkilerini azaltmaya yönelik tüm makul önleyici önlemlerin alınmış olması koşuluyla, genelde veya duruma özgü olarak Antarktika koşullarında makul ölçüde öngörülemeyecek şekilde istisnai özelliklere sahip doğal bir afet teşkil eden bir durum;

- (c) Terör eylemi veya
- (d) Operatörün faaliyetlerine karşı savaş fiili.

2. Bir Taraf veya kendisi namına bu tür bir adım atma konusunda özel olarak yetkilendirilmiş temsilcileri veya operatörleri, söz konusu müdahale eyleminin her şartta makul olduğu ölçüde, 5. maddenin 2. fıkrası uyarınca kendisi tarafından gerçekleştirilen bir müdahale eyleminden kaynaklanan çevresel acil durumdan sorumlu olmaz.

Madde 9

Sorumluluk Sınırları

1. Her bir çevresel acil durum açısından 6. maddenin 1. fıkrası veya 6. maddenin 2. fıkrası kapsamında her bir operatörün sorumlu olabileceği en fazla tutar aşağıdaki gibidir:

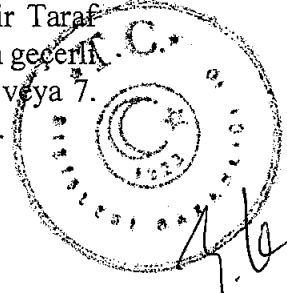
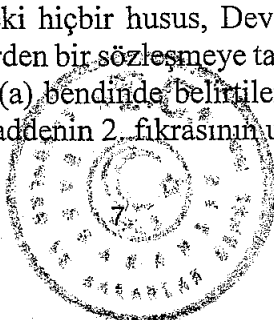
- (a) Bir geminin karıştığı bir olaydan kaynaklanan bir çevresel acil durum için:
- (i) Tonilatosu 2.000 tonu geçmeyen bir gemi için bir milyon SDR;
- (ii) Belirtilen tonilatoyu aşan gemiler için, yukarıdaki (i) bendinde belirtilen tutara ek olarak:
- 2.001'den 30.000'e kadar her bir ton için 400 SDR;
 - 30.001'den 70.000 tona kadar her bir ton için, 300 SDR ve
 - 70.000 tonun üzerinde her bir ton için, 200 SDR;
- (b) bir geminin karışmadığı bir olaydan kaynaklanan çevresel acil durum için, üç milyon SDR.

2. (a) yukarıdaki 1. fıkranın a bendine bakılmaksızın, işbu Ek aşağıdakileri etkilemez:

- (i) Geçerli herhangi bir uluslararası sorumluluk tahdidi sözleşmesi kapsamındaki bir sorumluluğu veya sorumluluk sınırlandırma hakkını veya
- (ii) Bu tür herhangi bir sözleşme kapsamında, bazı hak iddialarına karşı sınırların hariç tutulmasına ilişkin yapılmış bir çekincenin uygulanması;

ancak uygulanan sınırların en az izleyen sınırlar kadar yüksek olması gerekmektedir: 2.000 tonu aşmayan tonilatoya sahip bir gemi için, bir milyon SDR; bu tonun üzerinde bir tonilatoya sahip bir gemi için, 2.001 ve 30.000 arasında bir tonilatoya sahip bir gemi için, her bir ton için ek 400 SDR; 30.001 ile 70.000 tona arasında bir tonilatoya sahip bir gemi için her bir tonu 300 SDR ve 70.000 tonu geçen her bir ton için 200 SDR.

(b) yukarıdaki (a) bendindeki hiçbir husus, Devlet operatörü sıfatıyla bir Taraf veya yukarıda bahsedilen türden bir sözleşmeye taraf olmayan Taraflar için geçerli olan yukarıdaki 1. fıkranın (a) bendinde belirtilen sorumluluk sınırlarını veya 7. maddenin 1. fıkrası ile 7. maddenin 2. fıkrasının uygulanmasını etkilemez.

3. Operatörün fiil veya ihmalden kaynaklanan çevresel acil durumun, bu tür bir acil duruma sebep olma niyetiyle veya bu tür bir acil durumun ortaya çıkabileceği ihtimalini bilerek pervasızca yapıldığının kanıtlanması durumunda sorumluluk sınırlanmaz.

4. Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısı, yukarıdaki 1. fıkranın (a) bendinde ve 1. fıkranın (b) bendinde belirtilen sınırları her üç yılda bir veya Taraflardan birinin talep etmesi durumunda daha erken sürede gözden geçirir. Taraflar arasında görüşüldükten sonra ve bilimsel ve teknik tavsiyelere de dayanarak belirlenecek bu limitlerde yapılacak herhangi bir değişiklik, 13. maddenin 2. fıkrasında belirtilen usul çerçevesinde yapılır.

5. İşbu Madde çerçevesinde:

(a) "Gemi", deniz çevresinde kullanılan her tipteki gemiyi ifade eder ve hidrofil botları, hava yastıklı araçları, batiskafı, yüzen araçlar ve sabit veya yüzen platformları içerir;

(b) "SDR", Uluslararası Para Fonu tarafından tanımlanmış olan Özel Çekme Haklarını ifade eder;

(c) Bir geminin tonilatosu, 1969 tarihli Gemilerin Tonilatolarını Ölçme Uluslararası Sözleşmesinin I numaralı Ekinde belirtilmiş olan tonilato ölçüm kurallarına göre hesaplanmış gros tonilatodur.

Madde 10

Devlet Sorumluluğu

Bir Taraf, işbu Eke uygunluğu temin etmek amacıyla kanun ve yönetmeliklerin, idari eylemlerin ve icra önlemlerinin çıkarılması da dâhil kendi yetkisi dâhilinde gerekli önlemleri almış olduğu ölçüde, Devlet operatörleri dışında bir operatörün müdahale etmemesinden sorumlu tutulmaz.

Madde 11

Sigorta ve Diğer Finansal Güvenceler

1. Taraflardan her biri operatörlerinin, 6. maddenin 1. fıkrası kapsamındaki sorumluluğu 9. maddenin 1. fıkrası ve 9. maddenin 2. fıkrasında ortaya konan geçerli sınırlara kadar kapsayacak yeterli sigorta veya banka garantisi veya benzer bir finansal kuruluş garantisi gibi diğer finansal güvenceyi temadi etmesini şart koşar.

2. Taraflardan her biri operatörlerinin, 6. maddenin 2. fıkrası kapsamındaki sorumluluğu 9. maddenin 1. fıkrası ve 9. maddenin 2. fıkrasında ortaya konan geçerli sınırlara kadar kapsayacak yeterli sigorta veya banka garantisi veya benzer bir finansal kuruluş garantisi gibi diğer finansal güvenceyi temadi etmesini şart koşabilir.

3. Yukarıdaki 1. ve 2. fıkralara bakılmaksızın, bir Taraf bilimsel araştırmaların yürütülmesiyle ilgili faaliyetleri gerçekleştirenler de dâhil, kendi Devlet operatörleriyle ilgili dâhili sigorta sağlayabilir.

Madde 12

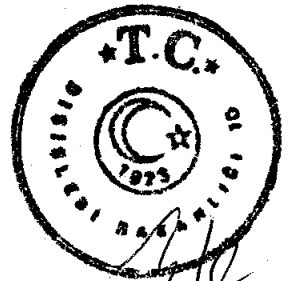
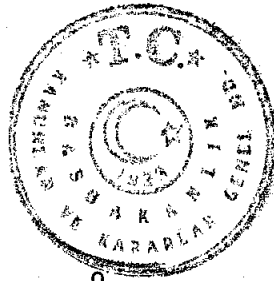
Fon

1. Antarktika Andlaşması Sekreterliği, çalışma şartnamesi de dâhil Taraflarca alınacak Kararlara uygun bir şekilde, diğerleri ile beraber, bir ya da birçok Tarafın 5. maddenin 2. fıkrası uyarınca müdahale eylemi gerçekleştirmesi sırasında yaptığı makul ve haklı masrafların karşılanmasını sağlamak amacıyla bir fon tesis eder ve bu fonu yönetir.
2. Taraflardan herhangi biri veya Taraflar, geri ödemenin fondan yapılması için Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısına teklifte bulunabilir. Bu tür bir teklifi Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısı onaylayabilir ve bu durumda, teklif bir Kararla onaylanır. Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısı, yerine göre bu tür bir teklifle ilgili olarak Çevre Koruma Komitesinin tavsiyesini alabilir.
3. Sorumlu operatörün, geri ödemeyi talep eden Tarafın operatörü olması; sorumlu operatörün kimliğinin bilinmemesi veya sorumlu operatörün bu Ekin hükümlerine tabi olmaması; ilgili sigorta şirketinin veya finansal kuruluşun öngörülemedik zaafı veya 8. maddedeki bir muafiyetin uygulanması gibi özel durum ve kıstaslar, yukarıdaki 2. fıkra çerçevesinde Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısında usulünce nazara alınır.
4. Herhangi bir Devlet veya kişi, fona gönüllü katkıda bulunabilir.

Madde 13

Tadil veya Değişiklik

1. Bu Ek, Antarktika Andlaşmasının IX. maddesinin 1. fıkrasına göre kabul edilen bir Önlemle tadil edilebilir veya değiştirilebilir.
2. Önlemin 9. maddenin 4. fıkrası kapsamında olması durumunda veya herhangi bir diğer durumda, aksini belirtmediği takdirde ve tadil veya değişikliğin kabul edildiği Antarktika Andlaşması Danışma Toplantısının bitişinden itibaren bir yıllık bir süre zarfında Antarktika Andlaşması Danışma Taraflarından biri veya daha fazlası bu sürenin uzatılmasını istediğini veya Önlemi onaylamasının mümkün olmadığını Depozitere bildirmediği sürece, tadil veya değişiklik onaylanmış kabul edilir ve bu süre sonunda yürürlüğe girer.
3. Bu ekte yapılan, yukarıdaki 1. veya 2. fıkra uyarınca yürürlüğe giren her türlü değişiklik veya tadil, Depoziter tarafından ilgili onay bildirimi alındığında, onay bildirimini sunan Taraf için de yürürlüğe girmiş olur.

✓

PROTOCOL ON ENVIRONMENTAL PROTECTION TO THE ANTARCTIC TREATY.

PREAMBLE

The States Parties to this Protocol to the Antarctic Treaty, hereinafter referred to as the Parties,

Convinced of the need to enhance the protection of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems;

Convinced of the need to strengthen the Antarctic Treaty system so as to ensure that Antarctica shall continue forever to be used exclusively for peaceful purposes and shall not become the scene or object of international discord;

Bearing in mind the special legal and political status of Antarctica and the special responsibility of the Antarctic Treaty Consultative Parties to ensure that all activities in Antarctica are consistent with the purposes and principles of the Antarctic Treaty;

Recalling the designation of Antarctica as a Special Conservation Area and other measures adopted under the Antarctic Treaty system to protect the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems;

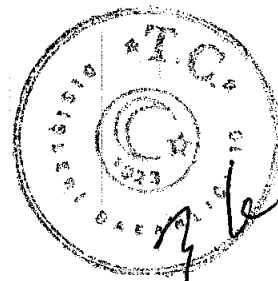
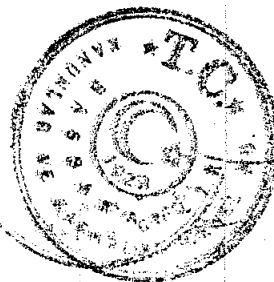
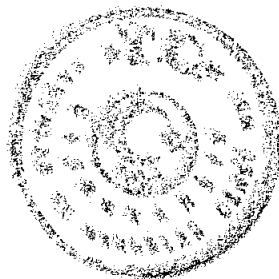
Acknowledging further the unique opportunities Antarctica offers for scientific monitoring of and research on processes of global as well as regional importance;

Reaffirming the conservation principles of the Convention on the Conservation of Antarctic Marine Living Resources;

Convinced that the development of a comprehensive regime for the protection of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems is in the interest of mankind as a whole;

Desiring to supplement the Antarctic Treaty to this end;

Have agreed as follows:

ARTICLE 1
DEFINITIONS

For the purposes of this Protocol:

- (a) "The Antarctic Treaty" means the Antarctic Treaty done at Washington on 1 December 1959;
- (b) "Antarctic Treaty area" means the area to which the provisions of the Antarctic Treaty apply in accordance with Article VI of that Treaty;
- (c) "Antarctic Treaty Consultative Meetings" means the meetings referred to in Article IX of the Antarctic Treaty;
- (d) "Antarctic Treaty Consultative Parties" means the Contracting Parties to the Antarctic Treaty entitled to appoint representatives to participate in the meetings referred to in Article IX of that Treaty;
- (e) "Antarctic Treaty system" means the Antarctic Treaty, the measures in effect under that Treaty, its associated separate international instruments in force and the measures in effect under those instruments;
- (f) "Arbitral Tribunal" means the Arbitral Tribunal established in accordance with the Schedule to this Protocol, which forms an integral part thereof;
- (g) "Committee" means the Committee for Environmental Protection established in accordance with Article 11.

ARTICLE 2
OBJECTIVE AND DESIGNATION

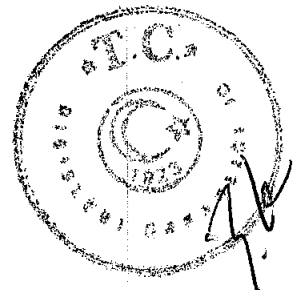
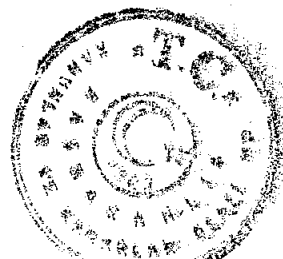
The Parties commit themselves to the comprehensive protection of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems and hereby designate Antarctica as a natural reserve, devoted to peace and science.

ARTICLE 3
ENVIRONMENTAL PRINCIPLES

1. The protection of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems and the intrinsic value of Antarctica, including its wilderness and aesthetic values and its value as an area for the conduct of scientific research, in particular research essential to understanding the global environment, shall be fundamental considerations in the planning and conduct of all activities in the Antarctic Treaty area.

2. To this end:

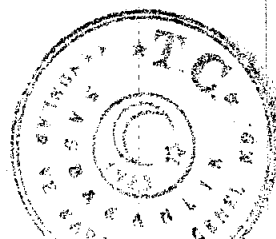
- (a) activities in the Antarctic Treaty area shall be planned and conducted so as to limit adverse impacts on the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems;
- (b) activities in the Antarctic Treaty area shall be planned and conducted so as to avoid:
 - (i) adverse effects on climate or weather patterns;
 - (ii) significant adverse effects on air or water quality;

- (iii) significant changes in the atmospheric, terrestrial (including aquatic), glacial or marine environments;
 - (iv) detrimental changes in the distribution, abundance or productivity of species or populations of species of fauna and flora;
 - (v) further jeopardy to endangered or threatened species or populations of such species; or
 - (vi) degradation of, or substantial risk to, areas of biological, scientific, historic, aesthetic or wilderness significance;
- (c) activities in the Antarctic Treaty area shall be planned and conducted on the basis of information sufficient to allow prior assessments of, and informed judgments about, their possible impacts on the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems and on the value of Antarctica for the conduct of scientific research; such judgments shall take account of:
- (i) the scope of the activity, including its area, duration and intensity;
 - (ii) the cumulative impacts of the activity, both by itself and in combination with other activities in the Antarctic Treaty area;
 - (iii) whether the activity will detrimentally affect any other activity in the Antarctic Treaty area;
 - (iv) whether technology and procedures are available to provide for environmentally safe operations;
 - (v) whether there exists the capacity to monitor key environmental parameters and ecosystem components so as to identify and provide early warning of any adverse effects of the activity and to provide for such modification of operating procedures as may be necessary in the light of the results of monitoring or increased knowledge of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems; and
 - (vi) whether there exists the capacity to respond promptly and effectively to accidents, particularly those with potential environmental effects;
- (d) regular and effective monitoring shall take place to allow assessment of the impacts of ongoing activities, including the verification of predicted impacts;
- (e) regular and effective monitoring shall take place to facilitate early detection of the possible unforeseen effects of activities carried on both within and outside the Antarctic Treaty area on the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems.

3. Activities shall be planned and conducted in the Antarctic Treaty area so as to accord priority to scientific research and to preserve the value of Antarctica as an area for the conduct of such research, including research essential to understanding the global environment.

4. Activities undertaken in the Antarctic Treaty area pursuant to scientific research programmes, tourism and all other governmental and non-governmental activities in the Antarctic Treaty area for which advance notice is required in accordance with Article VII (5) of the Antarctic Treaty, including associated logistic support activities, shall:

- (a) take place in a manner consistent with the principles in this Article; and
- (b) be modified, suspended or cancelled if they result in or threaten to result in impacts upon the Antarctic environment or dependent or associated ecosystems inconsistent with those principles.

ARTICLE 4

RELATIONSHIP WITH THE OTHER COMPONENTS OF THE ANTARCTIC TREATY SYSTEM

1. This Protocol shall supplement the Antarctic Treaty and shall neither modify nor amend that Treaty.
2. Nothing in this Protocol shall derogate from the rights and obligations of the Parties to this Protocol under the other international instruments in force within the Antarctic Treaty system.

ARTICLE 5

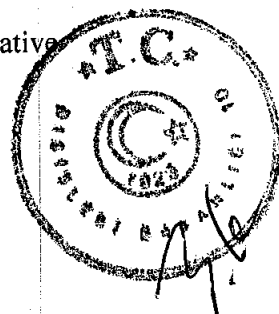
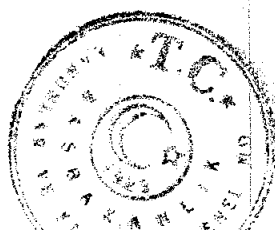
CONSISTENCY WITH THE OTHER COMPONENTS OF THE ANTARCTIC TREATY SYSTEM

The Parties shall consult and co-operate with the Contracting Parties to the other international instruments in force within the Antarctic Treaty system and their respective institutions with a view to ensuring the achievement of the objectives and principles of this Protocol and avoiding any interference with the achievement of the objectives and principles of those instruments or any inconsistency between the implementation of those instruments and of this Protocol.

ARTICLE 6

CO-OPERATION

1. The Parties shall co-operate in the planning and conduct of activities in the Antarctic Treaty area. To this end, each Party shall endeavour to:
 - (a) promote co-operative programmes of scientific, technical and educational value, concerning the protection of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems;
 - (b) provide appropriate assistance to other Parties in the preparation of environmental impact assessments;
 - (c) provide to other Parties upon request information relevant to any potential environmental risk and assistance to minimize the effects of accidents which may damage the Antarctic environment or dependent and associated ecosystems;
 - (d) consult with other Parties with regard to the choice of sites for prospective stations and other facilities so as to avoid the cumulative impacts caused by their excessive concentration in any location;
 - (e) where appropriate, undertake joint expeditions and share the use of stations and other facilities; and
 - (f) carry out such steps as may be agreed upon at Antarctic Treaty Consultative Meetings.

2. Each Party undertakes, to the extent possible, to share information that may be helpful to other Parties in planning and conducting their activities in the Antarctic Treaty area, with a view to the protection of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems.

3. The Parties shall co-operate with those Parties which may exercise jurisdiction in areas adjacent to the Antarctic Treaty area with a view to ensuring that activities in the Antarctic Treaty area do not have adverse environmental impacts on those areas.

ARTICLE 7

PROHIBITION OF MINERAL RESOURCE ACTIVITIES

Any activity relating to mineral resources, other than scientific research, shall be prohibited.

ARTICLE 8

ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT

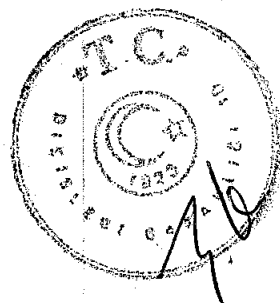
1. Proposed activities referred to in paragraph 2 below shall be subject to the procedures set out in Annex I for prior assessment of the impacts of those activities on the Antarctic environment or on dependent or associated ecosystems according to whether those activities are identified as having:

- (a) less than a minor or transitory impact;
- (b) a minor or transitory impact; or
- (c) more than a minor or transitory impact.

2. Each Party shall ensure that the assessment procedures set out in Annex I are applied in the planning processes leading to decisions about any activities undertaken in the Antarctic Treaty area pursuant to scientific research programmes, tourism and all other governmental and non-governmental activities in the Antarctic Treaty area for which advance notice is required under Article VII (5) of the Antarctic Treaty, including associated logistic support activities.

3. The assessment procedures set out in Annex I shall apply to any change in an activity whether the change arises from an increase or decrease in the intensity of an existing activity, from the addition of an activity, the decommissioning of a facility, or otherwise.

4. Where activities are planned jointly by more than one Party, the Parties involved shall nominate one of their number to coordinate the implementation of the environmental impact assessment procedures set out in Annex I.

ARTICLE 9
ANNEXES

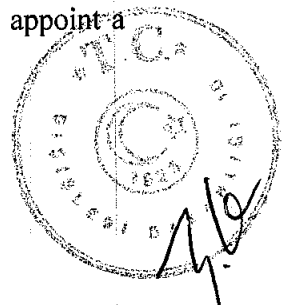
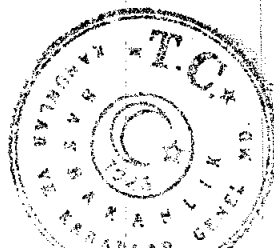
1. The Annexes to this Protocol shall form an integral part thereof.
2. Annexes, additional to Annexes I-IV, may be adopted and become effective in accordance with Article IX of the Antarctic Treaty.
3. Amendments and modifications to Annexes may be adopted and become effective in accordance with Article IX of the Antarctic Treaty, provided that any Annex may itself make provision for amendments and modifications to become effective on an accelerated basis.
4. Annexes and any amendments and modifications thereto which have become effective in accordance with paragraphs 2 and 3 above shall, unless an Annex itself provides otherwise in respect of the entry into effect of any amendment or modification thereto, become effective for a Contracting Party to the Antarctic Treaty which is not an Antarctic Treaty Consultative Party, or which was not an Antarctic Treaty Consultative Party at the time of the adoption, when notice of approval of that Contracting Party has been received by the Depository.
5. Annexes shall, except to the extent that an Annex provides otherwise, be subject to the procedures for dispute settlement set out in Articles 18 to 20.

ARTICLE 10
ANTARCTIC TREATY CONSULTATIVE MEETINGS

1. Antarctic Treaty Consultative Meetings shall, drawing upon the best scientific and technical advice available:
 - (a) define, in accordance with the provisions of this Protocol, the general policy for the comprehensive protection of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems; and
 - (b) adopt measures under Article IX of the Antarctic Treaty for the implementation of this Protocol.
2. Antarctic Treaty Consultative Meetings shall review the work of the Committee and shall draw fully upon its advice and recommendations in carrying out the tasks referred to in paragraph 1 above, as well as upon the advice of the Scientific Committee on Antarctic Research.

ARTICLE 11
COMMITTEE FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION

1. There is hereby established the Committee for Environmental Protection.
2. Each Party shall be entitled to be a member of the Committee and to appoint a

representative who may be accompanied by experts and advisers.

3. Observer status in the Committee shall be open to any Contracting Party to the Antarctic Treaty which is not a Party to this Protocol.

4. The Committee shall invite the President of the Scientific Committee on Antarctic Research and the Chairman of the Scientific Committee for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources to participate as observers at its sessions. The Committee may also, with the approval of the Antarctic Treaty Consultative Meeting, invite such other relevant scientific, environmental and technical organisations which can contribute to its work to participate as observers at its sessions.

5. The Committee shall present a report on each of its sessions to the Antarctic Treaty Consultative Meeting. The report shall cover all matters considered at the session and shall reflect the views expressed. The report shall be circulated to the Parties and to observers attending the session, and shall thereupon be made publicly available.

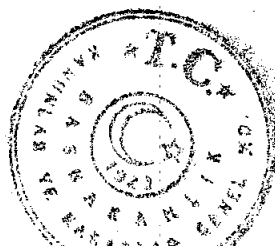
6. The Committee shall adopt its rules of procedure which shall be subject to approval by the Antarctic Treaty Consultative Meeting.

ARTICLE 12

FUNCTIONS OF THE COMMITTEE

1. The functions of the Committee shall be to provide advice and formulate recommendations to the Parties in connection with the implementation of this Protocol, including the operation of its Annexes, for consideration at Antarctic Treaty Consultative Meetings, and to perform such other functions as may be referred to it by the Antarctic Treaty Consultative Meetings. In particular, it shall provide advice on:

- (a) the effectiveness of measures taken pursuant to this Protocol;
- (b) the need to update, strengthen or otherwise improve such measures;
- (c) the need for additional measures, including the need for additional Annexes, where appropriate;
- (d) the application and implementation of the environmental impact assessment procedures set out in Article 8 and Annex I;
- (e) means of minimising or mitigating environmental impacts of activities in the Antarctic Treaty area;
- (f) procedures for situations requiring urgent action, including response action in environmental emergencies;
- (g) the operation and further elaboration of the Antarctic Protected Area system;
- (h) inspection procedures, including formats for inspection reports and checklists for the conduct of inspections;
- (i) the collection, archiving, exchange and evaluation of information related to environmental protection;
- (j) the state of the Antarctic environment; and
- (k) the need for scientific research, including environmental monitoring, related to the implementation of this Protocol.

2. In carrying out its functions, the Committee shall, as appropriate, consult with the Scientific Committee on Antarctic Research, the Scientific Committee for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources and other relevant scientific, environmental and technical organizations.

ARTICLE 13 *COMPLIANCE WITH THIS PROTOCOL*

1. Each Party shall take appropriate measures within its competence, including the adoption of laws and regulations, administrative actions and enforcement measures, to ensure compliance with this Protocol.

2. Each Party shall exert appropriate efforts, consistent with the Charter of the United Nations, to the end that no one engages in any activity contrary to this Protocol.

3. Each Party shall notify all other Parties of the measures it takes pursuant to paragraphs 1 and 2 above.

4. Each Party shall draw the attention of all other Parties to any activity which in its opinion affects the implementation of the objectives and principles of this Protocol.

5. The Antarctic Treaty Consultative Meetings shall draw the attention of any State which is not a Party to this Protocol to any activity undertaken by that State, its agencies, instrumentalities, natural or juridical persons, ships, aircraft or other means of transport which affects the implementation of the objectives and principles of this Protocol.

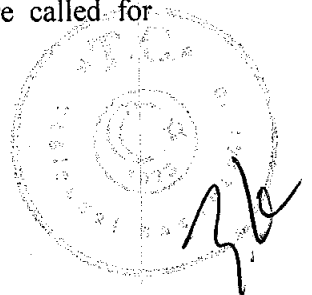
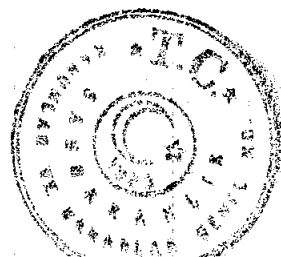
ARTICLE 14 *INSPECTION*

1. In order to promote the protection of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems, and to ensure compliance with this Protocol, the Antarctic Treaty Consultative Parties shall arrange, individually or collectively, for inspections by observers to be made in accordance with Article VII of the Antarctic Treaty.

2. Observers are:

- (a) observers designated by any Antarctic Treaty Consultative Party who shall be nationals of that Party; and
- (b) any observers designated at Antarctic Treaty Consultative Meetings to carry out inspections under procedures to be established by an Antarctic Treaty Consultative Meeting.

3. Parties shall co-operate fully with observers undertaking inspections, and shall ensure that during inspections, observers are given access to all parts of stations, installations, equipment, ships and aircraft open to inspection under Article VII (3) of the Antarctic Treaty, as well as to all records maintained thereon which are called for

pursuant to this Protocol.

4. Reports of inspections shall be sent to the Parties whose stations, installations, equipment, ships or aircraft are covered by the reports. After those Parties have been given the opportunity to comment, the reports and any comments thereon shall be circulated to all the Parties and to the Committee, considered at the next Antarctic Treaty Consultative Meeting, and thereafter made publicly available.

ARTICLE 15 ***EMERGENCY RESPONSE ACTION***

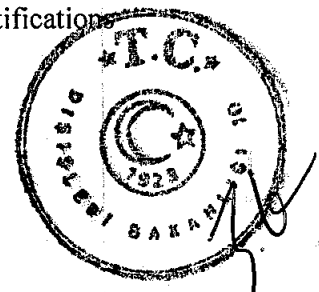
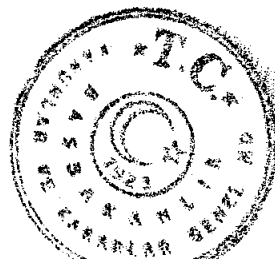
1. In order to respond to environmental emergencies in the Antarctic Treaty area, each Party agrees to:
 - (a) provide for prompt and effective response action to such emergencies which might arise in the performance of scientific research programmes, tourism and all other governmental and non-governmental activities in the Antarctic Treaty area for which advance notice is required under Article VII (5) of the Antarctic Treaty, including associated logistic support activities; and
 - (b) establish contingency plans for response to incidents with potential adverse effects on the Antarctic environment or dependent and associated ecosystems.
2. To this end, the Parties shall:
 - (a) co-operate in the formulation and implementation of such contingency plans; and
 - (b) establish procedures for immediate notification of, and co-operative response to, environmental emergencies.
3. In the implementation of this Article, the Parties shall draw upon the advice of the appropriate international organisations.

ARTICLE 16 ***LIABILITY***

Consistent with the objectives of this Protocol for the comprehensive protection of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems, the Parties undertake to elaborate rules and procedures relating to liability for damage arising from activities taking place in the Antarctic Treaty area and covered by this Protocol. Those rules and procedures shall be included in one or more Annexes to be adopted in accordance with Article 9 (2).

ARTICLE 17 ***ANNUAL REPORT BY PARTIES***

1. Each Party shall report annually on the steps taken to implement this Protocol. Such reports shall include notifications made in accordance with Article 13 (3), contingency plans established in accordance with Article 15 and any other notifications

and information called for pursuant to this Protocol for which there is no other provision concerning the circulation and exchange of information.

2. Reports made in accordance with paragraph 1 above shall be circulated to all Parties and to the Committee, considered at the next Antarctic Treaty Consultative Meeting, and made publicly available.

ARTICLE 18 ***DISPUTE SETTLEMENT***

If a dispute arises concerning the interpretation or application of this Protocol, the parties to the dispute shall, at the request of any one of them, consult among themselves as soon as possible with a view to having the dispute resolved by negotiation, inquiry, mediation, conciliation, arbitration, judicial settlement or other peaceful means to which the parties to the dispute agree.

ARTICLE 19 ***CHOICE OF DISPUTE SETTLEMENT PROCEDURE***

1. Each Party, when signing, ratifying, accepting, approving or acceding to this Protocol, or at any time thereafter, may choose, by written declaration, one or both of the following means for the settlement of disputes concerning the interpretation or application of Articles 7, 8 and 15 and, except to the extent that an Annex provides otherwise, the provisions of any Annex and, insofar as it relates to these Articles and provisions, Article 13:

- (a) the International Court of Justice;
- (b) the Arbitral Tribunal.

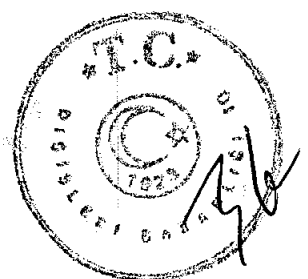
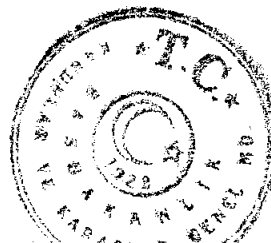
2. A declaration made under paragraph 1 above shall not affect the operation of Article 18 and Article 20 (2).

3. A Party which has not made a declaration under paragraph 1 above or in respect of which a declaration is no longer in force shall be deemed to have accepted the competence of the Arbitral Tribunal.

4. If the parties to a dispute have accepted the same means for the settlement of a dispute, the dispute may be submitted only to that procedure, unless the parties otherwise agree.

5. If the parties to a dispute have not accepted the same means for the settlement of a dispute, or if they have both accepted both means, the dispute may be submitted only to the Arbitral Tribunal, unless the parties otherwise agree.

6. A declaration made under paragraph 1 above shall remain in force until it expires in accordance with its terms or until three months after written notice of revocation has been deposited with the Depositary.

7. A new declaration, a notice of revocation or the expiry of a declaration shall not in any way affect proceedings pending before the International Court of Justice or the Arbitral Tribunal, unless the parties to the dispute otherwise agree.

8. Declarations and notices referred to in this Article shall be deposited with the Depositary who shall transmit copies thereof to all Parties.

ARTICLE 20 ***DISPUTE SETTLEMENT PROCEDURE***

1. If the parties to a dispute concerning the interpretation or application of Articles 7, 8 or 15 or, except to the extent that an Annex provides otherwise, the provisions of any Annex or, insofar as it relates to these Articles and provisions, Article 13, have not agreed on a means for resolving it within 12 months of the request for consultation pursuant to Article 18, the dispute shall be referred, at the request of any party to the dispute, for settlement in accordance with the procedure determined by Article 19 (4) and (5).

2. The Arbitral Tribunal shall not be competent to decide or rule upon any matter within the scope of Article IV of the Antarctic Treaty. In addition, nothing in this Protocol shall be interpreted as conferring competence or jurisdiction on the International Court of Justice or any other tribunal established for the purpose of settling disputes between Parties to decide or otherwise rule upon any matter within the scope of Article IV of the Antarctic Treaty.

ARTICLE 21 ***SIGNATURE***

This Protocol shall be open for signature at Madrid on the 4th of October 1991 and thereafter at Washington until the 3rd of October 1992 by any State which is a Contracting Party to the Antarctic Treaty.

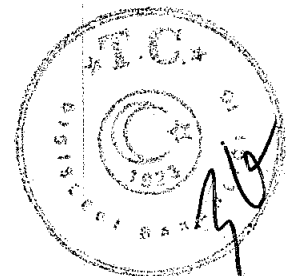
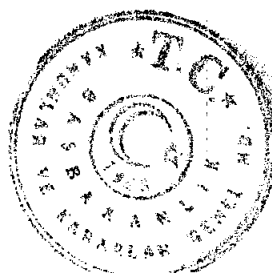
ARTICLE 22 ***RATIFICATION, ACCEPTANCE, APPROVAL OR ACCESSION***

1. This Protocol is subject to ratification, acceptance or approval by signatory States.

2. After the 3rd of October 1992 this Protocol shall be open for accession by any State which is a Contracting Party to the Antarctic Treaty.

3. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Government of the United States of America, hereby designated as the Depositary.

4. After the date on which this Protocol has entered into force, the Antarctic Treaty

Consultative Parties shall not act upon a notification regarding the entitlement of a Contracting Party to the Antarctic Treaty to appoint representatives to participate in Antarctic Treaty Consultative Meetings in accordance with Article IX (2) of the Antarctic Treaty unless that Contracting Party has first ratified, accepted, approved or acceded to this Protocol.

ARTICLE 23
ENTRY INTO FORCE

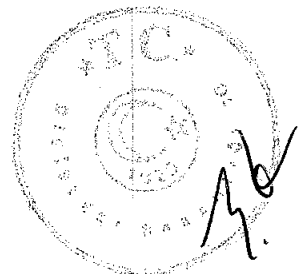
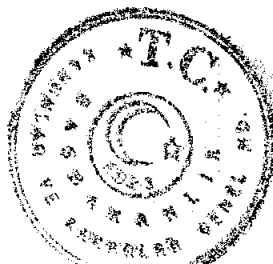
1. This Protocol shall enter into force on the thirtieth day following the date of deposit of instruments of ratification, acceptance, approval or accession by all States which are Antarctic Treaty Consultative Parties at the date on which this Protocol is adopted.
2. For each Contracting Party to the Antarctic Treaty which, subsequent to the date of entry into force of this Protocol, deposits an instrument of ratification, acceptance, approval or accession, this Protocol shall enter into force on the thirtieth day following such deposit.

ARTICLE 24
RESERVATIONS

Reservations to this Protocol shall not be permitted.

ARTICLE 25
MODIFICATION OR AMENDMENT

1. Without prejudice to the provisions of Article 9, this Protocol may be modified or amended at any time in accordance with the procedures set forth in Article XII (1) (a) and (b) of the Antarctic Treaty.
2. If, after the expiration of 50 years from the date of entry into force of this Protocol, any of the Antarctic Treaty Consultative Parties so requests by a communication addressed to the Depositary, a conference shall be held as soon as practicable to review the operation of this Protocol.
3. A modification or amendment proposed at any Review Conference called pursuant to paragraph 2 above shall be adopted by a majority of the Parties, including 3/4 of the States which are Antarctic Treaty Consultative Parties at the time of adoption of this Protocol.
4. A modification or amendment adopted pursuant to paragraph 3 above shall enter into force upon ratification, acceptance, approval or accession by 3/4 of the Antarctic Treaty Consultative Parties, including ratification, acceptance, approval or accession by all States which are Antarctic Treaty Consultative Parties at the time of adoption of this

Protocol.

5. (a) With respect to Article 7, the prohibition on Antarctic mineral resource activities contained therein shall continue unless there is in force a binding legal regime on Antarctic mineral resource activities that includes an agreed means for determining whether, and, if so, under which conditions, any such activities would be acceptable. This regime shall fully safeguard the interests of all States referred to in Article IV of the Antarctic Treaty and apply the principles thereof. Therefore, if a modification or amendment to Article 7 is proposed at a Review Conference referred to in paragraph 2 above, it shall include such a binding legal regime.

(b) If any such modification or amendment has not entered into force within 3 years of the date of its adoption, any Party may at any time thereafter notify to the Depositary of its withdrawal from this Protocol, and such withdrawal shall take effect 2 years after receipt of the notification by the Depositary.

ARTICLE 26

NOTIFICATIONS BY THE DEPOSITARY

The Depositary shall notify all Contracting Parties to the Antarctic Treaty of the following:

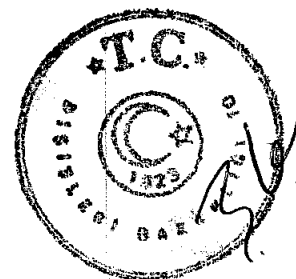
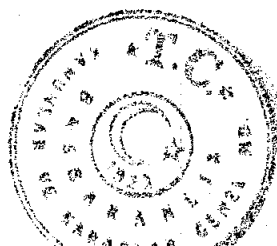
- (a) signatures of this Protocol and the deposit of instruments of ratification, acceptance, approval or accession;
- (b) the date of entry into force of this Protocol and any additional Annex thereto;
- (c) the date of entry into force of any amendment or modification to this Protocol;
- (d) the deposit of declarations and notices pursuant to Article 19; and
- (e) any notification received pursuant to Article 25 (5) (b).

ARTICLE 27

AUTHENTIC TEXTS AND REGISTRATION WITH THE UNITED NATIONS

1. This Protocol, done in the English, French, Russian and Spanish languages, each version being equally authentic, shall be deposited in the archives of the Government of the United States of America, which shall transmit duly certified copies thereof to all Contracting Parties to the Antarctic Treaty.

2. This Protocol shall be registered by the Depositary pursuant to Article 102 of the Charter of the United Nations.

SCHEDULE TO THE PROTOCOL

ARBITRATION

Article 1

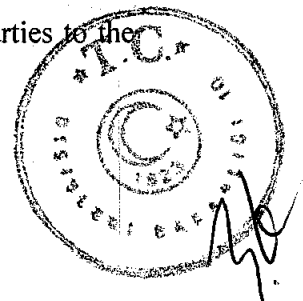
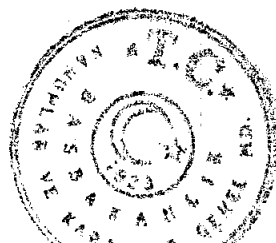
1. The Arbitral Tribunal shall be constituted and shall function in accordance with the Protocol, including this Schedule.
2. The Secretary referred to in this Schedule is the Secretary General of the Permanent Court of Arbitration.

Article 2

1. Each Party shall be entitled to designate up to three Arbitrators, at least one of whom shall be designated within three months of the entry into force of the Protocol for that Party. Each Arbitrator shall be experienced in Antarctic affairs, have thorough knowledge of international law and enjoy the highest reputation for fairness, competence and integrity. The names of the persons so designated shall constitute the list of Arbitrators. Each Party shall at all times maintain the name of at least one Arbitrator on the list.
2. Subject to paragraph 3 below, an Arbitrator designated by a Party shall remain on the list for a period of five years and shall be eligible for redesignation by that Party for additional five year periods.
3. A Party which designated an Arbitrator may withdraw the name of that Arbitrator from the list. If an Arbitrator dies or if a Party for any reason withdraws from the list the name of an Arbitrator designated by it, the Party which designated the Arbitrator in question shall notify the Secretary promptly. An Arbitrator whose name is withdrawn from the list shall continue to serve on any Arbitral Tribunal to which that Arbitrator has been appointed until the completion of proceedings before the Arbitral Tribunal.
4. The Secretary shall ensure that an up-to-date list is maintained of the Arbitrators designated pursuant to this Article.

Article 3

1. The Arbitral Tribunal shall be composed of three Arbitrators who shall be appointed as follows:
 - (a) The party to the dispute commencing the proceedings shall appoint one Arbitrator, who may be its national, from the list referred to in Article 2. This appointment shall be included in the notification referred to in Article 4.
 - (b) Within 40 days of the receipt of that notification, the other party to the dispute shall appoint the second Arbitrator, who may be its national, from the list referred to in Article 2.
 - (c) Within 60 days of the appointment of the second Arbitrator, the parties to the

dispute shall appoint by agreement the third Arbitrator from the list referred to in Article 2.

The third Arbitrator shall not be either a national of a party to the dispute, or a person designated for the list referred to in Article 2 by a party to the dispute, or of the same nationality as either of the first two Arbitrators. The third Arbitrator shall be the Chairperson of the Arbitral Tribunal.

- (d) If the second Arbitrator has not been appointed within the prescribed period, or if the parties to the dispute have not reached agreement within the prescribed period on the appointment of the third Arbitrator, the Arbitrator or Arbitrators shall be appointed, at the request of any party to the dispute and within 30 days of the receipt of such request, by the President of the International Court of Justice from the list referred to in Article 2 and subject to the conditions prescribed in subparagraphs (b) and (c) above. In performing the functions accorded him or her in this subparagraph, the President of the Court shall consult the parties to the dispute.
- (e) If the President of the International Court of Justice is unable to perform the functions accorded him or her in subparagraph (d) above or is a national of a party to the dispute, the functions shall be performed by the Vice-President of the Court, except that if the Vice-President is unable to perform the functions or is a national of a party to the dispute the functions shall be performed by the next most senior member of the Court who is available and is not a national of a party to the dispute.

2. Any vacancy shall be filled in the manner prescribed for the initial appointment.

3. In any dispute involving more than two Parties, those Parties having the same interest shall appoint one Arbitrator by agreement within the period specified in paragraph 1 (b) above.

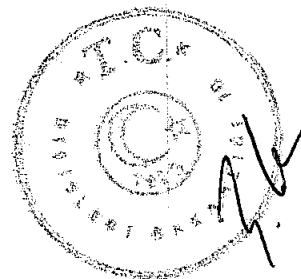
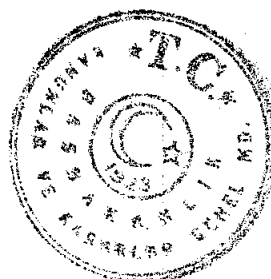
Article 4

The party to the dispute commencing proceedings shall so notify the other party or parties to the dispute and the Secretary in writing. Such notification shall include a statement of the claim and the grounds on which it is based. The notification shall be transmitted by the Secretary to all Parties.

Article 5

1. Unless the parties to the dispute agree otherwise, arbitration shall take place at The Hague, where the records of the Arbitral Tribunal shall be kept. The Arbitral Tribunal shall adopt its own rules of procedure. Such rules shall ensure that each party to the dispute has a full opportunity to be heard and to present its case and shall also ensure that the proceedings are conducted expeditiously.

2. The Arbitral Tribunal may hear and decide counterclaims arising out of the dispute.

Article 6

1. The Arbitral Tribunal, where it considers that *prima facie* it has jurisdiction under the Protocol, may:
 - (a) at the request of any party to a dispute, indicate such provisional measures as it considers necessary to preserve the respective rights of the parties to the dispute;
 - (b) prescribe any provisional measures which it considers appropriate under the circumstances to prevent serious harm to the Antarctic environment or dependent or associated ecosystems.
2. The parties to the dispute shall comply promptly with any provisional measures prescribed under paragraph 1 (b) above pending an award under Article 10.
3. Notwithstanding the time period in Article 20 of the Protocol, a party to a dispute may at any time, by notification to the other party or parties to the dispute and to the Secretary in accordance with Article 4, request that the Arbitral Tribunal be constituted as a matter of exceptional urgency to indicate or prescribe emergency provisional measures in accordance with this Article. In such case, the Arbitral Tribunal shall be constituted as soon as possible in accordance with Article 3, except that the time periods in Article 3 (1) (b), (c) and (d) shall be reduced to 14 days in each case. The Arbitral Tribunal shall decide upon the request for emergency provisional measures within two months of the appointment of its Chairperson.
4. Following a decision by the Arbitral Tribunal upon a request for emergency provisional measures in accordance with paragraph 3 above, settlement of the dispute shall proceed in accordance with Articles 18, 19 and 20 of the Protocol.

Article 7

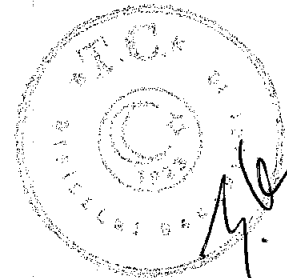
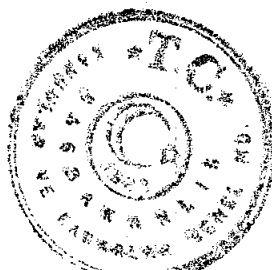
Any Party which believes it has a legal interest, whether general or individual, which may be substantially affected by the award of an Arbitral Tribunal, may, unless the Arbitral Tribunal decides otherwise, intervene in the proceedings.

Article 8

The parties to the dispute shall facilitate the work of the Arbitral Tribunal and, in particular, in accordance with their law and using all means at their disposal, shall provide it with all relevant documents and information, and enable it, when necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

Article 9

If one of the parties to the dispute does not appear before the Arbitral Tribunal or fails to defend its case, any other party to the dispute may request the Arbitral Tribunal to continue the proceedings and make its award.

Article 10

1. The Arbitral Tribunal shall, on the basis of the provisions of the Protocol and other applicable rules and principles of international law that are not incompatible with such provisions, decide such disputes as are submitted to it.
2. The Arbitral Tribunal may decide, *ex aequo et bono*, a dispute submitted to it, if the parties to the dispute so agree.

Article 11

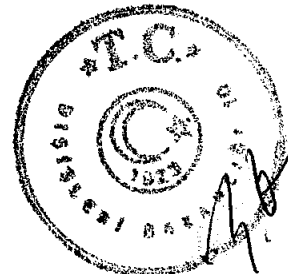
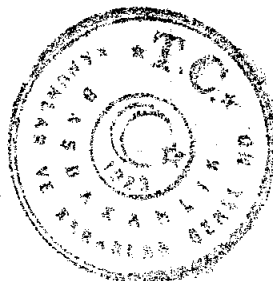
1. Before making its award, the Arbitral Tribunal shall satisfy itself that it has competence in respect of the dispute and that the claim or counterclaim is well founded in fact and law.
2. The award shall be accompanied by a statement of reasons for the decision and shall be communicated to the Secretary who shall transmit it to all Parties.
3. The award shall be final and binding on the parties to the dispute and on any Party which intervened in the proceedings and shall be complied with without delay. The Arbitral Tribunal shall interpret the award at the request of a party to the dispute or of any intervening Party.
4. The award shall have no binding force except in respect of that particular case.
5. Unless the Arbitral Tribunal decides otherwise, the expenses of the Arbitral Tribunal, including the remuneration of the Arbitrators, shall be borne by the parties to the dispute in equal shares.

Article 12

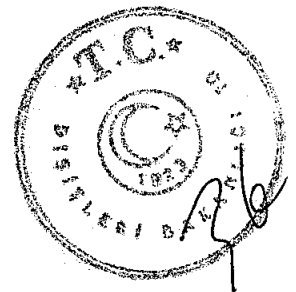
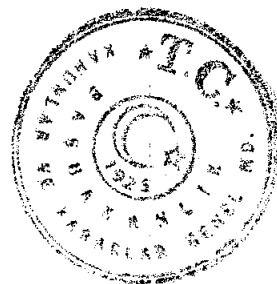
All decisions of the Arbitral Tribunal, including those referred to in Articles 5, 6 and 11, shall be made by a majority of the Arbitrators who may not abstain from voting.

Article 13

1. This Schedule may be amended or modified by a measure adopted in accordance with Article IX (1) of the Antarctic Treaty. Unless the measure specifies otherwise, the amendment or modification shall be deemed to have been approved, and shall become effective, one year after the close of the Antarctic Treaty Consultative Meeting at which it was adopted, unless one or more of the Antarctic Treaty Consultative Parties notifies the Depositary, within that time period, that it wishes an extension of that period or that it is unable to approve the measure.
2. Any amendment or modification of this Schedule which becomes effective in accordance with paragraph 1 above shall thereafter become effective as to any other Party

when notice of approval by it has been received by the Depositary.

**ANNEX I TO THE PROTOCOL ON ENVIRONMENTAL PROTECTION TO
THE ANTARCTIC TREATY**

ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT

ARTICLE 1

PRELIMINARY STAGE

1. The environmental impacts of proposed activities referred to in Article 8 of the Protocol shall, before their commencement, be considered in accordance with appropriate national procedures.
2. If an activity is determined as having less than a minor or transitory impact, the activity may proceed forthwith.

ARTICLE 2

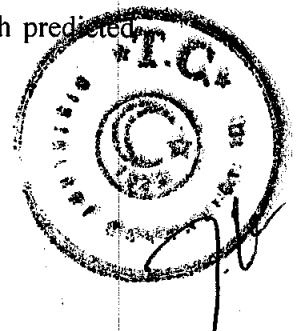
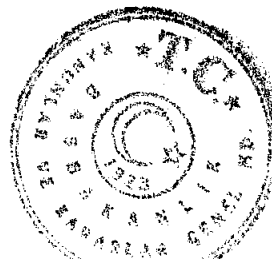
INITIAL ENVIRONMENTAL EVALUATION

1. Unless it has been determined that an activity will have less than a minor or transitory impact, or unless a Comprehensive Environmental Evaluation is being prepared in accordance with Article 3, an Initial Environmental Evaluation shall be prepared. It shall contain sufficient detail to assess whether a proposed activity may have more than a minor or transitory impact and shall include:
 - (a) a description of the proposed activity, including its purpose, location, duration and intensity; and
 - (b) consideration of alternatives to the proposed activity and any impacts that the activity may have, including consideration of cumulative impacts in the light of existing and known planned activities.
2. If an Initial Environmental Evaluation indicates that a proposed activity is likely to have no more than a minor or transitory impact, the activity may proceed, provided that appropriate procedures, which may include monitoring, are put in place to assess and verify the impact of the activity.

ARTICLE 3

COMPREHENSIVE ENVIRONMENTAL EVALUATION

1. If an Initial Environmental Evaluation indicates or if it is otherwise determined that a proposed activity is likely to have more than a minor or transitory impact, a Comprehensive Environmental Evaluation shall be prepared.
2. A Comprehensive Environmental Evaluation shall include:
 - (a) a description of the proposed activity including its purpose, location, duration and intensity, and possible alternatives to the activity, including the alternative of not proceeding, and the consequences of those alternatives;
 - (b) a description of the initial environmental reference state with which predicted

changes are to be compared and a prediction of the future environmental reference state in the absence of the proposed activity;

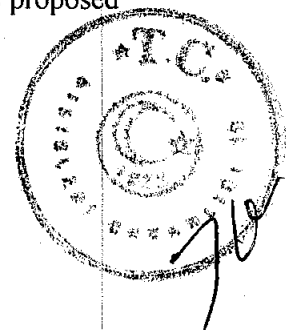
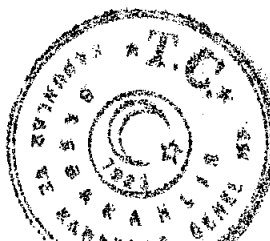
- (c) a description of the methods and data used to forecast the impacts of the proposed activity;
- (d) estimation of the nature, extent, duration, and intensity of the likely direct impacts of the proposed activity;
- (e) consideration of possible indirect or second order impacts of the proposed activity;
- (f) consideration of cumulative impacts of the proposed activity in the light of existing activities and other known planned activities;
- (g) identification of measures, including monitoring programmes, that could be taken to minimise or mitigate impacts of the proposed activity and to detect unforeseen impacts and that could provide early warning of any adverse effects of the activity as well as to deal promptly and effectively with accidents;
- (h) identification of unavoidable impacts of the proposed activity;
- (i) consideration of the effects of the proposed activity on the conduct of scientific research and on other existing uses and values;
- (j) an identification of gaps in knowledge and uncertainties encountered in compiling the information required under this paragraph;
- (k) a non-technical summary of the information provided under this paragraph; and
- (l) the name and address of the person or organization which prepared the Comprehensive Environmental Evaluation and the address to which comments thereon should be directed.

3. The draft Comprehensive Environmental Evaluation shall be made publicly available and shall be circulated to all Parties, which shall also make it publicly available, for comment. A period of 90 days shall be allowed for the receipt of comments.

4. The draft Comprehensive Environmental Evaluation shall be forwarded to the Committee at the same time as it is circulated to the Parties, and at least 120 days before the next Antarctic Treaty Consultative Meeting, for consideration as appropriate.

5. No final decision shall be taken to proceed with the proposed activity in the Antarctic Treaty area unless there has been an opportunity for consideration of the draft Comprehensive Environmental Evaluation by the Antarctic Treaty Consultative Meeting on the advice of the Committee, provided that no decision to proceed with a proposed activity shall be delayed through the operation of this paragraph for longer than 15 months from the date of circulation of the draft Comprehensive Environmental Evaluation.

6. A final Comprehensive Environmental Evaluation shall address and shall include or summarise comments received on the draft Comprehensive Environmental Evaluation. The final Comprehensive Environmental Evaluation, notice of any decisions relating thereto, and any evaluation of the significance of the predicted impacts in relation to the advantages of the proposed activity, shall be circulated to all Parties, which shall also make them publicly available, at least 60 days before the commencement of the proposed

activity in the Antarctic Treaty area.

ARTICLE 4

DECISIONS TO BE BASED ON COMPREHENSIVE ENVIRONMENTAL EVALUATIONS

Any decision on whether a proposed activity, to which Article 3 applies, should proceed, and, if so, whether in its original or in a modified form, shall be based on the Comprehensive Environmental Evaluation as well as other relevant considerations.

ARTICLE 5

MONITORING

1. Procedures shall be put in place, including appropriate monitoring of key environmental indicators, to assess and verify the impact of any activity that proceeds following the completion of a Comprehensive Environmental Evaluation.
2. The procedures referred to in paragraph 1 above and in Article 2 (2) shall be designed to provide a regular and verifiable record of the impacts of the activity in order, inter alia, to:
 - (a) enable assessments to be made of the extent to which such impacts are consistent with the Protocol; and
 - (b) provide information useful for minimising or mitigating impacts, and, where appropriate, information on the need for suspension, cancellation or modification of the activity.

ARTICLE 6

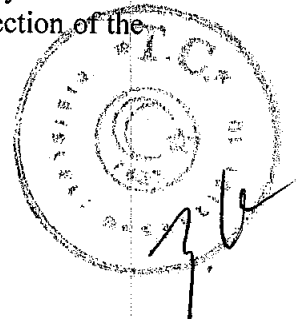
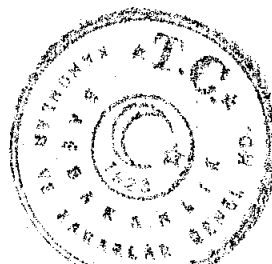
CIRCULATION OF INFORMATION

1. The following information shall be circulated to the Parties, forwarded to the Committee and made publicly available:
 - (a) a description of the procedures referred to in Article 1;
 - (b) an annual list of any Initial Environmental Evaluations prepared in accordance with Article 2 and any decisions taken in consequence thereof;
 - (c) significant information obtained, and any action taken in consequence thereof, from procedures put in place in accordance with Articles 2 (2) and 5; and
 - (d) information referred to in Article 3 (6).
2. Any Initial Environmental Evaluation prepared in accordance with Article 2 shall be made available on request.

ARTICLE 7

CASES OF EMERGENCY

1. This Annex shall not apply in cases of emergency relating to the safety of human life or of ships, aircraft or equipment and facilities of high value, or the protection of the

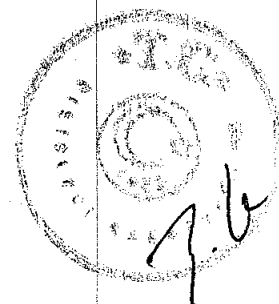
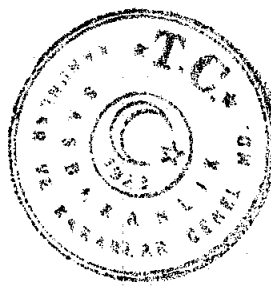
environment, which require an activity to be undertaken without completion of the procedures set out in this Annex.

2. Notice of activities undertaken in cases of emergency, which would otherwise have required preparation of a Comprehensive Environmental Evaluation, shall be circulated immediately to all Parties and to the Committee and a full explanation of the activities carried out shall be provided within 90 days of those activities.

ARTICLE 8 *AMENDMENT OR MODIFICATION*

1. This Annex may be amended or modified by a measure adopted in accordance with Article IX (1) of the Antarctic Treaty. Unless the measure specifies otherwise, the amendment or modification shall be deemed to have been approved, and shall become effective, one year after the close of the Antarctic Treaty Consultative Meeting at which it was adopted, unless one or more of the Antarctic Treaty Consultative Parties notifies the Depositary, within that period, that it wishes an extension of that period or that it is unable to approve the measure.

2. Any amendment or modification of this Annex which becomes effective in accordance with paragraph 1 above shall thereafter become effective as to any other Party when notice of approval by it has been received by the Depositary.

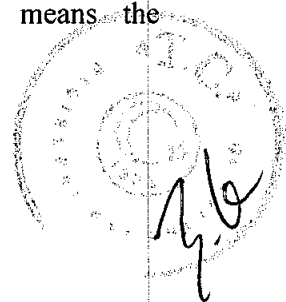
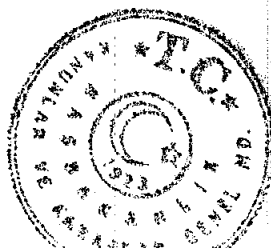
**ANNEX II TO THE PROTOCOL ON ENVIRONMENTAL PROTECTION TO
THE ANTARCTIC TREATY**

CONSERVATION OF ANTARCTIC FAUNA AND FLORA

**ARTICLE 1
DEFINITIONS**

For the purposes of this Annex:

- (a) "native mammal" means any member of any species belonging to the Class Mammalia, indigenous to the Antarctic Treaty area or occurring there seasonally through natural migrations;
- (b) "native bird" means any member, at any stage of its life cycle (including eggs), of any species of the Class Aves indigenous to the Antarctic Treaty area or occurring there seasonally through natural migrations;
- (c) "native plant" means any terrestrial or freshwater vegetation, including bryophytes, lichens, fungi and algae, at any stage of its life cycle (including seeds, and other propagules), indigenous to the Antarctic Treaty area;
- (d) "native invertebrate" means any terrestrial or freshwater invertebrate, at any stage of its life cycle, indigenous to the Antarctic Treaty area;
- (e) "appropriate authority" means any person or agency authorized by a Party to issue permits under this Annex;
- (f) "permit" means a formal permission in writing issued by an appropriate authority;
- (g) "take" or "taking" means to kill, injure, capture, handle or molest, a native mammal or bird, or to remove or damage such quantities of native plants that their local distribution or abundance would be significantly affected;
- (h) "harmful interference" means:
 - (i) flying or landing helicopters or other aircraft in a manner that disturbs concentrations of birds and seals;
 - (ii) using vehicles or vessels, including hovercraft and small boats, in a manner that disturbs concentrations of birds and seals;
 - (iii) using explosives or firearms in a manner that disturbs concentrations of birds and seals;
 - (iv) wilfully disturbing breeding or moulting birds or concentrations of birds and seals by persons on foot;
 - (v) significantly damaging concentrations of native terrestrial plants by landing aircraft, driving vehicles, or walking on them, or by other means; and
 - (vi) any activity that results in the significant adverse modification of habitats of any species or population of native mammal, bird, plant or invertebrate.
- (i) "International Convention for the Regulation of Whaling" means the Convention done at Washington on 2 December 1946.

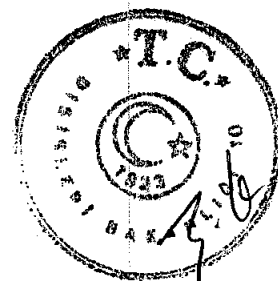
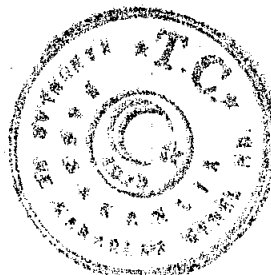

ARTICLE 2
CASES OF EMERGENCY

1. This Annex shall not apply in cases of emergency relating to the safety of human life or of ships, aircraft, or equipment and facilities of high value, or the protection of the environment.
2. Notice of activities undertaken in cases of emergency shall be circulated immediately to all Parties and to the Committee.

ARTICLE 3
PROTECTION OF NATIVE FAUNA AND FLORA

1. Taking or harmful interference shall be prohibited, except in accordance with a permit.
2. Such permits shall specify the authorized activity, including when, where and by whom it is to be conducted and shall be issued only in the following circumstances:
 - (a) to provide specimens for scientific study or scientific information;
 - (b) to provide specimens for museums, herbaria, zoological and botanical gardens, or other educational or cultural institutions or uses; and
 - (c) to provide for unavoidable consequences of scientific activities not otherwise authorized under sub-paragraphs (a) or (b) above, or of the construction and operation of scientific support facilities.
3. The issue of such permits shall be limited so as to ensure that:
 - (a) no more native mammals, birds, or plants are taken than are strictly necessary to meet the purposes set forth in paragraph 2 above;
 - (b) only small numbers of native mammals or birds are killed and in no case more native mammals or birds are killed from local populations than can, in combination with other permitted takings, normally be replaced by natural reproduction in the following season; and
 - (c) the diversity of species, as well as the habitats essential to their existence, and the balance of the ecological systems existing within the Antarctic Treaty area are maintained.
4. Any species of native mammals, birds and plants listed in Appendix A to this Annex shall be designated "Specially Protected Species", and shall be accorded special protection by the Parties.
5. A permit shall not be issued to take a Specially Protected Species unless the taking:
 - (a) is for a compelling scientific purpose;
 - (b) will not jeopardize the survival or recovery of that species or local population; and
 - (c) uses non-lethal techniques where appropriate.

6. All taking of native mammals and birds shall be done in the manner that involves the least degree of pain and suffering practicable.

ARTICLE 4

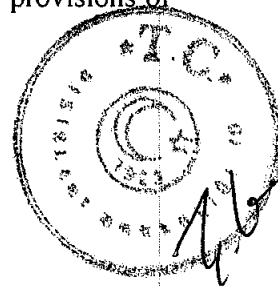
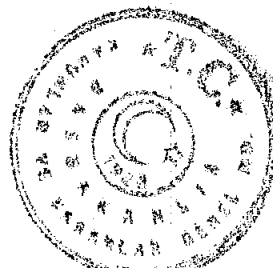
INTRODUCTION OF NON-NATIVE SPECIES, PARASITES AND DISEASES

1. No species of animal or plant not native to the Antarctic Treaty area shall be introduced onto land or ice shelves, or into water in the Antarctic Treaty area except in accordance with a permit.
2. Dogs shall not be introduced onto land or ice shelves and dogs currently in those areas shall be removed by April 1, 1994.
3. Permits under paragraph 1 above shall be issued to allow the importation only of the animals and plants listed in Appendix B to this Annex and shall specify the species, numbers and, if appropriate, age and sex and precautions to be taken to prevent escape or contact with native fauna and flora.
4. Any plant or animal for which a permit has been issued in accordance with paragraphs 1 and 3 above, shall, prior to expiration of the permit, be removed from the Antarctic Treaty area or be disposed of by incineration or equally effective means that eliminates risk to native fauna or flora. The permit shall specify this obligation. Any other plant or animal introduced into the Antarctic Treaty area not native to that area, including any progeny, shall be removed or disposed of, by incineration or by equally effective means, so as to be rendered sterile, unless it is determined that they pose no risk to native flora or fauna.
5. Nothing in this Article shall apply to the importation of food into the Antarctic Treaty area provided that no live animals are imported for this purpose and all plants and animal parts and products are kept under carefully controlled conditions and disposed of in accordance with Annex III to the Protocol and Appendix C to this Annex.
6. Each Party shall require that precautions, including those listed in Appendix C to this Annex, be taken to prevent the introduction of micro-organisms (e.g., viruses, bacteria, parasites, yeasts, fungi) not present in the native fauna and flora.

ARTICLE 5

INFORMATION

Each Party shall prepare and make available information setting forth, in particular, prohibited activities and providing lists of Specially Protected Species and relevant Protected Areas to all those persons present in or intending to enter the Antarctic Treaty area with a view to ensuring that such persons understand and observe the provisions of this Annex.

ARTICLE 6
EXCHANGE OF INFORMATION

1. The Parties shall make arrangements for:
 - (a) collecting and exchanging records (including records of permits) and statistics concerning the numbers or quantities of each species of native mammal, bird or plant taken annually in the Antarctic Treaty area;
 - (b) obtaining and exchanging information as to the status of native mammals, birds, plants, and invertebrates in the Antarctic Treaty area, and the extent to which any species or population needs protection;
 - (c) establishing a common form in which this information shall be submitted by Parties in accordance with paragraph 2 below.
2. Each Party shall inform the other Parties as well as the Committee before the end of November of each year of any step taken pursuant to paragraph 1 above and of the number and nature of permits issued under this Annex in the preceding period of 1st July to 30th June.

ARTICLE 7
RELATIONSHIP WITH OTHER AGREEMENTS OUTSIDE THE ANTARCTIC TREATY SYSTEM

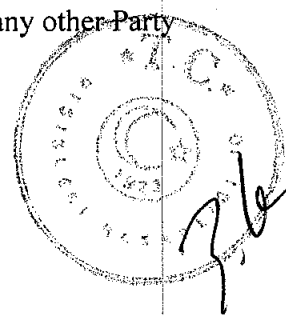
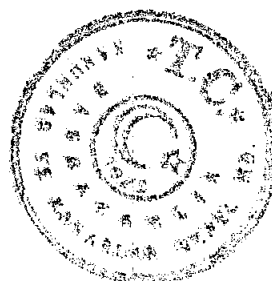
Nothing in this Annex shall derogate from the rights and obligations of Parties under the International Convention for the Regulation of Whaling.

ARTICLE 8
REVIEW

The Parties shall keep under continuing review measures for the conservation of Antarctic fauna and flora, taking into account any recommendations from the Committee.

ARTICLE 9
AMENDMENT OR MODIFICATION

1. This Annex may be amended or modified by a measure adopted in accordance with Article IX (1) of the Antarctic Treaty. Unless the measure specifies otherwise, the amendment or modification shall be deemed to have been approved, and shall become effective, one year after the close of the Antarctic Treaty Consultative Meeting at which it was adopted, unless one or more of the Antarctic Treaty Consultative Parties notifies the Depositary, within that time period, that it wishes an extension of that period or that it is unable to approve the measure.
2. Any amendment or modification of this Annex which becomes effective in accordance with paragraph 1 above shall thereafter become effective as to any other Party when notice of approval by it has been received by the Depositary.

APPENDICES TO THE ANNEX

APPENDIX A:

SPECIALLY PROTECTED SPECIES

Ommatophoca rossii, Ross Seal.

APPENDIX B:

IMPORTATION OF ANIMALS AND PLANTS

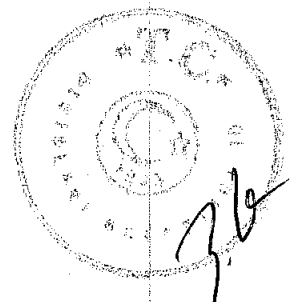
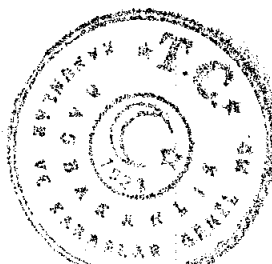
The following animals and plants may be imported into the Antarctic Treaty area in accordance with permits issued under Article 4 of this Annex:

- (a) domestic plants; and
- (b) laboratory animals and plants including viruses, bacteria, yeasts and fungi.

APPENDIX C:

PRECAUTIONS TO PREVENT INTRODUCTIONS OF MICRO-ORGANISMS

1. Poultry. No live poultry or other living birds shall be brought into the Antarctic Treaty area. Before dressed poultry is packaged for shipment to the Antarctic Treaty area, it shall be inspected for evidence of disease, such as Newcastle's Disease, tuberculosis, and yeast infection. Any poultry or parts not consumed shall be removed from the Antarctic Treaty area or disposed of by incineration or equivalent means that eliminates risks to native flora and fauna.
2. The importation of non-sterile soil shall be avoided to the maximum extent practicable.

**ANNEX III TO THE PROTOCOL ON ENVIRONMENTAL PROTECTION TO
THE ANTARCTIC TREATY**

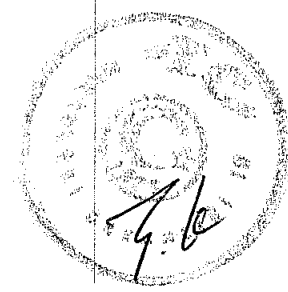
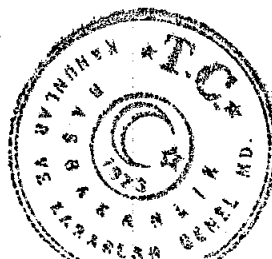
WASTE DISPOSAL AND WASTE MANAGEMENT

ARTICLE 1
GENERAL OBLIGATIONS

1. This Annex shall apply to activities undertaken in the Antarctic Treaty area pursuant to scientific research programmes, tourism and all other governmental and non-governmental activities in the Antarctic Treaty area for which advance notice is required under Article VII (5) of the Antarctic Treaty, including associated logistic support activities.
2. The amount of wastes produced or disposed of in the Antarctic Treaty area shall be reduced as far as practicable so as to minimise impact on the Antarctic environment and to minimise interference with the natural values of Antarctica, with scientific research and with other uses of Antarctica which are consistent with the Antarctic Treaty.
3. Waste storage, disposal and removal from the Antarctic Treaty area, as well as recycling and source reduction, shall be essential considerations in the planning and conduct of activities in the Antarctic Treaty area.
4. Wastes removed from the Antarctic Treaty area shall, to the maximum extent practicable, be returned to the country from which the activities generating the waste were organized or to any other country in which arrangements have been made for the disposal of such wastes in accordance with relevant international agreements.
5. Past and present waste disposal sites on land and abandoned work sites of Antarctic activities shall be cleaned up by the generator of such wastes and the user of such sites. This obligation shall not be interpreted as requiring:
 - (a) the removal of any structure designated as a historic site or monument; or
 - (b) the removal of any structure or waste material in circumstances where the removal by any practical option would result in greater adverse environmental impact than leaving the structure or waste material in its existing location.

ARTICLE 2
WASTE DISPOSAL BY REMOVAL FROM THE ANTARCTIC TREATY AREA

1. The following wastes, if generated after entry into force of this Annex, shall be removed from the Antarctic Treaty area by the generator of such wastes:
 - (a) radio-active materials;
 - (b) electrical batteries;
 - (c) fuel, both liquid and solid;
 - (d) wastes containing harmful levels of heavy metals or acutely toxic or harmful persistent compounds;

- (e) poly-vinyl chloride (PVC), polyurethane foam, polystyrene foam, rubber and lubricating oils, treated timbers and other products which contain additives that could produce harmful emissions if incinerated;
- (f) all other plastic wastes, except low density polyethylene containers (such as bags for storing wastes), provided that such containers shall be incinerated in accordance with Article 3 (1);
- (g) fuel drums; and
- (h) other solid, non-combustible wastes;

provided that the obligation to remove drums and solid non-combustible wastes contained in subparagraphs (g) and (h) above shall not apply in circumstances where the removal of such wastes by any practical option would result in greater adverse environmental impact than leaving them in their existing locations.

2. Liquid wastes which are not covered by paragraph 1 above and sewage and domestic liquid wastes, shall, to the maximum extent practicable, be removed from the Antarctic Treaty area by the generator of such wastes.

3. The following wastes shall be removed from the Antarctic Treaty area by the generator of such wastes, unless incinerated, autoclaved or otherwise treated to be made sterile:

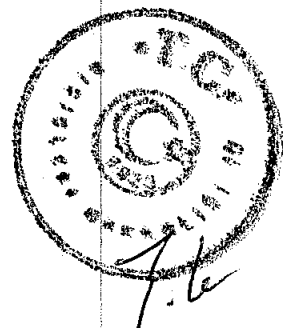
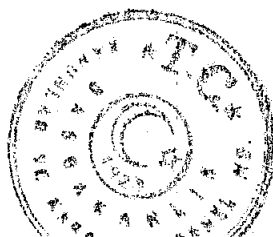
- (a) residues of carcasses of imported animals;
- (b) laboratory culture of micro-organisms and plant pathogens; and
- (c) introduced avian products.

ARTICLE 3

WASTE DISPOSAL BY INCINERATION

1. Subject to paragraph 2 below, combustible wastes, other than those referred to in Article 2 (1), which are not removed from the Antarctic Treaty area shall be burnt in incinerators which to the maximum extent practicable reduce harmful emissions. Any emission standards and equipment guidelines which may be recommended by, inter alia, the Committee and the Scientific Committee on Antarctic Research shall be taken into account. The solid residue of such incineration shall be removed from the Antarctic Treaty area.

2. All open burning of wastes shall be phased out as soon as practicable, but no later than the end of the 1998/1999 season. Pending the completion of such phase-out, when it is necessary to dispose of wastes by open burning, allowance shall be made for the wind direction and speed and the type of wastes to be burnt to limit particulate deposition and to avoid such deposition over areas of special biological, scientific, historic, aesthetic or wilderness significance including, in particular, areas accorded protection under the Antarctic Treaty.

ARTICLE 4
OTHER WASTE DISPOSAL ON LAND

1. Wastes not removed or disposed of in accordance with Articles 2 and 3 shall not be disposed of onto ice-free areas or into fresh water systems.
2. Sewage, domestic liquid wastes and other liquid wastes not removed from the Antarctic Treaty area in accordance with Article 2, shall, to the maximum extent practicable, not be disposed of onto sea ice, ice shelves or the grounded ice-sheet, provided that such wastes which are generated by stations located inland on ice shelves or on the grounded ice-sheet may be disposed of in deep ice pits where such disposal is the only practicable option. Such pits shall not be located on known ice-flow lines which terminate at ice-free areas or in areas of high ablation.
3. Wastes generated at field camps shall, to the maximum extent practicable, be removed by the generator of such wastes to supporting stations or ships for disposal in accordance with this Annex.

ARTICLE 5
DISPOSAL OF WASTE IN THE SEA

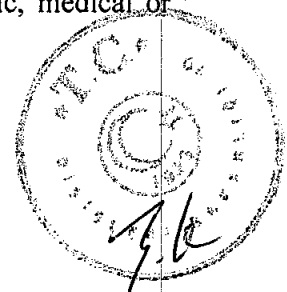
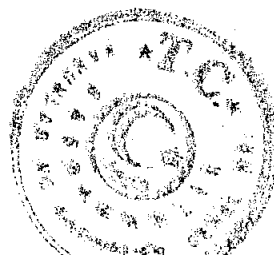
1. Sewage and domestic liquid wastes may be discharged directly into the sea, taking into account the assimilative capacity of the receiving marine environment and provided that:
 - (a) such discharge is located, wherever practicable, where conditions exist for initial dilution and rapid dispersal; and
 - (b) large quantities of such wastes (generated in a station where the average weekly occupancy over the austral summer is approximately 30 individuals or more) shall be treated at least by maceration.
2. The by-product of sewage treatment by the Rotary Biological Contactor process or similar processes may be disposed of into the sea provided that such disposal does not adversely affect the local environment, and provided also that any such disposal at sea shall be in accordance with Annex IV to the Protocol.

ARTICLE 6
STORAGE OF WASTE

All wastes to be removed from the Antarctic Treaty area, or otherwise disposed of, shall be stored in such a way as to prevent their dispersal into the environment.

ARTICLE 7
PROHIBITED PRODUCTS

No polychlorinated biphenyls (PCBs), non-sterile soil, polystyrene beads, chips or similar forms of packaging, or pesticides (other than those required for scientific, medical or

hygiene purposes) shall be introduced onto land or ice shelves or into water in the Antarctic Treaty area.

ARTICLE 8

WASTE MANAGEMENT PLANNING

1. Each Party which itself conducts activities in the Antarctic Treaty area shall, in respect of those activities, establish a waste disposal classification system as a basis for recording wastes and to facilitate studies aimed at evaluating the environmental impacts of scientific activity and associated logistic support. To that end, wastes produced shall be classified as:

- (a) sewage and domestic liquid wastes (Group 1);
- (b) other liquid wastes and chemicals, including fuels and lubricants (Group 2);
- (c) solids to be combusted (Group 3);
- (d) other solid wastes (Group 4); and
- (e) radioactive material (Group 5).

2. In order to reduce further the impact of waste on the Antarctic environment, each such Party shall prepare and annually review and update its waste management plans (including waste reduction, storage and disposal), specifying for each fixed site, for field camps generally, and for each ship (other than small boats that are part of the operations of fixed sites or of ships and taking into account existing management plans for ships):

- (a) programmes for cleaning up existing waste disposal sites and abandoned work sites;
- (b) current and planned waste management arrangements, including final disposal;
- (c) current and planned arrangements for analysing the environmental effects of waste and waste management; and
- (d) other efforts to minimise any environmental effects of wastes and waste management.

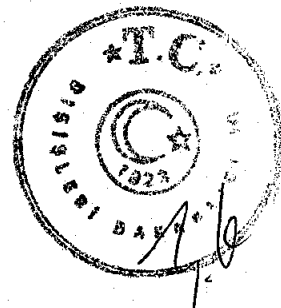
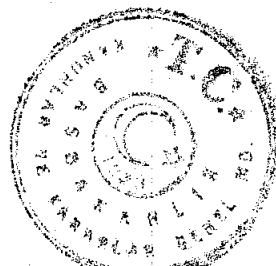
3. Each such Party shall, as far as is practicable, also prepare an inventory of locations of past activities (such as traverses, field depots, field bases, crashed aircraft) before the information is lost, so that such locations can be taken into account in planning future scientific programmes (such as snow chemistry, pollutants in lichens or ice core drilling).

ARTICLE 9

CIRCULATION AND REVIEW OF WASTE MANAGEMENT PLANS

1. The waste management plans prepared in accordance with Article 8, reports on their implementation, and the inventories referred to in Article 8 (3), shall be included in the annual exchanges of information in accordance with Articles III and VII of the Antarctic Treaty and related Recommendations under Article IX of the Antarctic Treaty.

2. Each Party shall send copies of its waste management plans, and reports on their implementation and review, to the Committee.

3. The Committee may review waste management plans and reports thereon and may offer comments, including suggestions for minimising impacts and modifications and improvement to the plans, for the consideration of the Parties.

4. The Parties may exchange information and provide advice on, inter alia, available low waste technologies, reconversion of existing installations, special requirements for effluents, and appropriate disposal and discharge methods.

ARTICLE 10 *MANAGEMENT PRACTICES*

Each Party shall:

- (a) designate a waste management official to develop and monitor waste management plans; in the field, this responsibility shall be delegated to an appropriate person at each site;
- (b) ensure that members of its expeditions receive training designed to limit the impact of its operations on the Antarctic environment and to inform them of requirements of this Annex; and
- (c) discourage the use of poly-vinyl chloride (PVC) products and ensure that its expeditions to the Antarctic Treaty are advised of any PVC products they may introduce into that area in order that these products may be removed subsequently in accordance with this Annex.

ARTICLE 11 *REVIEW*

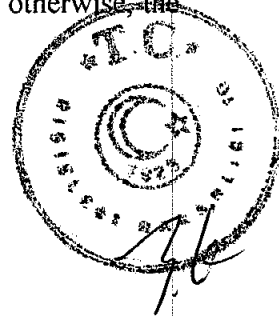
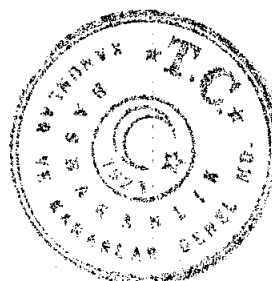
This Annex shall be subject to regular review in order to ensure that it is updated to reflect improvement in waste disposal technology and procedures and to ensure thereby maximum protection of the Antarctic environment.

ARTICLE 12 *CASES OF EMERGENCY*

- 1. This Annex shall not apply in cases of emergency relating to the safety of human life or of ships, aircraft or equipment and facilities of high value or the protection of the environment.
- 2. Notice of activities undertaken in cases of emergency shall be circulated immediately to all Parties and to the Committee.

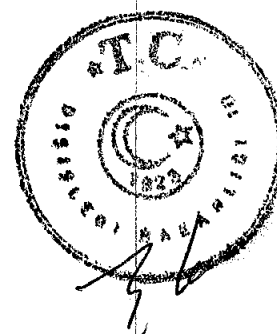
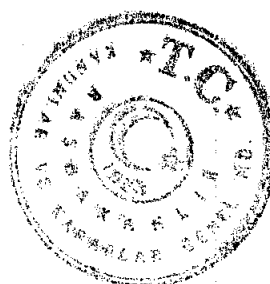
ARTICLE 13 *AMENDMENT OR MODIFICATION*

- 1. This Annex may be amended or modified by a measure adopted in accordance with Article IX (1) of the Antarctic Treaty. Unless the measure specifies otherwise, the

amendment or modification shall be deemed to have been approved, and shall become effective, one year after the close of the Antarctic Treaty Consultative Meeting at which it was adopted, unless one or more of the Antarctic Treaty Consultative Parties notifies the Depositary, within that time period, that it wishes an extension of that period or that it is unable to approve the amendment.

2. Any amendment or modification of this Annex which becomes effective in accordance with paragraph 1 above shall thereafter become effective as to any other Party when notice of approval by it has been received by the Depositary.

**ANNEX IV TO THE PROTOCOL ON ENVIRONMENTAL PROTECTION
TO THE ANTARCTIC TREATY**

PREVENTION OF MARINE POLLUTION

**ARTICLE 1
DEFINITIONS**

For the purposes of this Annex:

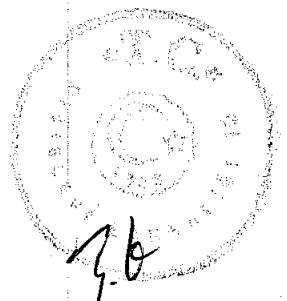
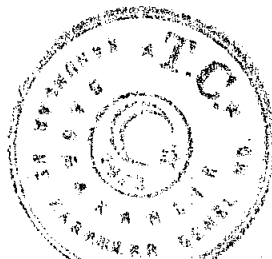
- (a) "discharge" means any release howsoever caused from a ship and includes any escape, disposal, spilling, leaking, pumping, emitting or emptying;
- (b) "garbage" means all kinds of victual, domestic and operational waste excluding fresh fish and parts thereof, generated during the normal operation of the ship, except those substances which are covered by Articles 3 and 4;
- (c) "MARPOL 73/78" means the International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973, as amended by the Protocol of 1978 relating thereto and by any other amendment in force thereafter;
- (d) "noxious liquid substance" means any noxious liquid substance as defined in Annex II of MARPOL 73/78;
- (e) "oil" means petroleum in any form including crude oil, fuel oil, sludge, oil refuse and refined oil products (other than petrochemicals which are subject to the provisions of Article 4);
- (f) "oily mixture" means a mixture with any oil content; and
- (g) "ship" means a vessel of any type whatsoever operating in the marine environment and includes hydrofoil boats, air-cushion vehicles, submersibles, floating craft and fixed or floating platforms.

**ARTICLE 2
APPLICATION**

This Annex applies, with respect to each Party, to ships entitled to fly its flag and to any other ship engaged in or supporting its Antarctic operations, while operating in the Antarctic Treaty area.

**ARTICLE 3
DISCHARGE OF OIL**

1. Any discharge into the sea of oil or oily mixture shall be prohibited, except in cases permitted under Annex I of MARPOL 73/78. While operating in the Antarctic Treaty area, ships shall retain on board all sludge, dirty ballast, tank washing waters and other oily residues and mixtures which may not be discharged into the sea. Ships shall discharge these residues only outside the Antarctic Treaty area, at reception facilities or as otherwise permitted under Annex I of MARPOL 73/78.
2. This Article shall not apply to:
 - (a) the discharge into the sea of oil or oily mixture resulting from damage to a ship

or its equipment:

- (i) provided that all reasonable precautions have been taken after the occurrence of the damage or discovery of the discharge for the purpose of preventing or minimising the discharge; and
- (ii) except if the owner or the Master acted either with intent to cause damage, or recklessly and with the knowledge that damage would probably result;
or
- (b) the discharge into the sea of substances containing oil which are being used for the purpose of combating specific pollution incidents in order to minimise the damage from pollution.

ARTICLE 4

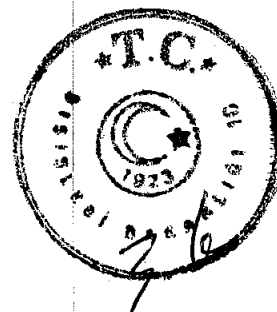
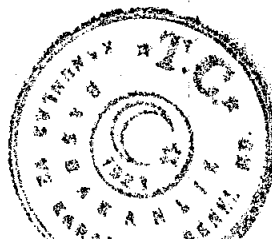
DISCHARGE OF NOXIOUS LIQUID SUBSTANCES

The discharge into the sea of any noxious liquid substance, and any other chemical or other substances, in quantities or concentrations that are harmful to the marine environment, shall be prohibited.

ARTICLE 5

DISPOSAL OF GARBAGE

1. The disposal into the sea of all plastics, including but not limited to synthetic ropes, synthetic fishing nets, and plastic garbage bags, shall be prohibited.
2. The disposal into the sea of all other garbage, including paper products, rags, glass, metal, bottles, crockery, incineration ash, dunnage, lining and packing materials, shall be prohibited.
3. The disposal into the sea of food wastes may be permitted when they have been passed through a comminuter or grinder, provided that such disposal shall, except in cases permitted under Annex V of MARPOL 73/78, be made as far as practicable from land and ice shelves but in any case not less than 12 nautical miles from the nearest land or ice shelf. Such comminuted or ground food wastes shall be capable of passing through a screen with openings no greater than 25 millimeters.
4. When a substance or material covered by this article is mixed with other such substance or material for discharge or disposal, having different disposal or discharge requirements, the most stringent disposal or discharge requirements shall apply.
5. The provisions of paragraphs 1 and 2 above shall not apply to:
 - (a) the escape of garbage resulting from damage to a ship or its equipment provided all reasonable precautions have been taken, before and after the occurrence of the damage, for the purpose of preventing or minimising the escape; or
 - (b) the accidental loss of synthetic fishing nets, provided all reasonable precautions have been taken to prevent such loss.

6. The Parties shall, where appropriate, require the use of garbage record books.

ARTICLE 6
DISCHARGE OF SEWAGE

1. Except where it would unduly impair Antarctic operations:
- (a) each Party shall eliminate all discharge into the sea of untreated sewage ("sewage" being defined in Annex IV of MARPOL 73/78) within 12 nautical miles of land or ice shelves;
 - (b) beyond such distance, sewage stored in a holding tank shall not be discharged instantaneously but at a moderate rate and, where practicable, while the ship is en route at a speed of no less than 4 knots.

This paragraph does not apply to ships certified to carry not more than 10 persons.

2. The Parties shall, where appropriate, require the use of sewage record books.

ARTICLE 7
CASES OF EMERGENCY

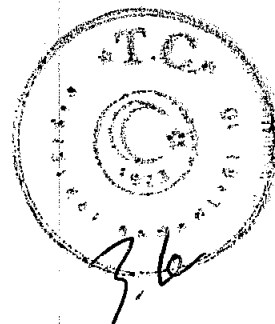
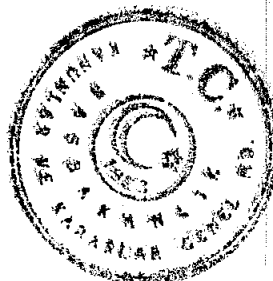
1. Articles 3, 4, 5 and 6 of this Annex shall not apply in cases of emergency relating to the safety of a ship and those on board or saving life at sea.
2. Notice of activities undertaken in cases of emergency shall be circulated immediately to all Parties and to the Committee.

ARTICLE 8
EFFECT ON DEPENDENT AND ASSOCIATED ECOSYSTEMS

In implementing the provisions of this Annex, due consideration shall be given to the need to avoid detrimental effects on dependent and associated ecosystems, outside the Antarctic Treaty area.

ARTICLE 9
SHIP RETENTION CAPACITY AND RECEPTION FACILITIES

1. Each Party shall undertake to ensure that all ships entitled to fly its flag and any other ship engaged in or supporting its Antarctic operations, before entering the Antarctic Treaty area, are fitted with a tank or tanks of sufficient capacity on board for the retention of all sludge, dirty ballast, tank washing water and other oily residues and mixtures, and have sufficient capacity on board for the retention of garbage, while operating in the Antarctic Treaty area and have concluded arrangements to discharge such oily residues and garbage at a reception facility after leaving that area. Ships shall also have sufficient capacity on board for the retention of noxious liquid substances.

2. Each Party at whose ports ships depart en route to or arrive from the Antarctic Treaty area undertakes to ensure that as soon as practicable adequate facilities are provided for the reception of all sludge, dirty ballast, tank washing water, other oily residues and mixtures, and garbage from ships, without causing undue delay, and according to the needs of the ships using them.

3. Parties operating ships which depart to or arrive from the Antarctic Treaty area at ports of other Parties shall consult with those Parties with a view to ensuring that the establishment of port reception facilities does not place an inequitable burden on Parties adjacent to the Antarctic Treaty area.

ARTICLE 10

DESIGN, CONSTRUCTION, MANNING AND EQUIPMENT OF SHIPS

In the design, construction, manning and equipment of ships engaged in or supporting Antarctic operations, each Party shall take into account the objectives of this Annex.

ARTICLE 11

SOVEREIGN IMMUNITY

1. This Annex shall not apply to any warship, naval auxiliary or other ship owned or operated by a State and used, for the time being, only on government non-commercial service. However, each Party shall ensure by the adoption of appropriate measures not impairing the operations or operational capabilities of such ships owned or operated by it, that such ships act in a manner consistent, so far as is reasonable and practicable, with this Annex.

2. In applying paragraph 1 above, each Party shall take into account the importance of protecting the Antarctic environment.

3. Each Party shall inform the other Parties of how it implements this provision.

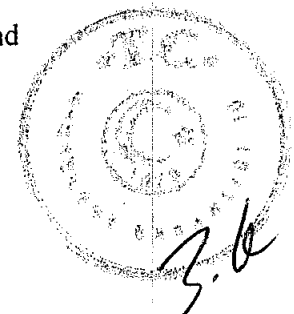
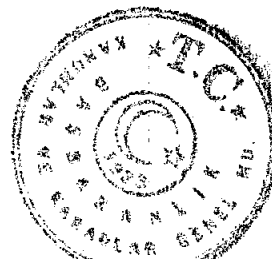
4. The dispute settlement procedure set out in Articles 18 to 20 of the Protocol shall not apply to this Article.

ARTICLE 12

PREVENTIVE MEASURES AND EMERGENCY PREPAREDNESS AND RESPONSE

1. In order to respond more effectively to marine pollution emergencies or the threat thereof in the Antarctic Treaty area, the Parties, in accordance with Article 15 of the Protocol, shall develop contingency plans for marine pollution response in the Antarctic Treaty area, including contingency plans for ships (other than small boats that are part of the operations of fixed sites or of ships) operating in the Antarctic Treaty area, particularly ships carrying oil as cargo, and for oil spills, originating from coastal installations, which enter into the marine environment. To this end they shall:

- (a) co-operate in the formulation and implementation of such plans; and

- (b) draw on the advice of the Committee, the International Maritime Organization and other international organizations.

2. The Parties shall also establish procedures for cooperative response to pollution emergencies and shall take appropriate response actions in accordance with such procedures.

ARTICLE 13

REVIEW

The Parties shall keep under continuous review the provisions of this Annex and other measures to prevent, reduce and respond to pollution of the Antarctic marine environment, including any amendments and new regulations adopted under MARPOL 73/78, with a view to achieving the objectives of this Annex.

ARTICLE 14

RELATIONSHIP WITH MARPOL 73/78

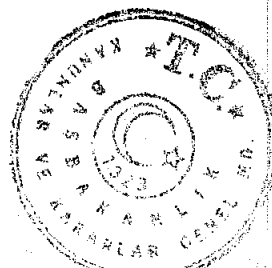
With respect to those Parties which are also Parties to MARPOL 73/78, nothing in this Annex shall derogate from the specific rights and obligations thereunder.

ARTICLE 15

AMENDMENT OR MODIFICATION

1. This Annex may be amended or modified by a measure adopted in accordance with Article IX (1) of the Antarctic Treaty. Unless the measure specifies otherwise, the amendment or modification shall be deemed to have been approved, and shall become effective, one year after the close of the Antarctic Treaty Consultative Meeting at which it was adopted, unless one or more of the Antarctic Treaty Consultative Parties notifies the Depositary, within that time period, that it wishes an extension of that period or that it is unable to approve the measure.

2. Any amendment or modification of this Annex which becomes effective in accordance with paragraph 1 above shall thereafter become effective as to any other Party when notice of approval by it has been received by the Depositary.

ANNEX TO RECOMMENDATION XVI-10

ANNEX V
TO THE PROTOCOL ON ENVIRONMENTAL PROTECTION TO THE
ANTARCTIC TREATY
AREA PROTECTION AND MANAGEMENT

ARTICLE 1
DEFINITIONS

For the purposes of this Annex:

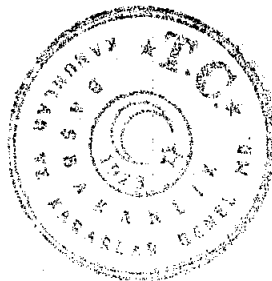
- (a) "appropriate authority" means any person or agency authorised by a Party to issue permits under this Annex;
- (b) "permit" means a formal permission in writing issued by an appropriate authority;
- (c) "Management Plan" means a plan to manage the activities and protect the special value or values in an Antarctic Specially Protected Area or an Antarctic Specially Managed Area.

ARTICLE 2
OBJECTIVES

For the purposes set out in this Annex, any area, including any marine area, may be designated as an Antarctic Specially Protected Area or an Antarctic Specially Managed Area. Activities in those Areas shall be prohibited, restricted or managed in accordance with Management Plans adopted under the provisions of this Annex.

ARTICLE 3
ANTARCTIC SPECIALLY PROTECTED AREAS

1. Any area, including any marine area, may be designated as an Antarctic Specially Protected Area to protect outstanding environmental, scientific, historic, aesthetic or wilderness values, any combination of those values, or ongoing or planned scientific research.
2. Parties shall seek to identify, within a systematic environmental-geographical framework, and to include in the series of Antarctic Specially Protected Areas:
 - (a) areas kept inviolate from human interference so that future comparisons may be possible with localities that have been affected by human activities;
 - (b) representative examples of major terrestrial, including glacial and aquatic, ecosystems and marine ecosystems;
 - (c) areas with important or unusual assemblages of species, including major colonies of breeding native birds or mammals;
 - (d) the type locality or only known habitat of any species;

- (e) areas of particular interest to ongoing or planned scientific research;
- (f) examples of outstanding geological, glaciological or geomorphological features;
- (g) areas of outstanding aesthetic and wilderness value;
- (h) sites or monuments of recognised historic value; and
- (i) such other areas as may be appropriate to protect the values set out in paragraph 1 above.

3. Specially Protected Areas and Sites of Special Scientific Interest designated as such by past Antarctic Treaty Consultative Meetings are hereby designated as Antarctic Specially Protected Areas and shall be renamed and renumbered accordingly.

4. Entry into an Antarctic Specially Protected Area shall be prohibited except in accordance with a permit issued under Article 7.

ARTICLE 4

ANTARCTIC SPECIALLY MANAGED AREAS

1. Any area, including any marine area, where activities are being conducted or may in the future be conducted, may be designated as an Antarctic Specially Managed Area to assist in the planning and co-ordination of activities, avoid possible conflicts, improve co-operation between Parties or minimise environmental impacts.

2. Antarctic Specially Managed Areas may include:

- (a) areas where activities pose risks of mutual interference or cumulative environmental impacts; and
- (b) sites or monuments of recognised historic value.

3. Entry into an Antarctic Specially Managed Area shall not require a permit.

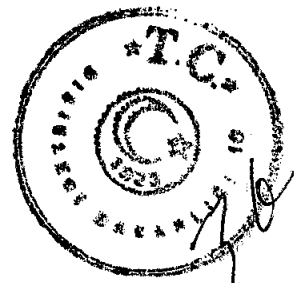
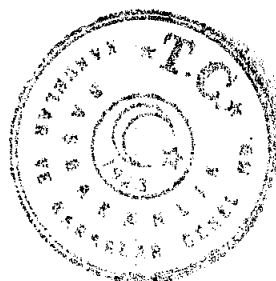
4. Notwithstanding paragraph 3 above, an Antarctic Specially Managed Area may contain one or more Antarctic Specially Protected Areas, entry into which shall be prohibited except in accordance with a permit issued under Article 7.

ARTICLE 5

MANAGEMENT PLANS

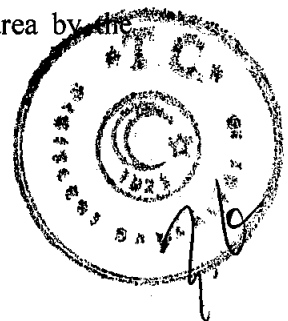
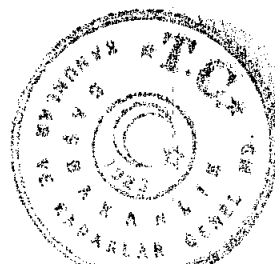
1. Any Party, the Committee, the Scientific Committee for Antarctic Research or the Commission for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources may propose an area for designation as an Antarctic Specially Protected Area or an Antarctic Specially Managed Area by submitting a proposed Management Plan to the Antarctic Treaty Consultative Meeting.

2. The area proposed for designation shall be of sufficient size to protect the values for which the special protection or management is required.

3. Proposed Management Plans shall include, as appropriate:

- (a) a description of the value or values for which special protection or management is required;
- (b) a statement of the aims and objectives of the Management Plan for the protection or management of those values;
- (c) management activities which are to be undertaken to protect the values for which special protection or management is required;
- (d) a period of designation, if any;
- (e) a description of the area, including:
 - (i) the geographical co-ordinates, boundary markers and natural features that delineate the area;
 - (ii) access to the area by land, sea or air including marine approaches and anchorages, pedestrian and vehicular routes within the area, and aircraft routes and landing areas;
 - (iii) the location of structures, including scientific stations, research or refuge facilities, both within the area and near to it; and
 - (iv) the location in or near the area of other Antarctic Specially Protected Areas or Antarctic Specially Managed Areas designated under this Annex, or other protected areas designated in accordance with measures adopted under other components of the Antarctic Treaty system;
- (f) the identification of zones within the area, in which activities are to be prohibited, restricted or managed for the purpose of achieving the aims and objectives referred to in subparagraph (b) above;
- (g) maps and photographs that show clearly the boundary of the area in relation to surrounding features and key features within the area;
- (h) supporting documentation;
- (i) in respect of an area proposed for designation as an Antarctic Specially Protected Area, a clear description of the conditions under which permits may be granted by the appropriate authority regarding:
 - (i) access to and movement within or over the area;
 - (ii) activities which are or may be conducted within the area, including restrictions on time and place;
 - (iii) the installation, modification, or removal of structures;
 - (iv) the location of field camps;
 - (v) restrictions on materials and organisms which may be brought into the area;
 - (vi) the taking of or harmful interference with native flora and fauna;
 - (vii) the collection or removal of anything not brought into the area by the permit-holder;

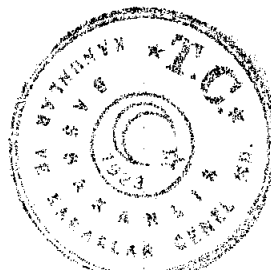
- (viii) the disposal of waste;
 - (ix) measures that may be necessary to ensure that the aims and objectives of the Management Plan can continue to be met; and
 - (x) requirements for reports to be made to the appropriate authority regarding visits to the area;
- (j) in respect of an area proposed for designation as an Antarctic Specially Managed Area, a code of conduct regarding:
- (i) access to and movement within or over the area;
 - (ii) activities which are or may be conducted within the area, including restrictions on time and place;
 - (iii) the installation, modification, or removal of structures;
 - (iv) the location of field camps;
 - (v) the taking of or harmful interference with native flora and fauna;
 - (vi) the collection or removal of anything not brought into the area by the visitor;
 - (vii) the disposal of waste; and
 - (viii) any requirements for reports to be made to the appropriate authority regarding visits to the area; and
- (k) provisions relating to the circumstances in which Parties should seek to exchange information in advance of activities which they propose to conduct.

ARTICLE 6

DESIGNATION PROCEDURES

1. Proposed Management Plans shall be forwarded to the Committee, the Scientific Committee on Antarctic Research and, as appropriate, to the Commission for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources. In formulating its advice to the Antarctic Treaty Consultative Meeting, the Committee shall take into account any comments provided by the Scientific Committee on Antarctic Research and, as appropriate, by the Commission for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources. Thereafter Management Plans may be approved by the Antarctic Treaty Consultative Parties by a measure adopted at an Antarctic Treaty Consultative Meeting in accordance with Article IX(1) of the Antarctic Treaty. Unless the measure specifies otherwise, the Plan shall be deemed to have been approved 90 days after the close of the Antarctic Treaty Consultative Meeting at which it was adopted, unless one or more of the Consultative Parties notifies the Depositary, within that time period, that it wishes an extension of that period or is unable to approve the measure.

2. Having regard to the provisions of Articles 4 and 5 of the Protocol, no marine area shall be designated as an Antarctic Specially Protected Area or an Antarctic Specially

Managed Area without the prior approval of the Commission for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources.

3. Designation of an Antarctic Specially Protected Area or an Antarctic Specially Managed Area shall be for an indefinite period unless the Management Plan provides otherwise. A review of a Management Plan shall be initiated at least every five years. The Plan shall be updated as necessary.

4. Management Plans may be amended or revoked in accordance with paragraph 1 above.

5. Upon approval Management Plans shall be circulated promptly by the Depositary to all Parties. The Depositary shall maintain a record of all currently approved Management Plans.

ARTICLE 7

PERMITS

1. Each Party shall appoint an appropriate authority to issue permits to enter and engage in activities within an Antarctic Specially Protected Area in accordance with the requirements of the Management Plan relating to that Area. The permit shall be accompanied by the relevant sections of the Management Plan and shall specify the extent and location of the Area, the authorised activities and when, where and by whom the activities are authorised and any other conditions imposed by the Management Plan.

2. In the case of a Specially Protected Area designated as such by past Antarctic Treaty Consultative Meetings which does not have a Management Plan, the appropriate authority may issue a permit for a compelling scientific purpose which cannot be served elsewhere and which will not jeopardise the natural ecological system in that Area.

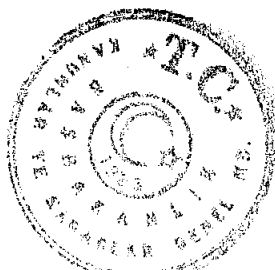
3. Each Party shall require a permit-holder to carry a copy of the permit while in the Antarctic Specially Protected Area concerned.

ARTICLE 8

HISTORIC SITES AND MONUMENTS

1. Sites or monuments of recognised historic value which have been designated as Antarctic Specially Protected Areas or Antarctic Specially Managed Areas, or which are located within such Areas, shall be listed as Historic Sites and Monuments.

2. Any Party may propose a site or monument of recognised historic value which has not been designated as an Antarctic Specially Protected Area or an Antarctic Specially Managed Area, or which is not located within such an Area, for listing as a Historic Site or Monument. The proposal for listing may be approved by the Antarctic Treaty Consultative Parties by a measure adopted at an Antarctic Treaty Consultative Meeting in accordance with Article IX(1) of the Antarctic Treaty. Unless the measure

specifies otherwise, the proposal shall be deemed to have been approved 90 days after the close of the Antarctic Treaty Consultative Meeting at which it was adopted, unless one or more of the Consultative Parties notifies the Depositary, within that time period, that it wishes an extension of that period or is unable to approve the measure.

3. Existing Historic Sites and Monuments which have been listed as such by previous Antarctic Treaty Consultative Meetings shall be included in the list of Historic Sites and Monuments under this Article.

4. Listed Historic Sites and Monuments shall not be damaged, removed or destroyed.

5. The list of Historic Sites and Monuments may be amended in accordance with paragraph 2 above. The Depositary shall maintain a list of current Historic Sites and Monuments.

ARTICLE 9 *INFORMATION AND PUBLICITY*

1. With a view to ensuring that all persons visiting or proposing to visit Antarctica understand and observe the provisions of this Annex, each Party shall make available information setting forth, in particular:

- (a) the location of Antarctic Specially Protected Areas and Antarctic Specially Managed Areas;
- (b) listing and maps of those Areas;
- (c) the Management Plans, including listings of prohibitions relevant to each Area;
- (d) the location of Historic Sites and Monuments and any relevant prohibition or restriction.

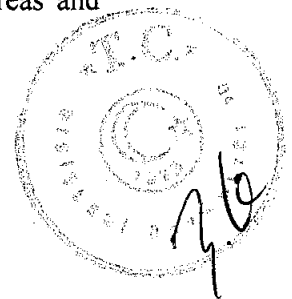
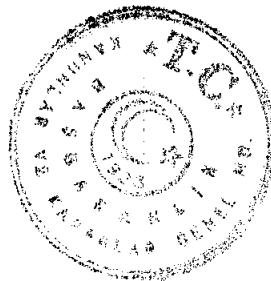
2. Each Party shall ensure that the location and, if possible, the limits, of Antarctic Specially Protected Areas, Antarctic Specially Managed Areas and Historic Sites and Monuments are shown on its topographic maps, hydrographic charts and in other relevant publications.

3. Parties shall co-operate to ensure that, where appropriate, the boundaries of Antarctic Specially Protected Areas, Antarctic Specially Managed Areas and Historic Sites and Monuments are suitably marked on the site.

ARTICLE 10 *EXCHANGE OF INFORMATION*

1. The Parties shall make arrangements for:

- (a) collecting and exchanging records, including records of permits and reports of visits, including inspection visits, to Antarctic Specially Protected Areas and

- reports of inspection visits to Antarctic Specially Managed Areas;
- (b) obtaining and exchanging information on any significant change or damage to any Antarctic Specially Managed Area, Antarctic Specially Protected Area or Historic Site or Monument; and
 - (c) establishing common forms in which records and information shall be submitted by Parties in accordance with paragraph 2 below.

2. Each Party shall inform the other Parties and the Committee before the end of November of each year of the number and nature of permits issued under this Annex in the preceding period of 1st July to 30th June.

3. Each Party conducting, funding or authorising research or other activities in Antarctic Specially Protected Areas or Antarctic Specially Managed Areas shall maintain a record of such activities and in the annual exchange of information in accordance with the Antarctic Treaty shall provide summary descriptions of the activities conducted by persons subject to its jurisdiction in such areas in the preceding year.

4. Each Party shall inform the other Parties and the Committee before the end of November each year of measures it has taken to implement this Annex, including any site inspections and any steps it has taken to address instances of activities in contravention of the provisions of the approved Management Plan for an Antarctic Specially Protected Area or Antarctic Specially Managed Area.

ARTICLE 11 *CASES OF EMERGENCY*

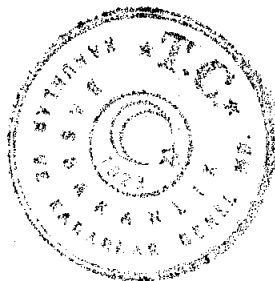
1. The restrictions laid down and authorised by this Annex shall not apply in cases of emergency involving safety of human life or of ships, aircraft, or equipment and facilities of high value or the protection of the environment.

2. Notice of activities undertaken in cases of emergency shall be circulated immediately to all Parties and to the Committee.

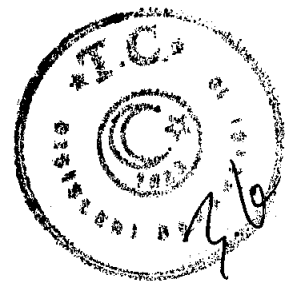
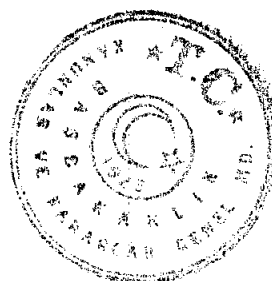
ARTICLE 12 *AMENDMENT OR MODIFICATION*

1. This Annex may be amended or modified by a measure adopted in accordance with Article IX(1) of the Antarctic Treaty. Unless the measure specifies otherwise, the amendment or modification shall be deemed to have been approved, and shall become effective, one year after the close of the Antarctic Treaty Consultative Meeting at which it was adopted, unless one or more of the Antarctic Treaty Consultative Parties notifies the Depositary, within that time period, that it wishes an extension of that period or that it is unable to approve the measure.

2. Any amendment or modification of this Annex which becomes effective in accordance with paragraph 1 above shall thereafter become effective as to any other Party

when notice of approval by it has been received by the Depository.

Annex VI to the Protocol on Environmental Protection to the Antarctic Treaty

Liability Arising From Environmental Emergencies

Preamble

The Parties,

Recognising the importance of preventing, minimising and containing the impact of environmental emergencies on the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems;

Recalling Article 3 of the Protocol, in particular that activities shall be planned and conducted in the Antarctic Treaty area so as to accord priority to scientific research and to preserve the value of Antarctica as an area for the conduct of such research;

Recalling the obligation in Article 15 of the Protocol to provide for prompt and effective response action to environmental emergencies, and to establish contingency plans for response to incidents with potential adverse effects on the Antarctic environment or dependent and associated ecosystems;

Recalling Article 16 of the Protocol under which the Parties to the Protocol undertook consistent with the objectives of the Protocol for the comprehensive protection of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems to elaborate, in one or more Annexes to the Protocol, rules and procedures relating to liability for damage arising from activities taking place in the Antarctic Treaty area and covered by the Protocol;

Noting further Decision 3 (2001) of the XXIVth Antarctic Treaty Consultative Meeting regarding the elaboration of an Annex on the liability aspects of environmental emergencies, as a step in the establishment of a liability regime in accordance with Article 16 of the Protocol;

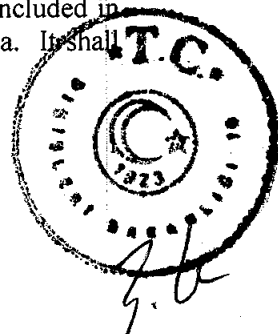
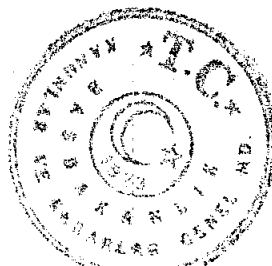
Having regard to Article IV of the Antarctic Treaty and Article 8 of the Protocol;

Have agreed as follows:

Article 1

Scope

This Annex shall apply to environmental emergencies in the Antarctic Treaty area which relate to scientific research programmes, tourism and all other governmental and non-governmental activities in the Antarctic Treaty area for which advance notice is required under Article VII(5) of the Antarctic Treaty, including associated logistic support activities. Measures and plans for preventing and responding to such emergencies are also included in this Annex. It shall apply to all tourist vessels that enter the Antarctic Treaty area. It shall

also apply to environmental emergencies in the Antarctic Treaty area which relate to other vessels and activities as may be decided in accordance with Article 13.

Article 2

Definitions

For the purposes of this Annex:

(a) "Decision" means a Decision adopted pursuant to the Rules of Procedure of Antarctic Treaty Consultative Meetings and referred to in Decision 1 (1995) of the XIXth Antarctic Treaty Consultative Meeting;

(b) "Environmental emergency" means any accidental event that has occurred, having taken place after the entry into force of this Annex, and that results in, or imminently threatens to result in, any significant and harmful impact on the Antarctic environment;

(c) "Operator" means any natural or juridical person, whether governmental or non-governmental, which organises activities to be carried out in the Antarctic Treaty area. An operator does not include a natural person who is an employee, contractor, subcontractor, or agent of, or who is in the service of, a natural or juridical person, whether governmental or non-governmental, which organises activities to be carried out in the Antarctic Treaty area, and does not include a juridical person that is a contractor or subcontractor acting on behalf of a State operator;

(d) "Operator of the Party" means an operator that organises, in that Party's territory, activities to be carried out in the Antarctic Treaty area, and:

(i) those activities are subject to authorisation by that Party for the Antarctic Treaty area; or

(ii) in the case of a Party which does not formally authorise activities for the Antarctic Treaty area, those activities are subject to a comparable regulatory process by that Party.

The terms "its operator", "Party of the operator", and "Party of that operator" shall be interpreted in accordance with this definition;

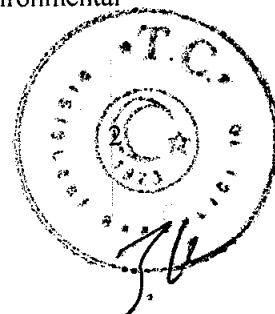
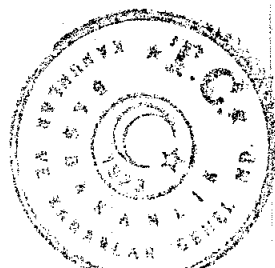
(e) "Reasonable", as applied to preventative measures and response action, means measures or actions which are appropriate, practicable, proportionate and based on the availability of objective criteria and information, including:

(i) risks to the Antarctic environment, and the rate of its natural recovery;

(ii) risks to human life and safety; and

(iii) technological and economic feasibility;

(f) "Response action" means reasonable measures taken after an environmental emergency has occurred to avoid, minimise or contain the impact of that environmental

emergency, which to that end may include clean-up in appropriate circumstances, and includes determining the extent of that emergency and its impact;

(g) "The Parties" means the States for which this Annex has become effective in accordance with Article 9 of the Protocol.

Article 3

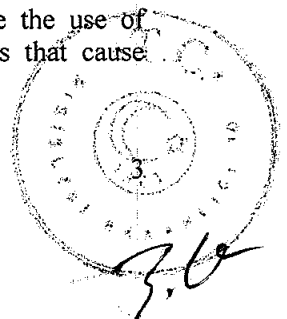
Preventative Measures

1. Each Party shall require its operators to undertake reasonable preventative measures that are designed to reduce the risk of environmental emergencies and their potential adverse impact.
2. Preventative measures may include:
 - (a) specialised structures or equipment incorporated into the design and construction of facilities and means of transportation;
 - (b) specialised procedures incorporated into the operation or maintenance of facilities and means of transportation; and
 - (c) specialised training of personnel.

Article 4

Contingency Plans

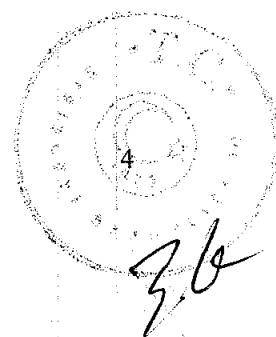
1. Each Party shall require its operators to:
 - (a) establish contingency plans for responses to incidents with potential adverse impacts on the Antarctic environment or dependent and associated ecosystems; and
 - (b) co-operate in the formulation and implementation of such contingency plans.
2. Contingency plans shall include, when appropriate, the following components:
 - (a) procedures for conducting an assessment of the nature of the incident;
 - (b) notification procedures;
 - (c) identification and mobilisation of resources;
 - (d) response plans;
 - (e) training;
 - (f) record keeping; and
 - (g) demobilisation.
3. Each Party shall establish and implement procedures for immediate notification of, and co-operative responses to, environmental emergencies, and shall promote the use of notification procedures and co-operative response procedures by its operators that cause environmental emergencies.

Article 5

Response Action

1. Each Party shall require each of its operators to take prompt and effective response action to environmental emergencies arising from the activities of that operator.
2. In the event that an operator does not take prompt and effective response action, the Party of that operator and other Parties are encouraged to take such action, including through their agents and operators specifically authorised by them to take such action on their behalf.
3.
 - (a) Other Parties wishing to take response action to an environmental emergency pursuant to paragraph 2 above shall notify their intention to the Party of the operator and the Secretariat of the Antarctic Treaty beforehand with a view to the Party of the operator taking response action itself, except where a threat of significant and harmful impact to the Antarctic environment is imminent and it would be reasonable in all the circumstances to take immediate response action, in which case they shall notify the Party of the operator and the Secretariat of the Antarctic Treaty as soon as possible.
 - (b) Such other Parties shall not take response action to an environmental emergency pursuant to paragraph 2 above, unless a threat of significant and harmful impact to the Antarctic environment is imminent and it would be reasonable in all the circumstances to take immediate response action, or the Party of the operator has failed within a reasonable time to notify the Secretariat of the Antarctic Treaty that it will take the response action itself, or where that response action has not been taken within a reasonable time after such notification.
 - (c) In the case that the Party of the operator takes response action itself, but is willing to be assisted by another Party or Parties, the Party of the operator shall coordinate the response action.
4. However, where it is unclear which, if any, Party is the Party of the operator or it appears that there may be more than one such Party, any Party taking response action shall make best endeavours to consult as appropriate and shall, where practicable, notify the Secretariat of the Antarctic Treaty of the circumstances.
5. Parties taking response action shall consult and coordinate their action with all other Parties taking response action, carrying out activities in the vicinity of the environmental emergency, or otherwise impacted by the environmental emergency, and shall, where practicable, take into account all relevant expert guidance which has been provided by permanent observer delegations to the Antarctic Treaty Consultative Meeting, by other organisations, or by other relevant experts.

Article 6

Liability

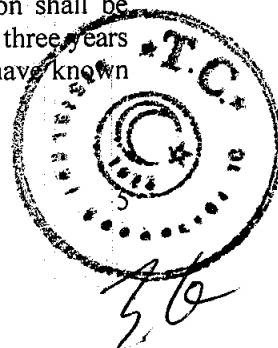
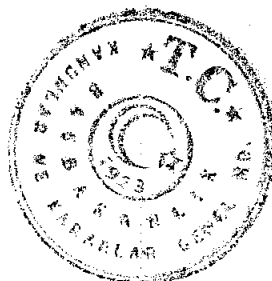
1. An operator that fails to take prompt and effective response action to environmental emergencies arising from its activities shall be liable to pay the costs of response action taken by Parties pursuant to Article 5(2) to such Parties.
2. (a) When a State operator should have taken prompt and effective response action but did not, and no response action was taken by any Party, the State operator shall be liable to pay the costs of the response action which should have been undertaken, into the fund referred to in Article 12.

(b) When a non-State operator should have taken prompt and effective response action but did not, and no response action was taken by any Party, the non-State operator shall be liable to pay an amount of money that reflects as much as possible the costs of the response action that should have been taken. Such money is to be paid directly to the fund referred to in Article 12, to the Party of that operator or to the Party that enforces the mechanism referred to in Article 7(3). A Party receiving such money shall make best efforts to make a contribution to the fund referred to in Article 12 which at least equals the money received from the operator.
3. Liability shall be strict.
4. When an environmental emergency arises from the activities of two or more operators, they shall be jointly and severally liable, except that an operator which establishes that only part of the environmental emergency results from its activities shall be liable in respect of that part only.
5. Notwithstanding that a Party is liable under this Article for its failure to provide for prompt and effective response action to environmental emergencies caused by its warships, naval auxiliaries, or other ships or aircraft owned or operated by it and used, for the time being, only on government non-commercial service, nothing in this Annex is intended to affect the sovereign immunity under international law of such warships, naval auxiliaries, or other ships or aircraft.

Article 7

Actions

1. Only a Party that has taken response action pursuant to Article 5(2) may bring an action against a non-State operator for liability pursuant to Article 6(1) and such action may be brought in the courts of not more than one Party where the operator is incorporated or has its principal place of business or his or her habitual place of residence. However, should the operator not be incorporated in a Party or have its principal place of business or his or her habitual place of residence in a Party, the action may be brought in the courts of the Party of the operator within the meaning of Article 2(d). Such actions for compensation shall be brought within three years of the commencement of the response action or within three years of the date on which the Party bringing the action knew or ought reasonably to have known

the identity of the operator, whichever is later. In no event shall an action against a non-State operator be commenced later than 15 years after the commencement of the response action.

2. Each Party shall ensure that its courts possess the necessary jurisdiction to entertain actions under paragraph 1 above.

3. Each Party shall ensure that there is a mechanism in place under its domestic law for the enforcement of Article 6(2)(b) with respect to any of its non-State operators within the meaning of Article 2(d), as well as where possible with respect to any non-State operator that is incorporated or has its principal place of business or his or her habitual place of residence in that Party. Each Party shall inform all other Parties of this mechanism in accordance with Article 13(3) of the Protocol. Where there are multiple Parties that are capable of enforcing Article 6(2)(b) against any given non-State operator under this paragraph, such Parties should consult amongst themselves as to which Party should take enforcement action. The mechanism referred to in this paragraph shall not be invoked later than 15 years after the date the Party seeking to invoke the mechanism became aware of the environmental emergency.

4. The liability of a Party as a State operator under Article 6(1) shall be resolved only in accordance with any enquiry procedure which may be established by the Parties, the provisions of Articles 18, 19 and 20 of the Protocol and, as applicable, the Schedule to the Protocol on Arbitration.

5. (a) The liability of a Party as a State operator under Article 6(2)(a) shall be resolved only by the Antarctic Treaty Consultative Meeting and, should the question remain unresolved, only in accordance with any enquiry procedure which may be established by the Parties, the provisions of Articles 18, 19 and 20 of the Protocol and, as applicable, the Schedule to the Protocol on Arbitration.

(b) The costs of the response action which should have been undertaken and was not, to be paid by a State operator into the fund referred to in Article 12, shall be approved by means of a Decision. The Antarctic Treaty Consultative Meeting should seek the advice of the Committee on Environmental Protection as appropriate.

6. Under this Annex, the provisions of Articles 19(4), 19(5), and 20(1) of the Protocol, and, as applicable, the Schedule to the Protocol on Arbitration, are only applicable to liability of a Party as a State operator for compensation for response action that has been undertaken to an environmental emergency or for payment into the fund.

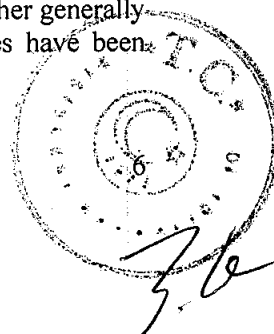
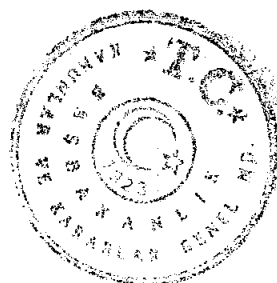
Article 8

Exemptions from Liability

1. An operator shall not be liable pursuant to Article 6 if it proves that the environmental emergency was caused by:

(a) an act or omission necessary to protect human life or safety;

(b) an event constituting in the circumstances of Antarctica a natural disaster of an exceptional character, which could not have been reasonably foreseen, either generally or in the particular case, provided all reasonable preventative measures have been

taken that are designed to reduce the risk of environmental emergencies and their potential adverse impact;

- (c) an act of terrorism; or
- (d) an act of belligerency against the activities of the operator.

2. A Party, or its agents or operators specifically authorised by it to take such action on its behalf, shall not be liable for an environmental emergency resulting from response action taken by it pursuant to Article 5(2) to the extent that such response action was reasonable in all the circumstances.

Article 9

Limits of Liability

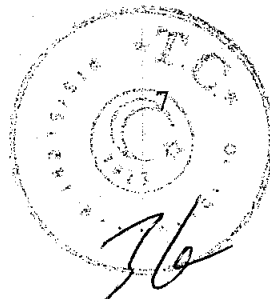
1. The maximum amount for which each operator may be liable under Article 6(1) or Article 6(2), in respect of each environmental emergency, shall be as follows:

- (a) for an environmental emergency arising from an event involving a ship:
 - (i) one million SDR for a ship with a tonnage not exceeding 2,000 tons;
 - (ii) for a ship with a tonnage in excess thereof, the following amount in addition to that referred to in (i) above:
 - for each ton from 2,001 to 30,000 tons, 400 SDR;
 - for each ton from 30,001 to 70,000 tons, 300 SDR; and
 - for each ton in excess of 70,000 tons, 200 SDR;
- (b) for an environmental emergency arising from an event which does not involve a ship, three million SDR.

2. (a) Notwithstanding paragraph 1(a) above, this Annex shall not affect:
- (i) the liability or right to limit liability under any applicable international limitation of liability treaty; or
 - (ii) the application of a reservation made under any such treaty to exclude the application of the limits therein for certain claims;

provided that the applicable limits are at least as high as the following: for a ship with a tonnage not exceeding 2,000 tons, one million SDR; and for a ship with a tonnage in excess thereof, in addition, for a ship with a tonnage between 2,001 and 30,000 tons, 400 SDR for each ton; for a ship with a tonnage from 30,001 to 70,000 tons, 300 SDR for each ton; and for each ton in excess of 70,000 tons, 200 SDR for each ton.

- (b) Nothing in subparagraph (a) above shall affect either the limits of liability set out in paragraph 1(a) above that apply to a Party as a State operator, or the rights and

obligations of Parties that are not parties to any such treaty as mentioned above, or the application of Article 7(1) and Article 7(2).

3. Liability shall not be limited if it is proved that the environmental emergency resulted from an act or omission of the operator, committed with the intent to cause such emergency, or recklessly and with knowledge that such emergency would probably result.

4. The Antarctic Treaty Consultative Meeting shall review the limits in paragraphs 1(a) and 1(b) above every three years, or sooner at the request of any Party. Any amendments to these limits, which shall be determined after consultation amongst the Parties and on the basis of advice including scientific and technical advice, shall be made under the procedure set out in Article 13(2).

5. For the purpose of this Article:

(a) "ship" means a vessel of any type whatsoever operating in the marine environment and includes hydrofoil boats, air-cushion vehicles, submersibles, floating craft and fixed or floating platforms;

(b) "SDR" means the Special Drawing Rights as defined by the International Monetary Fund;

(c) a ship's tonnage shall be the gross tonnage calculated in accordance with the tonnage measurement rules contained in Annex I of the International Convention on Tonnage Measurement of Ships, 1969.

Article 10

State Liability

A Party shall not be liable for the failure of an operator, other than its State operators, to take response action to the extent that that Party took appropriate measures within its competence, including the adoption of laws and regulations, administrative actions and enforcement measures, to ensure compliance with this Annex.

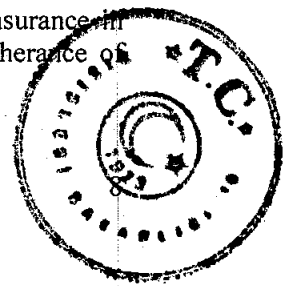
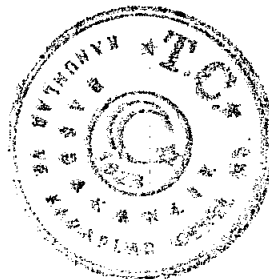
Article 11

Insurance and Other Financial Security

1. Each Party shall require its operators to maintain adequate insurance or other financial security, such as the guarantee of a bank or similar financial institution, to cover liability under Article 6(1) up to the applicable limits set out in Article 9(1) and Article 9(2).

2. Each Party may require its operators to maintain adequate insurance or other financial security, such as the guarantee of a bank or similar financial institution, to cover liability under Article 6(2) up to the applicable limits set out in Article 9(1) and Article 9(2).

3. Notwithstanding paragraphs 1 and 2 above, a Party may maintain self-insurance in respect of its State operators, including those carrying out activities in the furtherance of scientific research.

36

Article 12

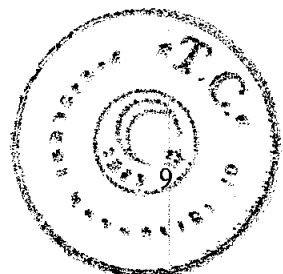
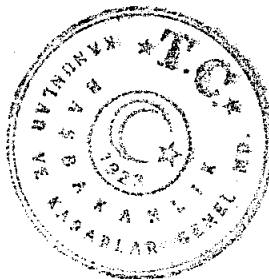
The Fund

1. The Secretariat of the Antarctic Treaty shall maintain and administer a fund, in accordance with Decisions including terms of reference to be adopted by the Parties, to provide, *inter alia*, for the reimbursement of the reasonable and justified costs incurred by a Party or Parties in taking response action pursuant to Article 5(2).
2. Any Party or Parties may make a proposal to the Antarctic Treaty Consultative Meeting for reimbursement to be paid from the fund. Such a proposal may be approved by the Antarctic Treaty Consultative Meeting, in which case it shall be approved by way of a Decision. The Antarctic Treaty Consultative Meeting may seek the advice of the Committee of Environmental Protection on such a proposal, as appropriate.
3. Special circumstances and criteria, such as: the fact that the responsible operator was an operator of the Party seeking reimbursement; the identity of the responsible operator remaining unknown or not subject to the provisions of this Annex; the unforeseen failure of the relevant insurance company or financial institution; or an exemption in Article 8 applying, shall be duly taken into account by the Antarctic Treaty Consultative Meeting under paragraph 2 above.
4. Any State or person may make voluntary contributions to the fund.

Article 13

Amendment or Modification

1. This Annex may be amended or modified by a Measure adopted in accordance with Article IX(1) of the Antarctic Treaty.
2. In the case of a Measure pursuant to Article 9(4), and in any other case unless the Measure in question specifies otherwise, the amendment or modification shall be deemed to have been approved, and shall become effective, one year after the close of the Antarctic Treaty Consultative Meeting at which it was adopted, unless one or more Antarctic Treaty Consultative Parties notifies the Depositary, within that time period, that it wishes any extension of that period or that it is unable to approve the Measure.
3. Any amendment or modification of this Annex which becomes effective in accordance with paragraph 1 or 2 above shall thereafter become effective as to any other Party when notice of approval by it has been received by the Depositary.

3.6